

інформаційно-методичний часопис

Вісник

педагогічний

№17

СЕРПЕНЬ

2017 р.

Управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради. Інформаційно-методичний центр

ПІДТРИМУЄМО В КЕРІВНИКАХ, ПЕДАГОГАХ ВІДКРИТІСТЬ, ЩІРІСТЬ, ІНІЦІАТИВНІСТЬ, ДОПИТЛИВІСТЬ, ЕНЕРГІЙНІСТЬ, КОМУНІКАБЕЛЬНІСТЬ, ПРАГНЕННЯ ДО НОВИХ ІДЕЙ ТА НАПОЛЕГЛИВІСТЬ НА ШЛЯХУ ДО ДОСЯГНЕННЯ УСПІХУ!

Часопис освітньої галузі міста Новограда-Волинського

• На кожній сторінці ви відкриєте секрети педагогічної майстерності •

Щиро вітаю із традиційним вересневим святом першого дзвоника – Днем знань, який відкриває світ пізнання.

День знань – справжнє всенародне свято молодості і надій. Це свято тих, хто вперше у житті переступає поріг школи. Тих, хто прийшов сюди зі своїми дітьми чи онуками. Тих, хто щоденно віддає їм свої знання та тепло серцець, навчає і виховує в дусі любові до України та до людини як найбільшої гуманітарної цінності.

Міська влада своїм основним завданням вважає створення для юних новоград-волинців таких умов для навчання і виховання, за яких у подальшому кожен випускник стане конкурентоспроможним на національному і світовому ринках праці.

Давайте прославляти своє рідне місто, вшановувати славні традиції освіти Звягельщини і сприяти її розвитку для блага, щастя та успіху наших дітей.

В.Л. ВЕСЕЛЬСЬКИЙ,
міський голова

День знань – особливе свято! Завжди яскравий, насичений хвилюючою атмосферою. Це день, з якого починається дорога в майбутнє для кожного з нас. Це день, що дає можливість дорослим повернутися у свої золоті роки, а дітям – до своєї другої домівки – у навчальний заклад. У цей момент – уже через роки і відстані, перегортаючи сторінки своїх школярських, студентських днів і років – так хочеться сказати, що навчання – це прихований скарб, це світ знань про людей та їх оточення.

Освіта за будь-яких умов має бути джерелом мудрості, людяності, культури. Пам'ятаючи про це, будьмо вимогливими і добрими, терплячими й оптимістичними, мудрими та щирими, гідними і щасливими.

У цей день щиро бажаю успіхів усім учасникам навчально-виховного процесу, зичу, щоб новий навчальний рік приносив тільки приємні враження!

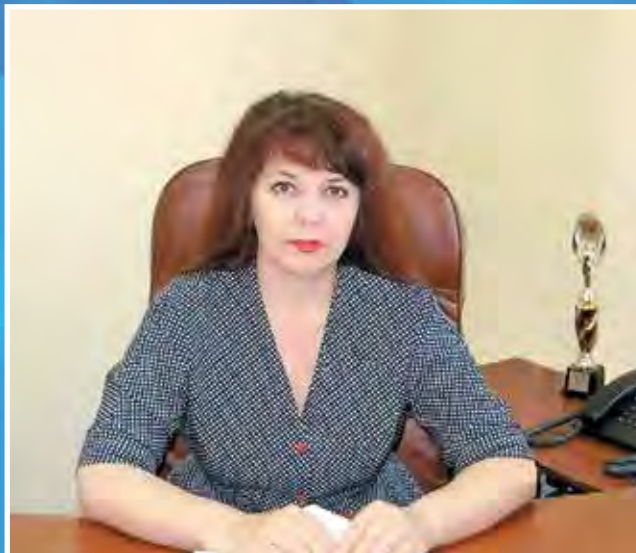
О.В. ГВОЗДЕНКО,
заступник міського голови

Сьогодення освіти Новограда-Волинського надзвичайно багате, різноманітне, насичене. Усі ланки освіти перебувають під постійною увагою міської ради і управління освіти і науки. Новоград-волинські педагоги мають підстави пишатися професійними досягненнями і, опираючись на успіхи, йти до нових вершин в удосконаленні педагогічної майстерності.

Для когось навчальний рік, що починається, буде першим, для когось – завершальним чи черговим. Але день, яким він відкривається, однаково хвилюючий і незабутній – святковою атмосферою, барвами осінніх квітів, свіжістю оновлених класів. І, звичайно, закличним дзвоником.

Нехай цей навчальний рік відкриє перед молоддю нові горизонти пізнання себе і світу, педагогів надихне успіхами вихованців, батьків – гордістю за своїх дітей.

Т.В. ВАЩУК,
начальник управління освіти і науки

УПРАВЛІНСЬКИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

ВАЩУК Т.В. На шляху реформування освітньої галузі міста	5
ТАБАКОВА А.О. Громадська рада управління освіти і науки в дії	10
ТАБАКОВА А.О. Тематичний день управління освіти і науки в ЗОШ №2	11

ГОВОРИМО ПРО ВАЖЛИВЕ

ВАЩУК Т.В. Робочі зустрічі у Міністерстві освіти і науки України	12
ФІЛАНЧУК С.В. Науково-методичний супровід особистісного та професійного зростання педагогічних працівників	12
КОНДРАТЕЦЬ І.В. Шляхи реалізації науково-методичної теми освітан міста	20
НЕУК В.І. В єдності – наша сила!	21
ВАКУЛЬЧУК А.В. Від стихійної інклюзії – до злагодженої системи надання освітніх послуг	23
МАРЧУК С.К. Педагогічний тренінг «Екологічне виховання дітей у дошкільному закладі»	24
КОСЯК Т.В. Економічна освіта в дошкільлі	24

БЕРЕМО УЧАСТЬ

НАЙДЮК В.І. Парламентські слухання за участю новоград-волинців	25
КОСТЮК О.М. Всеукраїнський семінар-практикум з технологічної освіти	25

ВЗАЄМОДІЄМО З НАУКОВЦЯМИ

ФІЛАНЧУК С.В. Упровадження в практику роботи досягнень науки як необхідна умова інноваційного поступу освіти міста	26
ОГОРОДНИК О.В. Олександр Авраменко у Новограді-Волинському	27
СЕДЛЕЦЬКА К.Д. Наша співпраця	27
ФІЛАНЧУК С.В. Професійне навчання працівників психологічної служби закладів освіти міста у співпраці з науковцем	28
КОНДРАТЕЦЬ І.В. Розвиток ціннісних орієнтацій у дітей і дорослих: досвід співпраці з науковцем	29

МІЖНАРОДНІ ОБМІНИ

МАТУЗОК Л.І., ТЕТЕРЯ А.М. Вивчення іноземної мови – одна з умов формування культури міжнаціональних взаємовідносин в учнів	30
--	----

ОСВІТЯНСЬКІ ОБМІНИ

ГЕРАСИМЧУК О.П. Партнерство в дії	31
ЧВАЛІНСЬКА Л.А. Акція «Від школи до школи»	31
БОГОМОЛОВА Л.В. Педагоги-дошкільники знайомляться з досвідом київських колег	32

ПРАЦЮЄМО З ПЕДАГОГАМИ

ГАРБОВСЬКА Л.Г. Педагогічний плейбек або ситуаційне навчання педагогів	33
МЕДВЕДЧУК З.П. Методична робота з педагогами – один із основних шляхів реформування дошкільної освіти на сучасному етапі	33
СЕМЕНЕЦЬ М.О. Ситуативне навчання. Страшно? Ні, цікаво!	35
КОНДРАТЕЦЬ І.В. Рольові ігри як ефективний засіб професійного навчання педагогів	36

ВИВЧАЄМО ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

ОГОРОДНИК О.В. Створення інноваційного освітнього середовища в процесі організації пізнавальної діяльності	37
КАПЧИНСЬКА Л.А. У пошуках освітніх стартапів і лайфхаків	38
ЛИСА Л.П. Творча співпраця з педагогами в ДНЗ №2 «Калинка»	39

ДОПОМАГАЄМО МОЛОДИМ КОЛЕГАМ

ОГОРОДНИК О.В. Молоді філологи набувають досвіду	40
КЕМЕНЯШ Т.П. У фокусі уваги – засоби здійснення патріотичного виховання дошкільників	40
ЛОПАТЮК В.І., ХОДОРОВСЬКА Ю.О. Школа молодого вихователя	41

ПРОПОНУЄМО ТАК

ЛІНЧУК В.К. Шкільна бібліотека	42
МОРОЗ Н.О. Хмарні технології як засіб реалізації освітніх завдань сучасного навчального закладу	42
ЛЕСИК В.В., ТЕСЛЕНКО О.В. Як зробити тематичний ранок справжнім святом для дітей	43
КОСЯК Т.В. Педагогічні ради – в ігровому форматі	45

ОСВІТЯНСЬКІ ЗАХОДИ

ФІЛАНЧУК С.В. Роль методичної служби у формуванні професійної компетентності педагогічних працівників: досвід Новограда-Волинського	46
БАЛАУШКО Т.М. День позашкільника	47
АНДРІЙЧУК О. Л. Регіональна не(конференція) mini-Edcamp Новоград-Волинський	47
КОНДРАТЕЦЬ І.В. Палітра інтерактивних заходів у дошкільлі	48
КОСТЮК О.М. День науки	49
БАЛАУШКО Т.М. Фестиваль обдарованості «Сузір'я талантів»	50

ОБМІНЮЄМОСЯ ДОСВІДОМ

ГАРБОВСЬКА Л.Г. Майбутнє – за інтелектом	51
БАШИНСЬКА Л.О. «Від серця до серця»: досвід співпраці з родинами	52
ТКАЧУК С.А., РОМАНЮК О.І. Щасливі діти бувають тільки у щасливих батьків.	52
МИСЬКО В.М. У садочку ми не тужимо – зі спортом і піснею дружимо!	53

НАШІ ДОСЯГНЕННЯ

Результативність діяльності учасників навчально-виховного процесу	54
МАРЧЕНКО Н.М. Зустріч міського голови з медалістами	56
МАРЧЕНКО Н.М. Робота Школи «Обдарована дитина»	57
САВЧУК Т.А. Сучасний урок – спільна творчість учителя та учнів	58
МАРЧЕНКО Н.М. Вручення стипендій міського голови.	59

УЧНІВСЬКІ КОНКУРСИ

БОНДАРЧУК С.А. «Швидше! Вище! Сильніше!»	60
БАЛАУШКО Т.М. Міський конкурс «Я – шкільний лідер – за мною майбутнє»	61
БОНДАРЧУК С.А. Нашадки козацької слави.	61

ПІДБИВАЄМО ПІДСУМКИ

ВОЗНЮК Т.С., ЦИБУЛЬСЬКА Т.Л. Плекаємо особистість – майбутнє нашої держави	63
ТРОФИМЧУК І.В. Роботи з обдарованими дітьми – нашу увагу	64
НЕЧИПОРУК О.В. Дитячі роки – найсприятливіший період для творчості.	65
ЯКОВЕНКО В.С. Цінності й традиції закладу.	66

ПИШАЄМОСЯ НИМИ

Переможці міського конкурсу «Учитель року – 2017»	67
Гордість міста – 2016.	68

На шляху реформування освітньої галузі міста

ТЕТЯНА ВАЩУК,
начальник управління
освіти і науки

У XXI столітті освіта перетворюється на одне з основних джерел стратегічних ресурсів людського капіталу та знань. Сьогодення диктує, що суспільству потрібна професійно-компетентна молодь, яка вміє швидко адаптуватися в нестабільних умовах, здатна до ризику, самостійного вибору сфер діяльності, поведінки, орієнтованої на успіх, саморегуляцію. Життєвий успіх особистості – це результат стратегії й тактики, він твориться на основі системи цінностей, мотиваційної сфери та сформованого ідеалу свого майбутнього.

Тому сьогодні головне завдання навчального закладу – не вчити, а навчати вчитися. Отже, мають змінитися функції учня і функції педагога. Перший повинен разом із засвоєнням відповідних знань розвивати в собі здатність, навички, уміння самостійно їх шукати, тобто оволодівати науковим методом пізнання. Другий же, відповідно, – допомогти першому навчитися вчитись. Переорієнтувати навчання на освоєння знань, умінь і ставлень, які потрібні сучасній людині для життя, заохочувати дітей до навчання, робити їх успішними – місія сучасного навчального закладу.

І. ФІНАНСОВЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ МІСТА

Орієнтуючись на реформування освітньої галузі, управління освіти і науки у 2016-2017 навчальному році діяло відповідно до поставлених завдань і визначених напрямків Програми розвитку освіти м. Новограда-Волинського на 2016-2020 роки. Цьогорічні суттєві якісні зміни та здобутки в системі освіти міста реалізовувались завдяки підтримці міського голови Весельського В.Л., активній співпраці освітян із депутатами міської ради, членами виконавчого комітету міської ради, заступниками міського голови, зокрема, безпосереднім куратором галузі – Гвозденко О.В.

Так, з метою приведення штатних розписів навчальних закладів до нормативу рішенням виконавчого комітету введено 13,5 посад педагогічних працівників та 31 посаду обслуговуючого персоналу в навчальні заклади міста, а для забезпечення належних умов навчання дітей з особливими освітніми потребами введено ще 1,5 ставки асистента вчителя (по 0,5 ставки у СШ №4, ЗОШ №7 та ЗОШ №8).

Для якісного вивчення іноземної мови, за пропозицією вчителів, виконавчий комітет міської ради прийняв рішення щодо поділу класів на вивчення предмета при кількості учнів не менше 25. Це дало змогу здійснити поділ додатково ще 18-ти класів. Як свідчать результати проведеного аналізу, є позитивні зміни у навчальних досягненнях учнів іноземної мови.

До Дня працівників освіти щорічну грошову винагороду педагогічним працівникам було виплачено вперше за останні роки у розмірі посадового окладу, на що виділено було більше 2 млн. грн. коштів міського бюджету. Також з нагоди свята та за якісну підготовку закладів освіти до нового навчального року грошовими преміями було відзначено адміністративно-господарський персонал навчальних закладів у сумі 300 тис. грн.

Рішенням міської ради від 23.02.2017 р. підвищено посадові оклади педагогічним працівникам дошкільних, позашкільних навчальних закладів та інформаційно-методичного центру з 01 березня 2017 року на два тарифні розряди, що суттєво збільшило їх заробітну плату (відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 974 таке підвищення передбачалось лише з вересня 2017 року).

З міського бюджету у 2017 році на забезпечення безкоштовним харчуванням учнів 1-4 класів ЗНЗ (2848 уч.), дітей, батьки яких були учасниками АТО, та дітей, які є внутрішньо переміщеними особами з Донецької, Луганської областей та Криму (451 уч.), дітей пільгових категорій (311 уч.) виділено кошти у сумі 7 млн. 197 тис. грн. Також цим рішенням було затверджено вартість одноразового безкоштовного харчування для учнів 1-4 класів – 12,10 грн., для учнів 5-11 класів – 14,30 грн., що забезпечуватиме виконання натуральних норм харчування в межах 95%.

Для забезпечення харчуванням дітей у ДНЗ та ЗНЗ міста та для безперебійного використання енергоносіїв (відповідно до Закону України «Про здійснення державних закупівель») підготовлено та проведено 26 процедур тендерних торгів на 2017 рік (з них 20 – відкриті торги на забезпечення продуктами харчування та 6 – переговорні процедури на забезпечення енергоносіями) на загальну суму близько 37 млн. грн. Тривають тендерні закупівлі на інтерактивні комплекси у всі загальноосвітні навчальні заклади міста, технологічне обладнання у дошкільні навчальні заклади та придбання обладнання в ЦНТТУМ на кошти в сумі 850 тис. грн., що виділені за сприяння депутата Верховної Ради України В.М.Литвина.

Другий рік поспіль виділяються кошти з міського бюджету на пільгове перевезення учнів 1-11 класів, у 2017 року – це 198 тис. грн. Щороку міським бюджетом передбачаються кошти і на оздоровлення та відпочинок учнів у пришкольніх таборах. Влітку 2017 року таку можливість мали 856 школярів, на що було виділено 200 тис. грн.

Суттєво поповнилася протягом 2016-2017 н.р. і матеріально-технічна база навчальних

закладів міста. Зокрема, 100 тис. грн. використано на придбання різного виду м'ячів у спортивні зали шкіл міста, на 100 тис. грн. придбано посуду у шкільні харчоблоки (який роками закуповувався, в основному, за благодійні кошти). Майже на 325 тис. замінено технологічного обладнання у дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах, зокрема, у СШ №4 придбано промислову посудомийну машину вартістю 199 тис. грн. Придбано 7 комп'ютерів та 2 комп'ютери отримано благодійно, що дало змогу дещо забезпечити технікою два комп'ютерні класи у ЗОШ №6 та ЗОШ №7. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України було проведено тендер, укладено угоди з 14 видавництвами держави, отримано, розподілено та доставлено до ЗНЗ підручників на суму близько 400 тисяч гривень для учнів 4, 7, 8 класів. А учні 1-8-их та 10-11-тих класів забезпечені новими підручниками на 95 %.

Уперше за останні роки у Палац дітей та молоді закуплено дорожчівартісну професійну музичну апаратуру, плазмовий телевізор, що значно покращило якість надання освітніх послуг. Новий борцівський килим, ігровий майданчик з новим штучним покриттям, ремонт залу греко-римської боротьби – такі здобутки Дитячо-юнацького клубу фізичної підготовки у 2016-2017 навчальному році стали втіленням мрії багатьох його вихованців упродовж десяти років. Багато років не поповнювався за кошти міського бюджету м'який інвентар у дошкільних навчальних закладах. Сьогодні кожен дошкільний заклад за поданими заявками отримав матраци, подушки, махрові рушники, дитячі ковдри, тканину для пошиття постільної білизни на загальну суму 386, 9 тис. грн. Упродовж року було розпочато заміну старих металевих на нові сучасні та безпечні дитячі ліжка у ДНЗ №4 та ДНЗ №8, на що витрачено 78,1 тис. грн. Також, враховуючи нагальну потребу у дитячих стільцях, для молодшої вікової групи у Центр розвитку дитини закуплено 39 стільців на суму 6,8 тис. грн.

Протягом навчального року у навчальних закладах активно проводилися і ремонтні роботи. У першу чергу – це, звичайно ж, реконструкція дахів НВК та колегіуму. Завершилася реконструкція еколого-натуралістичного парку на території ЗОШ №5, капітальний ремонт дахів ЗОШ №2 та ЗОШ №3. У ДНЗ №1, 4, 15 та ЗОШ №3, 6, 9, 10 замінено віконні блоки та двері. Капітально відремонтовано харчоблок у ДНЗ №15, 16, 8 та СШ №4, частково відремонтовано санвузли у ДНЗ №2, 14, НВК, СШ №4 та ЗОШ №7. Замінено горючі матеріали на шляхах евакуації у ЗОШ №2 та ЗОШ №9. Загалом на капітальні ремонти, реконструк-

цію, придбання предметів довгострокового користування з бюджету розвитку у 2016 році на галузь освіти виділено близько 8 млн. грн. У 2017 році з бюджету розвитку вже виділено 5 млн. 592 тис. грн. на проведення ремонтних робіт (ДНЗ №6, №8, ЦРД, ЗОШ №3, №6 та реконструкцію дахів НВК та колегіуму). За сприяння депутата Житомирської обласної ради Нусбаума А.С. за кошти обласного бюджету у 2016 році утеплено стелю у 5-ти класах ЗОШ №9, а у 2017 році – виділено 110 тис. грн. на придбання у ДНЗ №5, №16, ЗОШ №2, №3, №5, та ремонт у ЗОШ №9. Планується до кінця 2017 року ще додатково виділення коштів на закінчення капітальних ремонтів у СШ №4, ЗОШ №6 та №7, ДНЗ №4 та №6.

II. МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ ПОШУК

УПРАВЛІНСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Протягом 2016-2017 н. р. управлінням освіти і науки було організовано і проведено ряд контрольно-ревізійних заходів. Зокрема, проведено державну атестаційну експертизу ДНЗ №13, 8, ЗОШ №3 та ПДМ; здійснено інвентаризацію майна та обладнання в НВК, ЗОШ №3 та №5.

У січні 2017 року пройшли співбесіди з керівниками навчальних закладів щодо перспектив розвитку закладів освіти міста.

На виконання розпорядження міського голови у лютому-березні 2017 року проведено перевірку організації харчування в навчальних закладах міста та за її результатами круглий стіл «Харчування дітей у загальноосвітніх навчальних закладах міста. Стан. Проблеми. Шляхи вирішення проблем». Також у 2017 році було проведено два засідання Школи кадрового резерву при управлінні освіти і науки, одне з яких відповідно до листа міського голови відбулось за участю представників Житомирського центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств. Відбулися також два засідання і Громадської ради, створеної при управлінні освіти і науки у березні 2017 року.

З метою забезпечення прозорості діяльності управління освіти і науки та безпосереднього «живого» спілкування з батьківською громадськістю з березня 2017 року розпочато практику відвідування загальношкільних батьківських зборів представниками управління освіти і науки. Відновлено в цьому навчальному році корисну форму співпраці управління освіти і науки із загальноосвітніми навчальними закладами – проведення Тематичних днів управління освіти і науки (у лютому 2017 року Тематичний день відбувся у ЗОШ №2, а в СШ №4 та ЗОШ №9 заплановано на жовтень-листопад).

З метою осучаснення та впровадження системного підходу створено редакційну колегію та ґрунтовно відпрацьовано рубрики освітянського часопису «Педагогічний вісник».

Відповідно до рішення колеґії управління освіти і науки міської ради від 02.03.2017 року

для вдосконалення практики морального стимулювання педагогічних працівників та запровадження колеґіальності у прийнятті рішень створено комісію управління освіти і науки з розгляду нагородних матеріалів.

Управлінням освіти і науки підготовлено та рішенням міської ради від 22.06.2017 року затверджено нову редакцію статутів дошкільних та позашкільних навчальних закладів міста. Відповідно до чинного законодавства та статутів закладів освіти керівникам ДНЗ та ПНЗ надано повноваження самостійно здійснювати прийом на роботу педагогічних працівників.

Діяльність управління освіти і науки чітко прослідковується через роботу колеґій УОН, розробку рішень виконавчого комітету та міської ради, що стосуються діяльності навчальних закладів міста, підготовку наказів. У 2016-2017 н.р. було проведено 6 колеґій УОН, розроблено 6 рішень виконавчого комітету та 4 рішення міської ради, а також підготовлено 522 накази з основної діяльності та 365 наказів з кадрових питань.

Здійснювалась управлінням освіти і науки протягом цього навчального року і робота із підвищення професійного рівня команди керівників закладів освіти міста. Це семінари та тренінги із залученням науковців, що відбулися на базі ЗОШ №3, 8 та ЦНТТУМ.

КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОСВІТИ МІСТА

Облікова кількість штатних одиниць освітньої галузі складає 1575,87. Усього в закладах освіти працює 1471 працівник, що на 62 більше в порівнянні з минулим роком. Якісні освітні послуги надають 802 педагогічних працівники, з них: Заслужених працівників освіти – 5, Відмінників освіти – 40, спеціалістів вищої категорії – 258 (32%), спеціалістів I категорії – 123 (15 %), спеціалістів II категорії – 91 (11 %), спеціалістів – 120 (15 %), відповідність займаної посади – 210 (27 %), вчителів-методистів – 45 (6 %), старших учителів – 129 (16 %), вихователів-методистів – 3 (1%).

Близько 50% педагогічних працівників мають стаж педагогічної діяльності понад 20 років і більше, 11% – педагогічних працівників пенсійного віку.

Атестаційною комісією II рівня у 2017 році атестовано 47 педагогів та 6 керівних кадрів ЗНЗ міста. Щодо нововведень, які стосуються керівників закладів освіти міста, то таким стало рішення міської ради від 20.04.2017 року №300 про затвердження Порядку призначення на посаду керівників закладів освіти комунальної форми власності територіальної громади м. Новограда-Волинського за результатами конкурсного відбору шляхом укладання контракту. Поновлено та осучаснено також було і посадові інструкції керівників навчальних закладів міста.

МЕТОДИЧНА РОБОТА З ПІДВИЩЕННЯ ФАХОВОГО РІВНЯ ПЕДАГОГІВ

У 2016-2017 навчальному році педагоги міста Новограда-Волинського розпочали ро-

боту над новою науково-методичною проблемою «Підвищення рівнів загальної культури та професійної компетентності педагога як умова реалізації пріоритетних напрямків освіти міста Новограда-Волинського». Однією з умов ефективної її реалізації є співпраця з науковцями. Саме тому УОН підтримує реалізацію проекту інформаційно-методичного центру «Підвищення рівня психологічної культури всіх учасників навчально-виховного процесу». З серпня 2016 року ІМЦ було організовано проведення науково-практичного постійно діючого семінару з проблеми корекції емоційних розладів засобами арттехнік під керівництвом кандидата психологічних наук, доцента кафедри психології КЗ «ЖО-ІППО» ЖОР Л.А.Кльоц. Учасниками психотерапевтичної групи були практичні психологи, соціальні педагоги та зацікавлені педагоги закладів освіти міста. Як результат, досвід практичної роботи вже активно застосовується працівниками психологічної служби на базі закладів міста. Для випускників шкіл та філологів міста було організовано майстер-клас «Сучасна українська мова. Особливості вивчення та викладання» О.М.Авраменка, доцента Київського університету ім. Бориса Грінченка, завідувача кафедри гуманітарних дисциплін Технічного ліцею НТУУ «КПІ». У рамках проведення Всеукраїнського конкурсу «У пошуках літературних талантів» у грудні 2016 року для учнів шкіл міста відбувся майстер-клас В.Даниленка, відомого діяча культури, голови Спілки письменників Київщини. У квітні 2017 року відбулася зустріч старшокласників та вчителів навчальних закладів міста із В.Ф. Шовкошитним, доктором філософії, професором кафедри політології з теми «Національно-патріотичне виховання молоді», а в травні – тематичний захід «Відзначення в Україні 500-річчя Реформації» за участю доктора педагогічних наук, професора університету менеджменту освіти І.Л. Сіданіч та кандидата історичних наук А. Гринішина.

Одним із напрямків Програми розвитку освіти м. Новограда-Волинського на 2016-2020 роки є вивчення та запровадження кращого досвіду роботи навчальних закладів України, впровадження освітніх інновацій. Так, досить успішно впроваджується науково-педагогічний проект «Інтелект України» на базі початкової ланки ЗОШ №2, а з вересня 2017 року до його впровадження долучається і ЗОШ №10, реалізується проект «Росток» на базі ЗОШ №5. Учителі, задіяні в цій експериментальній роботі, проходять курсову перепідготовку, а за рахунок коштів бюджету розвитку у ці класи закуплено відповідні навчально-методичні матеріали.

Багато років поспіль освітяни нашого міста беруть активну участь у Всеукраїнському конкурсі «Учитель року», який проводиться з метою стимулювання активної участі педагогів у становленні і розвитку національної системи освіти, популяризації кращих педагогічних здобутків і професійної майстерності. У 2016-2017 навчальному році 15 педагогів міста взяли участь у цьому конкурсі з таких номіна-

цій: «Початкова освіта», «Музичне мистецтво», «Інформатика», «Біологія». Переможцями міського та учасниками обласного етапу стали:

- Ірина Петрівна Заїка, учитель початкових класів СШ № 4;
- Олена Петрівна Левицька, учитель музичного мистецтва колегіуму;
- Наталія Дмитрівна Андрощук, учитель біології НВК;
- Олена Вячеславівна Пригоцька, учитель інформатики ЗОШ № 10.

У грудні 2017 року було проведено міський етап ще одного фахового конкурсу – «Шкільний бібліотекар – 2017». Переможцями міського та лауреатами обласного етапу конкурсу стали Бриковець Вікторія Станіславівна, бібліотекар ЗОШ №10, та Теленик Надія Валентинівна, бібліотекар колегіуму. На нагородження учасників та переможців вищезгаданих конкурсів відповідно до Положення про стимулювання педагогічних працівників за результатами участі у конкурсах фахової майстерності, інноваційних проектах, затвердженого додатком Програми розвитку освіти м. Новограда-Волинського на 2016-2020 роки, було спрямовано 3 тис. 800 грн.

У листопаді 2016 року за ініціативи комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради у місті Новограді-Волинському відбувся семінар завідувачів рай (міськ) методичними кабінетами (центрами) з теми «Роль методичної служби у формуванні професійної компетентності педагогічних працівників».

В січні 2017 року відбулося урочисте відкриття щорічної педагогічної виставки «Сучасна освіта міста Новограда-Волинського». Кращі роботи освітян міста було відібрано компетентним журі для участі в обласній виставці передового педагогічного досвіду «Сучасна освіта Житомирщини – 2017». Ми пишаємося тим, що творчі доробки педагогів міста отримали гідну оцінку, адже за результатами обласної виставки 42 педагоги міста нагороджені дипломами КЗ «ЖОІППО» ЖОР, з них 7 педагогів – дипломами I ступеня, 14 педагогів – дипломами II ступеня та 21 педагог – дипломами III ступеня.

Особливою подією для міста цього року стало проведення 5 квітня 2017 року в Новоград-Волинському колегіумі регіональної (не) конференції mini-EdCamp Новоград-Волинський, мета якої полягає в генерації нового вчителства. Серед 63 освітніх закладів України конкурсним журі було обрано 24 унікальних mini-EdCamp. Одним з таких закладів став і Новоград-Волинський колегіум, а координаторами заходу – директор колегіуму Камілія Седлецька та учитель історії Оксана Андрійчук.

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ МІСТА

У сьогоднішні не тільки сайт є носієм інформації. Інформаційно-методичний центр та навчальні заклади міста мають власні канали на YouTube, на яких публікуються відеоматеріали різноманітних заходів та проводяться

голосування. Управління освіти і науки та інформаційно-методичний центр мають власну інформаційну сторінку в соціальній мережі Facebook, за допомогою якої поширює новини про свою діяльність.

У 2016-2017 навчальному році розпочали свою роботу нові сторінки сайту УОН-ІМЦ: «Обдарована дитина» (положення, накази, список учасників, відкриття), «Стипендіати міського голови» (положення, накази, презентація, стаття), «Звернення громадян», «Сторінка керівника навчального закладу», «Банк даних спецкурсів та гуртків», «Колегія УОН» (розпорядження, рішення, накази), «Тендерні закупівлі» (накази, інформація, положення), «Громадська рада» (рішення, накази), «Школа кадрового резерву» (рішення колегії, накази, план роботи школи, склад школи), «Освітній моніторинг» (розміщення плану-графіка вивчення предметів із відповідними посиланнями), «Науково-публіцистичні статті педагогів».

Новим стало і проведення он-лайн анкетування педагогів на сайті в рамках Тематичного дня управління в ЗОШ №2 та он-лайн анкетування педагогів міста «Діагностична карта сформованості ІКТ-компетентності учителя».

А результати моніторингу Google Analytics свідчать, що популярність та успішність сайту постійно зростає, адже ми маємо понад 74 000 відвідувань сайту управління освіти і науки Новограда-Волинської міської ради та інформаційно-методичного центру.

Вже шостий рік поспіль педагоги міста залучаються до реалізації проекту «Методична скарбничка», де розміщуються авторські розробки уроків учителів з додатковими матеріалами та електронними презентаціями. За результатами реалізації проекту, його учасникам знову було урочисто вручено сертифікати, а це означає, що наш сайт створив ситуацію успіху для всіх педагогів Новограда-Волинського!

ДОШКІЛЬНА ЛАНКА

Дошкільна ланка освіти особлива, адже дошкільний вік – це базовий етап фізичного, психічного та соціального становлення особистості.

Мережа дошкільних навчальних закладів міста складає 12 ДНЗ. Із них 1 ДНЗ – комбінуючого типу (для тубінфікованих дітей), 3 – комбінованого (для дітей з вадами мовлення, зору та опорно-рухового апарату), 8 – загального розвитку. Протягом 2016-2017 навчального року у ДНЗ працювало 88 вікових груп, в яких виховувалося 2435 дітей віком від 2 до 6 років. Діти старшого дошкільного віку були охоплені здобуттям дошкільної освіти 100 %-во, а діти віком від 3 до 5 років – на 99 %. Дошкільні навчальні заклади міста у цьому році продовжили роботу за системою «КУРС: Дошкілля», однією із складових якого є електронна реєстрація дітей. Батьки мали змогу самостійно зареєструватися в будь-який дошкільний навчальний заклад міста.

Щодо методичної роботи, то вона здійснювалась на високому рівні. Усі заходи були спрямовані на пошук, творчу активність педагогів,

упровадження наукових досягнень, передового педагогічного досвіду.

ЗАГАЛЬНА СЕРЕДНЯ ОСВІТА

Найважливішою ланкою всієї системи безперервної освіти є середня загальноосвітня школа, покликана дати кожній дитині суспільно необхідний рівень наукових знань, долучити до багатств вітчизняної і світової культури, загартувати морально і фізично. За кількісними прогнозами на 01 вересня 2017 року ми матимемо 6525 учнів проти 6429 минулого навчального року. Кількість учнів збільшиться за рахунок першокласників, до речі, їх буде навчатися в загальноосвітніх навчальних закладах міста 719.

Знаковою подією не тільки для колегіуму, а й для всіх освітян міста стане те, що з 2017-2018 н.р. Новоград-Волинський колегіум включено до складу пілотних шкіл України з впровадження Державних стандартів в рамках реформи «Нова українська школа». Про це говорилося в ході робочої зустрічі заступника міського голови Гвозденко О.В., начальника управління освіти і науки Вашук Т.В. із заступником Міністра освіти і науки Хобзеем П.К.

Щодо здобутків минулорічних, то їх також було чимало. Так, за розділом «Обдаровані діти» Програми розвитку освіти м.Новограда-Волинського на 2016-2020 роки 13 обдарованих учнів ЗНЗ міста протягом 2016-2017 навчального року отримували стипендії міського голови у розмірі 230 грн. У листопаді 2016 року з метою ефективної підготовки до участі в обласних та Всеукраїнських олімпіадах із навчальних предметів розпочала роботу Школа «Обдарована дитина» для учнів-призерів міського етапу олімпіад. У 2016-2017 н.р. у роботі Школи брали участь понад 230 дітей. Забезпечували діяльність Школи «Обдарована дитина» 29 керівників відділень. Протягом 2016-2017 навчального року 659 учнів 7-11 класів ЗНЗ міста взяли участь у міському етапі Всеукраїнських предметних олімпіад. 235 учнів (35,6%) посіли I – IV місця та отримали відповідні посвідчення.

В обласному етапі Всеукраїнських предметних олімпіад у 2016-2017 навчальному році наше місто представило 93 учасники, із них 59 (63,4%) є переможцями на противагу 47 минулорічним. Досягненням олімпіадного руху цього року є 2 переможці обласного етапу з хімії і біології, а учень 10 класу НВК у складі обласної збірної брав участь у всеукраїнському етапі предметної олімпіади з хімії.

Активно долучилися цього року старшокласники ЗНЗ міста і до проектної діяльності. Так, в рамках проведення в місті Тижня сталої енергії було проведено фестиваль проектів з енергозбереження. Перше місце в ньому виборов проект «Срібна мрія – тепла оселя» команди ЗОШ №2, II місце – проект «Розумне опалення» ЗОШ №5, III місце – проект «Стосується кожного. Гроші на сміття» команди ЗОШ №9. Подарунки учасникам та школам-переможцям забезпечило українсько-німецьке технічне співробітництво GIZ.

1 червня 2017 р. у міському Палаці куль-

тури ім. Лесі Українки відбувся міський фестиваль обдарованості «Сузір'я талантів». Це так звана церемонія нагородження учнів, які протягом року демонстрували високий рівень знань із навчальних предметів, ставали учасниками і переможцями різнопланових інтелектуальних, творчих конкурсів, турнірів і змагань, за що й були відзначені.

У цьому навчальному році управління освіти і науки ініціювало проведення міського свята до Дня науки. До участі в цьому заході були залучені представники Житомирського державного технологічного університету, Новоград-Волинського вищого професійного училища та Новоград-Волинського промислово-економічного технікуму. Гостей свята вразила виставка технічних та наукових робіт. Цікавою була експозиція Новоград-Волинського вищого професійного училища, на якій були представлені роботи учнів різного спрямування: макети будинків, радіокерований корабель, перуки, дизайнерське вбрання тощо.

У загальноосвітніх навчальних закладах міста організовано пройшло закінчення 2016-2017 навчального року та проведення державної підсумкової атестації. У 4-х та 9-х класах вона традиційно відбувалась у навчальних закладах, а для учнів 11-х класів (відповідно до листа Міністерства освіти і науки від 13 березня 2017 року № 1/9-149) – повністю у форматі ЗНО і в межах ЗНО. Можливо, саме це стало причиною того, що із 39 претендентів на золоті та срібні медалі після здачі ЗНО ми мали тільки 22. Також за результатами ЗНО-ДПА 6 одинадцятикласників отримали срібну медаль замість золотої. Такий фактаж має стати предметом обговорення на засіданнях педагогічних рад та методичних об'єднань учителів у навчальних закладах.

305 випускників загальноосвітніх навчальних закладів міста Новограда-Волинського взяли участь у зовнішньому незалежному оцінюванні. Всі випускники навчальних закладів міста були поінформовані про терміни та особливості ЗНО-2017, відбулися зустрічі працівників Вінницького регіонального центру оцінювання якості освіти з випускниками навчальних закладів міста з метою роз'яснювальної роботи щодо участі у пробному ЗНО, ЗНО, ДПА та вступній кампанії.

Особлива увага була приділена участі випускників шкіл міста у пробному зовнішньому оцінюванні, яке традиційно організовується з метою ознайомлення всіх бажаючих із процедурою проведення ЗНО, структурою та змістом тестового зошита, порядком доступу до пункту тестування та робочого місця. Пробне ЗНО-2017 проводилось на базі СШ №4, і скористалися такою можливістю близько 80% випускників.

Проведено було навчання та сертифікацію працівників, залучених до виконання обов'язків старшого інструктора, інструктора, чергового на пунктах проведення ЗНО. До роботи на пунктах залучено 214 педагогічних працівників. Для забезпечення контролю за дотриманням процедури зовнішнього незалежного оцінювання було залучено 30 громадських спостерігачів із числа

представників батьківських комітетів загальноосвітніх навчальних закладів міста.

Пункти проведення зовнішнього незалежного оцінювання в 2017 році були розташовані у приміщеннях НВК «Гімназія ім. Лесі Українки – школа I ступеня», СШ №4, ЗОШ №6, 7. Відповідальними за пункти проведення ЗНО забезпечено всі необхідні умови для проведення зовнішнього незалежного оцінювання згідно з вимогами чинного законодавства.

Зовнішнє незалежне оцінювання з української мови і літератури, математики, історії України та біології відбувалося на пунктах, розташованих у місті Новоград-Волинському, ЗНО з інших предметів наші випускники здавали у місті Житомирі, що викликало ряд незручностей. Саме тому на колегії управління освіти і науки було прийнято рішення про звернення до Вінницького регіонального центру оцінювання якості освіти щодо необхідності створення пунктів тестування з усіх предметів у межах міста Новограда-Волинського.

РОБОТА З ДІТЬМИ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ

На кінець 2016-2017 навчального року в місті на обліку перебувало 119 дітей із особливими потребами, 90 з яких мають статус інваліда. 34 дитини з особливими потребами перебували на індивідуальній формі навчання, 71 дитина інтегрована в навчальний процес, 14 дітей – на інклюзивній формі навчання.

Інклюзивне навчання організовано було на базі 11 класів ЗОШ № 2, 7, 8, 10, СШ № 4 та колегіуму для 14 учнів, яким за протоколами обласної психолого-медико-педагогічної консультації рекомендовано корекційно-розвиткові заняття за умови інклюзивного навчання.

Відповідно до вимог чинного законодавства в кожному з інклюзивних класів було забезпечено здійснення індивідуальних програм розвитку дітей із особливими потребами, консультативно-роз'яснювальної роботи з батьками таких учнів, медичного, соціально-психологічного та, за потреби, логопедичного супроводу. Відповідний супровід учнів протягом року здійснювали 11 асистентів учителя та дефектолог інформаційно-методичного центру управління освіти і науки.

На сайті управління освіти і науки та інформаційно-методичного центру відкрито інформаційну сторінку «Психолого-педагогічна підтримка дітей із особливими освітніми потребами», що містить розділи: нормативно-правова база, навчальні програми, інформаційні матеріали щодо дітей із особливими потребами, робота міської психолого-медико-педагогічної консультації.

Щорічно з питань інклюзивної освіти відбуваються інструктивно-методичні наради та круглі столи за участю заступників директорів шкіл, медиків, методистів, психологів, логопедів та педагогів. От і цього року на базі ЗОШ №10 відбувся семінар заступників директорів, які відповідають за інклюзивне навчання в школі, та асистентів учителів класів інклюзивного навчання.

А в квітні 2017 року представники міста

Новограда-Волинського взяли участь у тренінгах з індивідуальної і командної роботи «Інклюзивна освіта – рівень свідомості нації. Досвід. Перспективи. Результати» за сприяння Благодійного Фонду Порошенка в рамках Соціальної Програми Марини Порошенки.

ВИХОВНА ТА ПОЗАШКІЛЬНА РОБОТА

У 2016-2017 навчальному році навчально-виховний процес був спрямований на створення необхідних умов для побудови ефективної системи національно-патріотичного виховання на засадах загальнолюдських, полікультурних, громадянських цінностей. Протягом року було проведено ряд патріотичних заходів: уроки Мужності, флешмоби, акції «Лист воїну АТО», «Подаруй іграшку військовому», «Великодні кошики», «Солдатські матері», уроки миру «Україна – єдина країна», зустрічі з учасниками бойових дій зони АТО. Продовжив цього року свою роботу міський учнівський патріотичний клуб «Звягель-Патріот», а підсумкове засідання клубу було проведено у форматі круглого столу з патріотичного виховання «Добре діло» з презентації проекту «Захисник України з моєї родини».

За ініціативи управління освіти і науки Новограда-Волинської міської ради та підтримки управління у справах сім'ї, молоді, фізичної культури та спорту, ТСОУ вдруге на базі військової частини А-3814 у квітні 2017 року проходив міський етап дитячо-юнацької військово-спортивної патріотичної гри «Сокіл» («ДЖУРА»). Такий захід є однією з позакласних форм оборонно-масової і спортивно-оздоровчої роботи, початкової військової та фізичної підготовки, морально-психологічного та національно-патріотичного виховання учнівської молоді.

У військово-спортивній патріотичній грі «Сокіл» («ДЖУРА») брали участь усі загальноосвітні навчальні заклади міста. Відповідно до Положення кожна команда-рій підготувала форму, емблему, патріотичну пісню та продемонструвала виконання стройових прийомів. Рій також змагалися в спортивних та інтелектуальних конкурсах, зокрема, в стрільбі з пневматичної гвинтівки, конкурсі знавців історії «Відун», змаганні «Рятівник», конкурсі звітів «Добре діло», долали туристсько-спортивну смугу перешкод, творчо-мистецькому конкурсі «Ватра».

Кожний рій гідно представляв свої досягнення, вміння та здобутки. Проте, як і в будь-якому конкурсі, є переможці. І місце виборів рій НВК «Гімназія ім. Лесі Українки – школа I ступеня» (керівник команди Наумович С.О.), І місце – рій ЗОШ №10 (керівник команди Онишук В.Л.), ІІІ місце – рій ЗОШ №5 (керівник команди Тарасенко А.М.). Рій-переможці були нагороджені кубками, дипломами та цінними подарунками.

Рій-переможець – команда школярів НВК «Гімназія ім. Лесі Українки – школа I ступеня» під керівництвом учителя захисту Вітчизни Наумовича С.О. та учителя фізичної культури

Шуляк Л.В. у травні 2017 року брали участь в обласних змаганнях у м. Житомирі.

Щодо питання захисту дітей від будь-яких форм фізичного та психологічного насильства, профілактики проявів негативних явищ у підлітковому та молодіжному середовищі протягом року в навчальних закладах було організовано тематичні заходи представниками Всеукраїнської благодійної організації АСЕТ та Міжнародного благодійного фонду «Місія в Україну».

У рамках профорієнтаційної роботи було проведено День відкритих дверей у Новоград-Волинському вищому професійно-технічному училищі, зустріч з представниками Житомирського Державного університету ім. Івана Франка, «Ярмарок професій» за участю вищих навчальних закладів м. Новограда-Волинського.

За ініціативи управління освіти і науки та інформаційно-методичного центру проведено перший міський конкурс на кращого лідера учнівського самоврядування «Я – шкільний лідер – за мною майбутнє», а для новопризначених класних керівників організовано роботу Школи молодого класного керівника.

У червні 2017 року було організовано роботу 8 пришкольніх таборів з денним перебуванням (ЗОШ №2, 3, 5, 6, 7, 8, 9 та СШ №4), в яких відпочило 854 дитини. З них 354 дитини пілгових категорій: дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування-17; дітей-інвалідів-12; дітей з багатодітних та малозабезпечених сімей-104; дітей з групи ризику-5; талановитих та обдарованих-290; дітей, батьки яких загинули під час проведення антитерористичної операції-3, дітей учасників бойових дій-223; дітей внутрішньо переміщених осіб-12.

Одночасно з пришкольніми таборами при ЗНЗ було організовано роботу і 4 мовних таборів (з мовою удосконалення – англійською) в СШ №4, ЗОШ №5, 10 та колегіумі), в яких відпочило 217 дітей. У мовному таборі ЗОШ №5 працював волонтер із Єгипту Міна Атеф (громадська організація GoGlobal), до речі, ЗОШ №5 – одна із шкіл Житомирщини, яка цього навчального року отримала статус GoCamp.

Щодо діяльності Новоград-Волинського позашкільця, то при стабільній кількості гуртків – 40, кількість задіяних у них дітей у порівнянні з минулим роком зросла на 60 вихованців і складає 1915. Заняття гуртків проводяться не тільки в приміщеннях позашкільних закладів, а також на базі всіх шкіл міста, у дитячому відділенні міськрай ТМО, при недільній школі, в Палаці культури ім. Лесі Українки, у реабілітаційному центрі дітей-інвалідів та в інших закладах (виключно на підставі відповідних угод із цими закладами). Цього навчального року було організовано роботу Школи професійної майстерності керівника гуртка ПНЗ. А в грудні 2016 року за ініціативи управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради вже вдруге відбулося міське свято – День позашкільника.

Позашкільні заклади є ініціаторами та ор-

ганізаторами міських заходів: виставки-конкурсу «Новорічний вернісаж», Великодній фестиваль, майстер-класів під час загальнономіських заходів (День захисту дітей, День молоді), під час роботи пришкольніх таборів, Дні відкритих дверей, міські спартакіади тощо.

На базі ЦНТТУМ у 2016-2017 н.р. було проведено обласний семінар-практикум для керівників авіамодельних гуртків. А на базі ПДМ у квітні 2017 року відбулося засідання обласної ради старшокласників, у рамках якого проведено міський молодіжний КВЕСТ.

Дев'ятий рік поспіль наша команда вирушає до міжнародного табору «Кринічка» м. Рогачов (Білорусь) і щоразу достойно там презентує молодь не тільки рідного міста, а й усієї країни.

Варто зазначити той факт, що діти із задоволенням та інтересом відвідують заняття гуртків та масові гурткові заходи, зросла також кількість батьків, що відвідують батьківські збори при позашкільних навчальних закладах.

ФІЗИКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧА ТА СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТА

У 2016-2017 н.р. у міському етапі Спортивних ігор взяли участь понад 1000 школярів, що становить 28% від загальної кількості учнів 5-11 класів. Учнівські команди загальноосвітніх навчальних закладів, переможці міських змагань, брали участь в обласних змаганнях з футболу, баскетболу, волейболу, легкої атлетики та комплексних заходах «Олімпійське лелечення», «Старти надій», «Козацький гарт».

Команда учнів ЗОШ №2 на чолі із вчителями фізичної культури Сидорчуком О.В. та Перебийнос С.В. вибороли I місце в обласному етапі Всеукраїнського спортивно-масового заходу серед дітей «Олімпійське лелечення». А міська команда учнів під керівництвом Пісоцького Д.В., учителя фізичної культури ЗОШ №6 увійшла в трійку кращих команд області за підсумками спортивних змагань «Старти надій».

У загальнокомандному заліку м. Новоград-Волинський стало переможцем обласних змагань спортивних ігор школярів, посівши III місце.

Масовому залученню шкільної молоді до занять фізичною культурою, формуванню мотивації до здорового способу життя сприяють шкільні заходи фізкультурно-оздоровчого та спортивного спрямування: «День здоров'я», «Шкільна спартакіада», «Тато, мама, я – спортивна сім'я», «Козацькі забави», «Веселі старты» тощо.

Із метою пропаганди олімпійського руху в ЗНЗ м. Новограда-Волинського протягом навчального року організовувались та проводились інформаційні та спортивні заходи: «Олімпійський тиждень», «Олімпійський урок», «Олімпійське лелечення», «Олімпійський день бігу», тематичні виховні години, флеш-моби, конкурси малюнків, плакатів, фотовиставки. Активними учасниками цих заходів були учні, батьки, педагоги, ветерани спорту, спортсмени та тренери ДЮКФП та ДЮСШ.

ІІІ. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОБОТИ УПРАВЛІНСЬКОЇ, МЕТОДИЧНОЇ СЛУЖБ, ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ У 2017-2018 Н.Р.

Ідеологією реформування галузі освіти має стати концепція «Нової української школи». В основу концепції покладені: «Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років». Зокрема, у Рекомендаціях Європарламенту та Ради ЄС визначено вісім основних компетентностей, які мають бути сформовані через освіту, необхідні кожній людині для особистого становлення й розвитку, активного громадянства, соціального включення та зайнятості: спілкування рідною мовою (усне та письмове); спілкування іноземними мовами; математичні компетентності та базові компетентності з природничих наук та технологій; цифрові компетентності; здатність навчатися; соціальні та громадянські компетентності; ініціативність і підприємницькі навички; загальнокультурна грамотність та здатність до самовираження. У цих же Рекомендаціях названі навички й вміння, які є важливими для досягнення наведених вище компетентностей: критичне мислення, творчість, ініціативність, вміння розв'язувати проблеми, оцінка ризику, вміння приймати рішення, вміння конструктивно керувати емоціями, вміння співпрацювати в команді.

Також управління освіти і науки разом з керівниками загальноосвітніх навчальних закладів та методичною службою міста пропонують:

- організувати системний всеобуч керівників закладів для ефективної роботи в умовах реальної автономії;
- здійснювати методичний супровід участі ЗНЗ в пілотуванні інноваційних програм і навчальних ресурсів;
- усі предметні семінари вчителів, майстер-класи підпорядковувати практичному вивченню формування ключових компетентностей з урахуванням нового змісту (основа – Рекомендації Європарламенту і Ради ЄС);
- розробити перспективний план створення профільних шкіл з метою підготовки матеріально-технічної бази;
- розробити алгоритм зміни структури середньої школи для переходу до профільного навчання (виокремлення початкової школи, профільної школи);
- затвердити нову редакцію Статутів загальноосвітніх навчальних закладів;
- мотивувати педагогів до участі у професійних конкурсах та поширенні власного досвіду у фахових виданнях й наукових збірниках, а також Інтернет-ресурсах (блоги, сайти);
- співвідносити зміст роботи вчителів, які атестуються на присвоєння педагогічних звань «учитель-методист» та «старший учитель» з вимогами Типового положення про атестацію педагогічних працівників;
- створювати відповідні умови для забезпечення інклюзивним навчанням дітей та учнів у дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах;
- поліпшувати стан матеріально-технічної бази дошкільних, загальноосвітніх навчальних закладів у відповідності із сучасними вимогами до навчального оснащення.

Громадська рада управління освіти і науки в дії

АЛІНА ТАБАКОВА,
заступник начальника
управління освіти і науки

За даними експертів, характерними рисами сучасного українського суспільства є брак інформаційної відкритості та прозорості, низький ступінь поінформованості населення щодо можливості реалізації та захисту своїх прав. Будь-яка співпраця може бути успішною лише за умови порозуміння сторін, лише шляхом застосування діалогових форм управління, зокрема, громадських рад (ГР), створюваних в якості консультативно-дорадчих органів при органах влади.

Враховуючи це, колегією управління освіти і науки від 02.03.2017 року було розглянуто питання створення Громадської ради при управлінні освіти і науки з питань дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти, інноваційного розвитку та інтелектуальної власності. Відповідно до її Положення це дорадчо-консультативний орган, який формується з метою створення ефективних організаційних та правових умов для реалізації громадянами конституційного права на участь в управлінні державними справами, забезпечення відкритості діяльності управління, врахування громадської думки у процесі підготовки та організації виконання його рішень,

підтримання постійного діалогу з громадськістю, створення можливостей для вільного та об'єктивного висвітлення у засобах масової інформації процесів у освітянській сфері. У своїй діяльності Громадська рада керується Конституцією України, Законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, рішеннями Міністерства, колегії управління освіти і науки обласної державної адміністрації та міської ради, Положенням, а також своїми рішеннями.

На першому засіданні вищезгаданої Громадської ради, яке відбулося вже 14.03.2017 року, начальник управління освіти і науки Ващук Т.В. ознайомила членів (персональний склад Громадської ради було попередньо розглянуто колегією управління освіти і науки та затверджено наказом начальника управління освіти і науки) із місією, яка покладається на членів новутвореного органу при УОН, озвучила змістові аспекти діяльності і висловила сподівання щодо ефективної роботи Громадської ради. До складу Громадської ради увійшли: депутат міської ради, голова депутатської комісії з міського бюджету та комунальної власності Юшманов І.Г.; депутат міської ради, голова депутатської комісії з економічного розвитку, голова громадської організації «Свобода і честь» Хапчук С.В.; директор ТОВ «Леганс» Сукач О.Д.; голова відо-

кремленого підрозділу громадської організації спілки ветеранів, інвалідів АТО і бойових дій Господинчик В.М.; методист ІМЦ, голова місцевого осередку Всеукраїнської громадської організації «Асоціація педагогічних працівників дошкільної освіти» Кондратець І.В.; учитель колегіуму, член громадської організації «Молодіжна фундація європейських ініціатив» Андрійчук О.Л.; журналіст інформаційно-громадської газети «Час плюс», голова ГО «Батьківський комітет» ДНЗ №14 Валінкевич Н.П.; головний спеціаліст відділу з питань охорони здоров'я, голова батьківського комітету ЗОШ №2 Гордійчук І.В.; учитель ЗОШ №10, голова профспілкового комітету ЗОШ №10 Запаловська Т.В. Шляхом відкритого голосування було обрано голову Громадської ради – Кондратець І.В., секретарем – Запаловську Т.В.

Долучилися члени Громадської ради при УОН до роботи круглого столу з питань організації харчування в загальноосвітніх навчальних закладах міста «Харчування дітей в загальноосвітніх навчальних закладах міста. Стан. Проблеми. Шляхи вирішення проблем», який відбувся 04 травня 2017 року.

Сподіваємося, що у новому навчальному році співпраця Громадської ради з управлінням освіти і науки щодо основних напрямів його діяльності буде ще більш плідною.

Тематичний день управління освіти і науки в ЗОШ №2

АЛІНА ТАБАКОВА,
заступник начальника
управління освіти і науки

1 лютого 2017 року в Новоград-Волинській загальноосвітній школі І-ІІІ ступенів №2 відбувся Тематичний день управління освіти і науки. Це одна з досить ефективних форм співпраці навчальних закладів міста з управлінням освіти і науки, що дає можливість детальніше ознайомитися з діяльністю кожного закладу, проаналізувати існуючі проблеми та визначити шляхи їх вирішення.

Зустріч гостей у школі-родині розпочалася на позитивному та креативному «Шкільному перехресті», де їх радо вітали господарі закладу – діти. На червоному сигналі світлофору діти висловили сподівання, що всі присутні отримають задоволення від перебування у школі, а щоб нічого не стало цьому на заваді, гостям запропонували «Пігулки щастя», які генерують потік креативних думок і рішень, відкривають нові грані власної геніальності. Жовтий сигнал став зупинкою, на якій кожного гостя підготували до руху по школі, вручивши йому іменне посвідчення. Зелене світло відкрило дорогу до участі у шкільному квесті «А чи все вам відомо про ЗОШ №2?». Учні кожного класу, який відвідував один із представників управлінської делегації, зустрічали гостей теплими, щирими вітаннями, а також проводили опитування, що включало в себе відомості про школу-родину.

Наступним напрямком руху по школі стало відвідування уроків відповідно до розкладу та їх обговорення. Варто зазначити, що особливу увагу привернув 1-Б клас, який працює в рамках реалізації інноваційного освітнього проекту «Інтелект України». Участь у цьому проекті було ініційовано директором ЗОШ №2 Гарбовською Л.Г., який став першим у Житомирській області. Проект було задекларовано у Програмі розвитку освіти міста Новограда-Волинського на 2016-2020 роки і підтримано депутатами міської ради виділенням коштів на

часткове забезпечення методичного супроводу для його реалізації. Першокласники на уроці з предмета «Навчаємося разом» приємно вразили присутніх рівнем своєї уваги, пам'яті, мислення, висловлювань.

По закінченню відкритих уроків відбувся круглий стіл з обговорення напрямків діяльності навчального закладу, його функціонування та розвитку, виконання рішень попереднього Тематичного дня управління у ЗОШ №2, обговорення нагальних питань.

Учасники круглого столу уважно слухали начальника управління освіти і науки Вашук Т.В. про використані у 2016 році додаткові кошти з бюджету розвитку міста (а це близько 10 млн. гривень – до речі, найбільше за останні роки, крім того, введені 31 посада обслуговуючого персоналу та 13,5 посад педагогічних працівників та інше) і про кошти, освоєні у ЗОШ №2 минулого року (вирішилась «наболіла» роками проблема – закінчився капітальний ремонт даху, на що було виділено 607 тис. грн. бюджетних коштів, поповнено навчально-матеріальну базу закладу, в тому числі частково придбано робочі зошити для учнів класу «Інтелект України»).

Далі було розглянуто ще кілька робочих питань, зокрема, стосовно роботи міської школи «Обдарована дитина», організації та проведення ІІ етапу предметних олімпіад, розмежування олімпіад із зарубіжної літератури і російської мови тощо.

Нестандартний підхід, інноваційні методи, цікаві форми роботи – це родзинки ЗОШ №2. Не винятком стала і ця зустріч. Директор школи Гарбовська Л.Г. та її заступники презентували роботу навчального закладу за всіма напрямками діяльності за допомогою презентаційної технології «пече-куча». Методична складова роботи школи була розкрита керівниками шкільних предметних комісій у різних формах: відеоролики, презентації, методичні казки тощо.

З особливим інтересом присутні слухали результати анкетування педагогів ЗОШ №2 про участь у методичних заходах (аналізувала за-

відувач ІМЦ Філанчук С.В.). В опитуванні взяли участь 100% педагогічного колективу школи. Результати анкетування показали, що 94,6% опитаних вважають, що високому рівню навчальних досягнень учнів сприяє впровадження нових навчальних технологій. 95% учителів оцінили інтерактивні форми методичної роботи в школі, як такі, що впливають на підвищення фахового рівня. Анкетування показало, що вчителі ЗОШ №2 є активними учасниками конкурсів, семінарів, вебінарів, прагнуть підвищувати свій професійний рівень.

Управлінську діяльність адміністрації навчального закладу аналізувала заступник начальника управління освіти і науки Табакова А.О. Результати засвідчили, що в школі функціонує згуртована адміністративна команда (97,5%), 75% опитаних визначили стиль керівництва директора як демократичний, 97,5% учителів вважають, що адміністрація дбає про позитивний імідж закладу та створює належний морально-психологічний клімат у колективі. Варто зауважити, що анкетування на сайті УОН-ІМЦ було проведено вперше в он-лайн режимі.

На завершення зустрічі начальник управління Вашук Т.В. відповіла на запитання «Скриньки довіри», яка діяла у закладі впродовж двох тижнів. В переважній більшості це були слова подяки за підтримку, розуміння, чесність і відкритість управління освіти і науки міської ради. Підтвердила ці слова учителів та батьківського колективу школи і директор навчального закладу Гарбовська Л.Г. у своїй «Анкеті керівника навчального закладу», оцінивши діяльність управління освіти і науки міської ради як працівників, що глибоко вивчають потреби закладу, прагнуть згуртувати керівників навчальних закладів, уміють стратегічно мислити і планувати діяльність. У свою чергу працівники управління освіти і науки та інформаційно-методичного центру відзначили високий рівень організації, підготовки та проведення Тематичного дня управління освіти і науки у ЗОШ №2.

ГОВОРИМО ПРО ВАЖЛИВЕ

Робочі зустрічі у Міністерстві освіти і науки України

ТЕТЯНА ВАЩУК,
начальник управління освіти і науки

21 червня 2017 року делегація у складі заступника міського голови Гвозденко О.В., начальника управління освіти і науки міської ради Ващук Т.В. та начальника відділу культури міської ради Заєць Л.В. з офіційним візитом перебувала у м.Києві, зокрема, у Міністерстві освіти і науки України. За сприяння міського голови Весельського В.Л. відбулась зустріч із заступником Міністра освіти і науки Хобзеєм П.К. У ході зустрічі мова йшла про включення Новоград-Волинського колегіуму у число 100 шкіл, які візьмуть участь у пілотному проєкті щодо впровадження нових державних стандартів початкової освіти, який стартує з вересня 2018 року. Під час бесіди спеціалістом МОНУ Давидович А.В., яка напередодні відвідала колегіум, було відзначено надзвичай-

но високий рівень навчальної та методичної роботи закладу, а головне – велике бажання педагогічного колективу та гарні умови щодо впровадження нових підходів, якісних змін у системі освіти, як міста так і України, в контексті розбудови нової української школи.

Також було зазначено, що освітня галузь міста є серед пріоритетних галузей міста. Міський голова Весельський В.Л., депутатський корпус, виконавчий комітет міської ради всіляко сприяють розвитку галузі та зміцненню матеріально-технічної бази навчальних закладів міста шляхом прийняття відповідних рішень.

Щиро дякую Віктору Леонідовичу за надану можливість спілкування з високопрофесійними фахівцями Міністерства освіти і науки України та створення сприятливих умов для виведення освіти міста на новий якісний рівень.

Науково-методичний супровід особистісного та професійного зростання педагогічних працівників

СВІТЛАНА ФІЛАНЧУК,
завідувач інформаційно-методичного центру

Концептуальні засади Нової української школи вимагають від працівників сфери освіти дотримання високих соціальних та професійних стандартів. Педагогічна спільнота країни найближчим часом має масово долучитися до освоєння двох основних новацій – компетентнісної парадигми освіти й педагогіки партнерства.

Поряд з тим, впровадження компетентнісної парадигми освіти не має відбуватися за рахунок зменшення обсягу знань, зниження їх академічності і фундаментальності. Без науково-методичного забезпечення нова філософія педагогічної дії – педагогіка партнерства – не має шансів на масове впровадження, на перетворення в норму педагогічної практики.

Не менш важливою для побудови школи нового формату є наявність професійного середовища педагогів для обговорення питань, апробації рішень, обміну досвідом, можливостей створювати робочі групи, авторські колективи тощо.

Робота з персоналом – основа успішної діяльності будь-якої організації! Підвищення професіоналізму педагогів має відбуватися в різних формах – доцільних, ефективних і зручних для різних категорій педагогів. Це має бути навчання зі значним «вмістом» науки і мето-

дики, з виходом на нові додані компетентності. Саме такі заходи із залученням науковців, методистів, педагогів-практиків мають стати основою підвищення фахового рівня педагогів у міжкурсовий період, і саме це вважаємо пріоритетним в діяльності міської методичної служби.

Розуміючи важливість та необхідність здійснення науково-методичного супроводу навчально-виховного процесу, інформаційно-методичний центр управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради функціонує у форматі координації, організації та ресурсної підтримки освітніх інновацій педагогів міста.

У 2016-2017 навчальному році колективи навчальних закладів розпочали роботу над міською науково-методичною проблемою «Підвищення рівнів загальної культури та професійної компетентності педагога як умова реалізації пріоритетних напрямків освіти міста Новограда-Волинського». Робота містить п'ять етапів реалізації, розрахованих до 2021 року. Протягом поточного навчального року реалізовано діагностичний і теоретично-аналітичний етапи, що дозволило узагальнити уявлення педагогів міста про висококультурну особистість та вимоги до професійної компетентності педагога-фахівця. Діагностичні й теоретичні матеріали з означеної проблематики опрацьовано в рамках фахових міських методичних

об'єднань педагогів, створено картотеку тематичної літератури з проблеми, визначено коло пріоритетних питань, окреслено шляхи реалізації поставлених цілей. Результати роботи над проблемною темою освітян міста розглянуто на колегії управління освіти і науки та Раді інформаційно-методичного центру.

УЧАСТЬ ПЕДАГОГІВ МІСТА У МЕТОДИЧНИХ ЗАХОДАХ ОБЛАСНОГО І ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РІВНІВ

У листопаді 2016 року у місті Новограді-Волинському відбувся семінар завідувачів рай (міськ) методичними кабінетами (центрами) з теми «Роль методичної служби у формуванні професійної компетентності педагогічних працівників».

Робота семінару умовно складалася з двох частин: система роботи міського інформаційно-методичного центру в напрямку формування професійної компетентності педагогів і роль методичної служби закладу освіти у становленні педагога-професіонала.

В ході семінару розкрито систему роботи над вирішенням опрацьованої науково-методичної проблемної теми «Удосконалення навчально-виховного процесу шляхом впровадження прогресивних педагогічних технологій на засадах особистісно зорієнтованого навчання та виховання», обговорено питання залучення науковців до супроводу експери-

ментальної роботи освітан, ролі діагностичних досліджень у виборі ефективних засобів та форм підвищення професійної компетентності педагогів, розкрито зміст яскравих інноваційних заходів, реалізованих методичною службою міста Новограда-Волинського.

Про особливості ґрунтовної роботи з підвищення методичної грамотності та професійної майстерності педагогів у рамках фахових методичних об'єднань вчителів розповіли методисти ІМЦ. Досвід діяльності педагогічних колективів у ракурсі семінарської тематики було презентовано на базі освітніх закладів міста: ДНЗ №1 «Джерельце», завідувач Лесик В.В. «Співпраця закладу з науковцями як засіб мотивації до професійного зростання»; ЗОШ №2, директор Гарбовська Л.Г. «Школа-родина: особистісний простір виховання дітей і дорослих»; ЗОШ №5, директор Капчинська Л.А. «Вплив освітніх проектів на професійну компетентність педагогічних працівників закладу освіти. Виховний простір навчального закладу».

Родзинкою зустрічі став методичний аукціон «Є такий досвід!» за участю представників навчальних закладів міста, проведений досвідченим та креативним методистом ІМЦ Кондратець І.В. У роботі аукціону особливо приємно відзначити активність, відповідальність та розуміння важливості популяризації освітняського методичного досвіду на теренах області його учасниками. Досвід роботи в інноваційному форматі представили: вихователь-методисти ДНЗ №2, 14 Лиси Л.П. та Богомоллова Л.В. «Інноваційний формат професійного навчання педагогів дошкільних навчальних закладів», заступник директора ЗОШ №7 Герасимчук О.П. «Особливості освітнього простору школи в умовах забезпечення наступності в навчально-виховному процесі», заступник директора ЗОШ №10 Бортник Л.Д. «Система роботи заступника директора школи з формування ІКТ-компетентності педагогів», директор ЗОШ №2 Гарбовська Л.Г. «Нестандартні форми проведення педагогічних рад у навчальному закладі», директор ЗОШ №5 Капчинська Л.А. «Заходи в рамках року англійської мови в Україні як засіб формування однієї з ключових компетентностей нової української школи».

У підсумку роботи семінару Шегада А.Ф., проректор із навчально-методичної роботи КЗ «ЖОІППО» ЖОР, висловив переконання, що представники освіти міста Новоград-Волинський мають потужний методичний досвід, дотримуються принципу наступності у роботі всіх ланок навчально-виховного процесу.

Ефективна методична робота з педагогічними кадрами в місті планується і здійснюється відповідно до Програми розвитку освіти міста Новограда-Волинського на 2016-2020 роки, затвердженої рішенням міської ради №115 від 21.07.2016 року. Одним із напрямків реалізації Програми є вивчення та запровадження перспективного досвіду роботи навчальних закладів інших регіонів країни. У рамках співпраці з освітянами України в 2016-2017 навчальному році відбулися виїзні семінари-практикуми заступників директорів шкіл з виховної роботи в м.Острог, директорів навчальних закладів міста Новограда-Во-

линського в м.Київ. Цікавим є досвід колег Житомирської області, тож в рамках виїзного семінару відбулася творча поїздка учителів-філологів міста в с.Ярунь Новоград-Волинського району Житомирської області.

Живе та емоційне спілкування з колегами із різних куточків України, обмін думками, пошук шляхів вирішення проблем є важливим інструментом підвищення мотивації педагогів до інноваційного поступу. Такій співпраці надаємо пріоритетного значення, завжди радо приймаємо колег у навчальних закладах міста. У березні 2017 року колектив Новоград-Волинської ЗОШ №7 приймав у стінах закладу колектив Ярунської школи і ділився досвідом проведення відкритої інтерактивної педагогічної ради «Використання інноваційних технік для навчання дітей із різним рівнем навчальних досягнень».

Уже традиційною стала співпраця між освітянами міст Рівне та Новоград-Волинський. У рамках обміну досвідом управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради та колектив ЗОШ №5 у травні 2017 року приймали делегацію директорів навчальних закладів м.Рівне. Формат зустрічі дозволив познайомити гостей із здобутками освітан міста і презентувати діяльність одного із кращих інноваційних закладів міста – громадсько активної школи №5, директор Капчинська Л.А.

Керівники навчальних закладів міста Овдіюк В.І., Седлецька К.Д., Добровольна О.Х., Сварщевець О.Г. взяли участь у Всеукраїнському форумі «Сучасний стан освіти і науки України. Стратегія розвитку».

Методисти інформаційно-методичного центру Кондратець І.В., Марченко Н.М. та вчителі НВК Букша Т.Д. та ЗОШ №2 Бойко О.М. взяли участь у VI Всеукраїнському фестивалі педагогічних ідей «Мій особистісно зорієнтований урок» у м.Вінниця.

Досвід роботи працівників дошкільних установ Чернівців, Києва, Кам'янець-Подільського в рамках засідань Координаційної ради Всеукраїнської громадської організації «Асоціація працівників дошкільної освіти» вивчили та поширили Кондратець І.В., голова місцевого осередку Асоціації у Новограді-Волинському, методист ІМЦ, Богомоллова Л.В., вихователь-методист ДНЗ №14. Участь у заходах Всеукраїнської громадської організації «Асоціація працівників дошкільної освіти» – це завжди вагомий досвід й інноваційні форми роботи, які ефективно впроваджуються в роботу дошкільних навчальних закладів міста.

Педагоги міста долучаються до кращого європейського досвіду. Учителі ЗОШ №9 Нюкало І.М. та Васянович Ж.М. взяли участь у I Європейському форумі Новітніх технологій та Інновацій в Освіті м.Кельце, Польща. Учителі польської мови колегіуму Зіннуров Е.І., Боровська Л.В., ЗОШ №8 Губень А.С. взяли участь у проекті «Польська мова. Застосування сучасних технологій у навчанні польської мови – практичні заняття для вчителів польської мови в Житомирській області» у м.Варшава, Польща.

Варто відзначити активність учителів іноземних мов НВК і колегіуму, які є постійними учасниками всеукраїнських семінарів видавничого агентства «Пірсон», проекту Європейського Союзу «E Twinning Plus».

Педагоги міста є активними учасниками методичних заходів обласного і всеукраїнського рівнів, проведених або організованих за сприяння КЗ «ЖОІППО» ЖОР. У рамках спільного проекту МОН України та Гете-Інституту на базі обласного інституту підвищила свій фаховий рівень учитель німецької мови СШ №4 Опанасюк О.Л., яка відвідала серію семінарських занять та поділилася досвідом з педагогами міста, презентувавши власний майстер-клас.

Створено обласні творчі групи педагогів з актуальних методичних фахових проблем, до складу яких увійшли Сухова О.І., учитель зарубіжної літератури ЗОШ №7, Сахно А.А., учитель інформатики ЗОШ №7, Іскрова Н.І., учитель французької мови ЗОШ №9, Євтушина М.О., учитель хімії НВК, Верхованцева С.А. та Чвалінська Л.А., учителі початкових класів колегіуму, Онищук В.Л., учитель предмету «Захист Вітчизни» ЗОШ №10, Мойсук Н.О., учитель початкових класів ЗОШ №2, Матузок Т.Б., учитель географії ЗОШ №3, Алексічук Л.А., учитель німецької мови СШ №4, Чала О.І., учитель англійської мови ЗОШ №3. Тьютором першого модуля навчальної підготовки за програмою PRO-FLE стала Іскрова Н.І., учитель французької мови ЗОШ №9. Членами обласної Школи перспективного педагогічного досвіду з проблеми «Інноваційні технології в організації навчально-виховного процесу» стали Бучинська Н.В., заступник директора ЗОШ №2, Вакульчук Л.В., заступник директора ЗОШ №10, Парандій Л.В., заступник директора колегіуму. Активними членами обласної творчої групи директорів загальноосвітніх навчальних закладів з проблеми «Адаптивне управління персоналом» є Капчинська Л.А., директор ЗОШ №5 та постійно діючих семінарів з теми «Науково-методичний супровід розвитку професійної компетентності заступника директора школи з навчально-виховної роботи» є Герасимчук О.П., заступник директора ЗОШ №7.

Особливою подією для філологів міста став методичний стартап «Створення інноваційного освітнього середовища в процесі організації пізнавальної діяльності на уроках української мови та літератури», проведений методистами КЗ «ЖОІППО» ЖОР на базі інституту для 18 філологів міста Новограда-Волинського.

Досвід участі у методичних заходах обласного і всеукраїнського рівня розміщено на сайті управління освіти і науки та інформаційно-методичного центру за посиланням <http://nv-imc.edukit.zt.ua>.

МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На базі Новоград-Волинського колегіуму здійснюється дослідно-експериментальна робота всеукраїнського рівня з теми «Реалізація інноваційного потенціалу вчителів у загальноосвітньому навчальному закладі». В рамках дослідно-експериментальної роботи директор колегіуму Седлецька К.Д. брала участь у VIII Міжнародному фестивалі педагогічних інновацій у м.Черкаси, засіданні комісії з питань інноваційної діяльності та дослідно-екс-

периментальної роботи Науково-методичної ради з питань освіти МОН України у м. Києві. У січні 2017 року на базі колегіуму відбулася регіональна науково-практична конференція «Розвиток особистості вчителя-інноватора в контексті концепції «Нова українська школа» за участю провідних науковців області.

Управлінням освіти і науки та інформаційно-методичним центром ініційовано участь закладів освіти міста в інноваційній освітній діяльності із впровадження медико-педагогічного проекту «Гармонія інтелекту та здоров'я» під науковим керівництвом Яновської Наталії Миколаївни, кандидата медичних наук, Президента Міжнародного інноваційного центру гармонічного розвитку людини. До участі в проекті заявлено СШ №4 та ЗОШ №10.

За результатами участі у семінарі-презентації ДНУ «Інституту модернізації змісту освіти» з впровадження науково-педагогічного проекту «Інтелект України» на базі КЗ «ЖОІППО» ЖОР відбулися творчі поїздки директорів та педагогів ЗОШ №2, СШ №4 в м. Харків. Участь у роботі семінару-практикуму з впровадження науково-педагогічного проекту «Інтелект України» на базі НВК «Дошкільний навчальний заклад-спеціалізована школа-ліцей №293» м. Києва відвідали вчителі початкової школи ЗОШ №2 та СШ №4. Заступники директорів ЗОШ №2 Бучинська Н.В. та ЗОШ №10 Бортник Л.Д. взяли участь у I Всеукраїнському форумі «Педагогіка партнерства», що проходив у м. Києві у квітні 2017 року та збирав учасників проекту «Інтелект України». Науково-педагогічний проект «Інтелект України» вже успішно впроваджується на базі початкової ланки ЗОШ №2. Планується відкриття нових класів проекту «Інтелект України» на базі ЗОШ №2 та ЗОШ №10 у 2017-2018 навчальному році.

На базі ЗОШ №5 реалізується проект «Росток». Вчителі, задіяні в експериментальній роботі, успішно пройшли курсову перепідготовку, за рахунок бюджетних коштів закуплено відповідні посібники та підручники.

Успішно впроваджуються в навчально-виховний процес програми розвивального навчання (ЗОШ №7, колегіум). У місті працює 11 класів, в яких за цією системою навчаються понад 300 учнів. Плідно працює творча група вчителів та методично-дискусійний клуб «Акме», члени якого пропагують систему розвивального навчання в місті, області, Україні шляхом проведення творчих звітів, майстер-класів, участі в обласних та регіональних конференціях, друку в періодичній пресі.

Особливою подією для міста стало проведення у квітні 2017 року в Новоград-Волинському колегіумі регіональної (не)конференції mini-Edcamp Новоград-Волинський. 32 експерти з Києва, Білої Церкви, Житомира, Новограда-Волинського презентували надзвичайні виступи, феєричні майстер-класи, змістовні та корисні тренінги. Знайомство з експертами проходило у форматі speed-geeking – новому, рухливому, цікавому, швидкому. Практичними та змістовними були учительські сесії. (Не)конференція вчителів зібрала енергійних, творчих, креативних агентів змін у системі освіти з усієї країни. Активними учасниками заходу стали методисти інформаційно-методичного центру,

креативні педагоги навчальних закладів міста Новограда-Волинського.

З 2017-2018 н.р. Новоград-Волинський колегіум включено до складу пілотних шкіл України з впровадження Державних стандартів в рамках реформи «Нова українська школа».

СПІВПРАЦЯ З НАУКОВЦЯМИ

Одним із пріоритетних напрямків роботи інформаційно-методичного центру управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради є співпраця з науковцями. Особливу увагу в поточному навчальному році приділено забезпеченню наукового підходу до здійснення управлінської діяльності. В рамках співпраці з кандидатом філософських наук, доцентом кафедри управління освітою Національної академії наук державного управління при Президенті України Сергієм Петровичем Яциком організовано та проведено семінари-тренінги для керівників навчальних закладів міста та методистів інформаційно-методичного центру з актуальних тем «Стресостійкість та емоційно-вольова саморегуляція», «Система мотиваційних мір в управлінні освітою». Емоційно насичені, науково та теоретично обґрунтовані, побудовані на принципах інтерактивної взаємодії заняття отримали позитивну оцінку з боку учасників тренінгу, довели свою результативність та практичну значимість.

У червні 2017 року відбувся круглий стіл директорів шкіл міста за участю доцента університету менеджменту освіти НАПН України Валерія Олександровича Киричука, який презентував комп'ютерну програму «Діагностико-аналітичний програмний комплекс «Персонал», що дозволить здійснювати системну роботу з педагогічними кадрами на діагностичній основі, із врахуванням психологічних особливостей, потенціальних можливостей педагогів та наявних ресурсів для вирішення тих чи інших педагогічних проблем. В 2017-2018 навчальному році всі навчальні заклади міста розпочнуть працювати на основі діагностико-аналітичного програмного комплексу «Персонал».

Для дошкільних працівників проведено семінари-брифінги, круглі столи, вебінари та «Зв'язальські діалоги» за участю кандидата психологічних наук, наукового консультанта Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України Світлани Олександрівни Ладивір.

У рамках реалізації проекту «Підвищення рівня психологічної культури всіх учасників навчально-виховного процесу» інформаційно-методичний центр управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради з серпня 2016 року організовує проведення науково-практичного постійно діючого семінару з проблеми корекції емоційних розладів засобами арттехнік під керівництвом кандидата психологічних наук, доцента кафедри психології КЗ «ЖОІППО» ЖОР Любові Антонівни Кльоц.

Для філологів шкіл міста організовано майстер-клас Олександра Авраменка, доцента Київського університету ім. Бориса Грінченка, завідувача кафедри гуманітарних дисциплін Технічного ліцею НТУУ «КПІ» з теми «Сучасна українська мова. Особливості вивчення та викладання».

РОБОТА ФАХОВИХ МЕТОДИЧНИХ ОБ'ЄДНАНЬ

ДОШКІЛЬНА ЛАНКА

Тематичний рік акмеологічного зростання, оголошений у дошкільній ланці міста, був наповнений методичними заходами, що забезпечували успішну самореалізацію та удосконалення професійної компетентності педагогів. Цьому сприяли педагогічні читання: рефлексивний дайджест; фестивалі педагогічних ідей із питань засобів забезпечення ситуації успіху для педагогів, дітей і батьків; тренінги і коучинги «Сходінки до успіху», «Як зміцнити пам'ять і стати успішним фахівцем?», «Як подолати фрустрацію?», семінари-практикуми «Шляхи застосування педагогіки емпатії у дошкільному навчальному закладі» (ДНЗ №4), «Акмеологічний потенціал: умови для творчого саморозвитку і особистого вдосконалення дитини дошкільного віку» (ДНЗ №9); «Прийоми створення успіху на заняттях з дітьми дошкільного віку» (ЦРД); засідання міських методичних об'єднань різних категорій педагогів: «Особливості оцінних суджень для дітей дошкільного віку» (ДНЗ №5), «Акмеологічний аспект у формуванні навиків навчальної діяльності на заняттях з мовленнєвого спілкування» (ДНЗ №6) та ін.

Ефективним засобом фахового навчання стали рольові та педагогічні ігри, які дозволили закріпити знання про систему різних поведінкових стратегій; розвинути навички вироблення дієвих методів і креативного мислення, удосконалити кооперативні та комунікативні компетентності. «Дошкільники» відкрили для себе нові форми, методи та ігрові технології, зокрема, «Педагогічний плейбек (playback) театр» (театр глядацьких історій), «Шість пар взуття six-shoes» (Едуард Боно), «Захист інновацій» «Суд над прокрастинацією», педагогічний квест «Життєвий проект особистості», педагогічний турнір «Аспекти зрілості».

Щорічним у Новограді-Волинському стало проведення Дня дошкільника як свята, що популяризує діяльність дошкільних закладів у місті, роль вихователів ДНЗ та дошкільного виховання у житті дитини загалом. Цього року День дошкільника «Подарунок» проводився на базі ДНЗ №4 (завідувачка Л.О.Башинська) у форматі творчої зустрічі й майстру-класу дитячої письменниці, лауреата премії Лесі Українки та Олени Пчілки, Марії Пономаренко (м.Житомир).

Навчальний рік для педагогів-«дошкільників» міста був визначним ще й відкриттям консультативних пунктів при ДНЗ №5, 13, 15 з тематичних напрямів «Особливості роботи з молодими педагогами» (керівник – В.І. Лопатюк завідувач ДНЗ №15), «Ідеї видатних вітчизняних педагогів у практиці діяльності дошкільного навчального закладу та родинного виховання» (керівник – Романюк О.І., вихователь-методист ДНЗ №5), «Особливості патріотичного виховання в сучасному дошкільному навчальному закладі» (керівник – Сварицевич О.Г., завідувач ДНЗ №13).

Інформаційно-методичний центр управління освіти і науки велику увагу приділяв забезпеченню наукового супроводу професійного навчання педагогів дошкільних навчальних

закладів. Низку заходів було проведено під керівництвом і супервізії наукового консультанта Інституту психології ім. Г.С.Костюка НАПН України, кандидата психологічних наук С.О.Ладивір: зв'язельські педагогічні діалоги з вихователями ДНЗ і батьками з теми «Роль і завдання дорослих у забезпеченні психологічної готовності дітей до школи», «Педагогічні ситуації у дошкільному закладі і засоби їх розв'язання», «Щасливе батьківство»; семінар-брифінг «Особливості здійснення розвитку мовлення дітей у дошкільному навчальному закладі», вебінар із теми «Дитина замовляє розвиток».

Вагому частину своїх візитів Ладивір С.О. присвятила роботі з педагогами ДНЗ №1 «Джерельце» (завідувач Лесик В.В., вихователь-методист Тесленко О.В.), у якому чотири роки поспіль успішно реалізується міський експериментальний проект «Ціннісні орієнтири дітей, педагогів і батьків». У рамках тематичних днів «Як виховувати почуття Любові, Краси, Доброти», «Гостини у іграшки» науковцем було проведено групові та індивідуальні консультації, співбесіди з вихованцями й батьками. Результатом плідної співпраці науки і практики стали статті у науковому збірнику «Актуальні проблеми психології» та фаховому часопису «Вихователь-методист», а також диплом ЖОДА I ступеня за методичний посібник «Формування ціннісних орієнтацій у дітей дошкільного віку як складової життєвої компетентності», представлений на виставці «Сучасна освіта Житомирщини-2017».

Досвід роботи дошкільних навчальних закладів протягом року неодноразово презентувався на обласному і всеукраїнському рівнях, зокрема: регіональному семінарі «Шляхи взаємодії всіх учасників освітнього процесу у формуванні ціннісних орієнтацій»; обласному семінарі «Роль методичної служби у формуванні професійної компетентності педагогічних працівників» (презентаційні виступи вихователів-методистів ДНЗ №2, 14 Лисої Л.П., Богомолі Л.В. у рамках «Методичного аукціону»); Всеукраїнській науково-практичній конференції «Професійна освіта в умовах інтеграційних процесів: теорія і практика» (майстер-класи з теми «Методи і прийоми забезпечення ситуації успіху для дітей в умовах сучасного дошкільного закладу» вихователів-методистів ДНЗ №1, 2, 14 Тесленко О.В., Лисої Л.П., Богомолі Л.В.). Педагогічні родинки з питань взаємодії з родинами у Всеукраїнському фестивалі-огляді кращого досвіду з організації просвіти батьків «Джерело батьківських знань» представили ДНЗ №1 «Джерельце» та ДНЗ №4 «Сонечко».

Варто відзначити роль педагогів – фахівців своєї справи, які активно долучились до фахового навчання колег. Зокрема, інструктор з фізичного виховання ДНЗ №2 Проводнюк Л.В. та вчитель-логопед Борисова Т.В., які мають звання «вихователь-методист», поділились досвідом із питань «Прийоми створення успіху дітей дошкільного віку на заняттях з фізичної культури», «Особливості проведення діагностування дітей як залог успішної корекційної діяльності в майбутньому» у форматі «Творчої майстерні». У рамках «Педагогічної естафети» членами міського Клубу молодого виховате-

ля було відвідано заняття у педагогів вищої категорії ДНЗ №13 Кеменьш Т.П., ДНЗ №16 Левківської Г.С., Пилипчук Т.М.

Потужно працювали члени Клубу дошкільної еліти (педагоги, які мають категорії й звання) над проектом «Шляхи розв'язання педагогічних задач» і узагальнили матеріали у педагогічному кейсі-збірці «Кроки мого професійного зростання».

У 2016-2017 н.р. започатковано проведення засідань у Школі педагогічної майстерності для вихователів новоград-волинських ДНЗ керівниками міських методичних об'єднань: вихователі-методисти ДНЗ №1, 6 Тесленко О.В., Рижківська Р.М.; вихователі ДНЗ №15, 16 Зінчук Т.В., Левківська Г.С. в інтерактивній формі розкрили слухачам теми «Прийоми створення успіху на заняттях з дітьми молодшого віку», «Практика реалізації педагогіки розуміння», «Адаптація малюків до дошкільного простору», «Використання соціоадаптивних ігор у взаємодії з дітьми старшого дошкільного віку».

Наступний тематичний рік у дошкільній ланці міста планується провести у напрямі формування ціннісних орієнтацій дітей і дорослих. Передбачено проведення низки заходів, які забезпечать засвоєння відповідних знань і застосування їх на практиці; створять ефективні умови для розвитку базових цінностей і формування загальної культури педагогів, батьків і вихованців: День дошкільника «Зрозумій мене» (за участю педагогів, батьків, вихованців ДНЗ), WEB-огляд дошкільних навчальних закладів «Родзинки родинного виховання», парк для перипатетиків («прогулювання»): стежинами краси й здоров'я; фестивалі педагогічних ідей із тем «Планування й особливості проведення тематичних міні-проектів «Добро починається з тебе» у дошкільних навчальних закладах», «Засоби формування умінь відчувати внутрішню й зовнішню красу в дітей і дорослих», засідання Клубу творчого спілкування педагогів ДНЗ «Зв'язельська арт-вітальня» за участю місцевих художників та ін.

ПОЧАТКОВА ЛАНКА

Пріоритетним завданням методичної роботи в початкових класах у 2016-2017 навчальному році були активізація творчих здібностей педагогів, забезпечення ефективного супроводу впровадження Державного стандарту початкової загальної освіти, допомога молодому учителю швидко адаптуватися в освітньому процесі, виявити професійну гнучкість, стати на найвищу сходинку педагогічної майстерності. Цьому сприяла організація методичної роботи з учителями на засадах компетентного підходу.

Методичну майстерність учителі початкових класів підвищували шляхом участі у роботі шкільних методичних та міських методичних об'єднань; у Всеукраїнському конкурсі «Учитель року – 2017» (ЗОШ №2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, СШ №4 – переможець та учасник обласного етапу конкурсу учитель початкових класів СШ №4 Заїка Ірина Петрівна); проблемних семінарах (СШ №4, колегіум, ЗОШ №5); творчих майстернях (НВК, ЗОШ №9); педагогічних виставках (усі навчальні заклади); майстер-класах (НВК, СШ №4, ЗОШ №6, 9, колегіум); «Школі

молодого учителя та вихователя ГПД» (ЗОШ №8, 3); педагогічних гостинах (школа-інтернат, м.Коростишів); засіданні студії «Педагогічні відкриття» (ЗОШ №8); методично-дискусійному клубі «Акме»; творчих звітах (ЗОШ №2); психолого-педагогічних семінарах та творчих групах на базі інформаційно-методичного центру та ОІППО, шляхом самоосвіти (учителі ведуть картки особистісного зростання, творчі портфоліо, плани самоосвіти, звітують про самоосвітню діяльність на засіданнях методичних об'єднань. Організовано взаємовідвідування уроків з подальшим аналізом та самоаналізом уроків, що сприяє запозиченню кращих форм і методів роботи, спонукає учителя до пошуку нових методів, активізує творчу ініціативу).

Свою діяльність учителі початкових класів спрямовують на пошук наукових новинок, створення творчої атмосфери, модернізації форм, засобів навчання та виховання учнів, а головне – на реалізацію принципу рівноправного діалогу між учителем, учнем та батьками.

ШКІЛЬНІ БІБЛІОТЕКИ

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України у школах міста проводився міський етап Всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека – 2017». Переможцями I (міського) етапу та лауреатами II (обласного) етапу конкурсу в номінації «Бібліотека – виховний простір навчального закладу» та «Читання і діти: діапазон бібліотечних ідей» стали відповідно бібліотекар ЗОШ №10 Бриковець В.С. та бібліотекар колегіуму Теленик Н.В., які узагальнили досвід роботи бібліотек з розвитку духовної, емоційно-естетичної, інтелектуальної сфери на основі культури читання та з популяризації кращих здобутків національної культури, духовної спадщини, героїчного минулого і сучасності українського народу.

Успішно пройшли I та II етапи Всеукраїнського конкурсу «Книгоманія – 2017» (НВК, ЗОШ №3, СШ №4, ЗОШ №5, 6, 7, 10), а учні 6 класу (ЗОШ №7, бібліотекар Рослякочка В.Д.), 7 класу (ЗОШ №6, бібліотекар Панченко Н.П.) зайняли I місця в міському етапі конкурсу. Згодом учениця 7 класу ЗОШ №6 Баклашко Вікторія зайняла III місце в обласному етапі конкурсу (бібліотекар Панченко Н.П.).

Участь шкільних бібліотек у всеукраїнських акціях, огляді бібліотек, міських та обласних виставках передового педагогічного досвіду, використання бібліотекарями шкіл активних форм популяризації літератури: брейн-рингів – НВК, ЗОШ №2,5,6,9; уроків-реквіємів – ЗОШ №6, колегіум; літературних ігор – ЗОШ №3, СШ №4; казкових вікторин – ЗОШ №7, ЗОШ №8; засідань літературного кафе – ЗОШ №10; диспутів, усних журналів, конференцій, вистав, годин спілкування, засідання літературних студій сприяє підвищенню ролі бібліотекаря в навчально-виховному процесі, подальшому поліпшенню комплектування та використання фондів шкільних бібліотек.

Завдяки плідній праці бібліотекарів та педагогічних колективів у більшості школярів міста сформовано стійкий інтерес до книги, закладено міцні основи культури читання. Учні активно прилучаються до української літератури, історії та культури українського народу.

УКРАЇНЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА

Філологи ЗНЗ міста працювали над науково-методичною темою «Упровадження системи особистісно зорієнтованого навчання та формування вміння вчитися як ключової компетентності засобами предметів гуманітарного циклу».

Члени творчої групи з упровадження методики особистісно зорієнтованого навчання на уроках української літератури протягом року продовжували знайомити колег з методикою на засіданнях, міських семінарах, у рамках роботи Школи молодого філолога. Панораму з 9 майстер-класів «Використання особистісно зорієнтованих технологій як провідний напрямок діяльності вчителя-філолога» провели члени творчої групи з упровадження методики ОЗОН на уроках української мови та літератури Калужникова А.В., Трехлебова Л.В. (СШ №4), Остаповець Т.В. (ЗОШ №8), Бойко О.М. (ЗОШ №2), Букша Т.Д. (НВК), Ульянова О.В. (ЗОШ №10), Класович С.П. (ЗОШ №3), Ляшук І.Н., Герасимчук Н.Ф. (ЗОШ №7).

У рамках функціонування міської Школи молодого філолога було проведено низку заходів. Молоді вчителі-словесники активно працювали на семінарі-практикумі «Сучасний урок: яким йому бути?», проведеному на базі СШ №4, відвідали уроки української літератури, проведені за методикою ОЗОН, ознайомилися із різними видами аналізу відданого уроку, вимогами до сучасного уроку, звернули увагу на необхідність формування ключових і предметних компетентностей учнів, діяльнісного підходу, який спрямований на застосування здобутих знань у практичних ситуаціях.

Під час творчої зустрічі учителів української мови та літератури Житомирщини із філологами Новограда-Волинського, яка пройшла у Новоград-Волинському колегіумі, молоді філологи брали участь у годині спілкування «Інноваційний підхід активізації пізнавальної діяльності учнів шляхом упровадження технології проблемно-пошукового навчання», аналізували віддані уроки, працювали в групі Шуневич О.М., доцента кафедри методики викладання навчальних предметів, кандидата педагогічних наук КЗ «ЖОІППО» ЖОР.

У ході міського семінару-практикуму «Інноваційні підходи у вихованні громадянина-патріота на уроках української мови та літератури та в позакласній роботі», який проходив на базі ЗОШ №5, молодий спеціаліст Іванова С.І. на високому рівні провела відкритий інтелект-турнір серед учнів 8 класу «Ігри патріотів».

Філологи міста взяли участь у інтерактивному конкурсі «Соняшник-учитель», метою якого є розширення обріїв фахової підготовки вчителів-україністів, можливість побачити себе у широкому професійному колі. Кафедра словесників ЗОШ №2 здобула II місце у конкурсі учителів-україністів!

Словесники взяли активну участь у вебінарах від видавництва «Основа» в рамках Восьмого інтернет-марафону. Співкер одного з них – Рожок І.Л., учитель української мови та літератури ЗОШ №2, розкрила тему «Веб-квести у позакласній роботі».

14 учителів-філологів із ЗНЗ Новограда-Волинського стали учасниками педагогіч-

ного мосту «ЗНЗ Новограда-Волинського – Ярунська ЗОШ».

Методичний стартап «Створення інноваційного освітнього середовища в процесі організації пізнавальної діяльності» було проведено на базі Житомирського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти для освітян Новограда-Волинського. У роботі стартапу взяли участь 18 педагогів ЗНЗ міста. Понад чотири години з нашими вчителями працювали майстри педагогічної справи Шуневич Оксана Михайлівна, доцент кафедри методики викладання навчальних предметів, кандидат пед. наук, Смагіна Таїса Миколаївна, завідувачка кафедри методики викладання навчальних предметів, кандидат пед. наук, доцент, Бовсунівський Валерій Миколайович, старший викладач кафедри методики викладання навчальних предметів, кандидат педагогічних наук, Колеснікова Ірина Василівна, викладач кафедри викладання навчальних предметів, Смагін Ігор Іванович, ректор, доктор педагогічних наук, доцент, привітав учасників заходу, був присутнім на його рефлексивній частині.

Понад 200 учителів, учнів, методистів ІМЦ, директорів шкіл, завідувачок ДНЗ міста Новограда-Волинського взяли участь у двох майстер-класах з української мови від автора аудіодиктантів та радіопередачі «Загадки мови», ведучого експрес-уроків з української мови на каналі 1+1, доцента кафедри мов і літератур Київського університету імені Бориса Грінченка, українського педагога, лінгвіста, літературознавця, автора понад 50 наукових праць і 70 підручників та посібників, лауреата Міжнародної літературно-мистецької премії імені Григорія Сковороди «за визначні дослідження в галузі української літератури» Олександра Авраменка.

Олександр Авраменко є одним із найпомітніших дослідників і популяризаторів української мови. Він очолює робочу групу з розробки програм зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури. Також він є упорядником посібників для проведення державної підсумкової атестації в українських школах. Щороку разом із тисячами абітурієнтів Олександр Миколайович складає ЗНО, тому кожна його порада була дуже цінною для майбутніх випускників.

«Ефективні форми і методи підготовки до ЗНО з української мови та літератури» – такою була тема майстер-класу, який провела для колег із ЗНЗ міста учитель-методист ЗОШ №9 Дейнека Л.В.

Філологи взяли участь у публічному обговоренні навчальних програм для учнів 5–9 класів на платформі EdEra.

Учні ЗНЗ міста взяли активну участь у XVI Міжнародному конкурсі з української мови ім. Петра Яцика та у VI Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді ім. Тараса Шевченка, Всеукраїнському конкурсі «Соняшник», міському конкурсі «До Лесі наша думка лине».

У ЗНЗ Новограда-Волинського проведено ряд заходів до Дня української писемності та мови, Міжнародного дня рідної мови, 203-ї річниці Т.Г.Шевченка, 146-річчя Лесі Українки, 100-річчя з дня смерті 160-річчя з дня народ-

ження Івана Франка.

У День української писемності та мови, 9 листопада, на Українському радіо відбувся радіодиктант національної єдності. У цій всеукраїнській акції взяли участь учителі та учні всіх шкіл міста, методисти ІМЦ.

Уже стало доброю традицією ММО вчителів української мови та літератури 9 листопада проводити свято рідної мови. У музеї родини Косачів представники одинадцяти шкіл міста брали участь у святковому дійстві.

У лютому 2017 року у палаці культури ім. Лесі Українки відбулося свято до Міжнародного дня рідної мови «Мова єднання». Це спільний проект міського методичного об'єднання учителів української мови і літератури та ІМЦ, який триває майже десять років.

Протягом лютого в Новограді-Волинському проведено заходи, присвячені черговій річниці від дня народження Лесі Українки. У ці дні, щоб привернути увагу школярів, вчителі вдаються до усних журналів, поетичних радіолінійок, літературних ранків, тематичного інформування, прес-експресів, брейн-рингів, вікторин, музейних уроків. Філологи разом з школярами готують уроки лесезнавства, літературно-музичні свята, тематичні класні години, випускають шкільні газети, відкривають літературні салони, проводять квести і флешмоби. Необхідно підкреслити, що кожен навчальний заклад має не лише затверджений план пропагування творчості Лесі Українки, а й якийсь особливий захід, яким пишається.

Старшокласники НВК, ЗОШ №2, 3, 6, 7, 9, 10, СШ №4, студенти Новоград-Волинського промислово-економічного технікуму та медичного коледжу взяли участь у інтелектуальній грі «Що? Де? Коли?» за творчістю Лесі Українки. Гра проводиться у нашому місті понад 10 років, проте інтерес молоді та вчителів до неї не згасає. Цьогорічну перемогу у грі виборола команда старшокласників ЗОШ №3, II місце здобули учні ЗОШ №10, III – студенти медичного коледжу!

Міжшкільна науково-практична конференція «Уклін безсмертній в славі нашій жінці, Великій Лесі Українці, що йде легендою у світ» пройшла згідно з планом заходів до 146-річчя з дня народження Лесі Українки. Слова ведучих, пісні на слова поетеси, майстерно зіграні ролі героїв поетичних та драматичних творів Великої Українки були бездоганно-яскравими і надовго залишаться у пам'яті учасників конференції, яка щорічно вражає новизною, непередбачуваністю, високим рівнем підготовки.

АНГЛІЙСЬКА МОВА

Учителі іноземної філології працювали над виконанням заходів, спрямованих на популяризацію та активізацію вивчення англійської мови в м. Новограді-Волинському.

У рамках Року англійської мови в Україні проведено фестиваль культур англійськомовних країн. Участь у фестивалі брали учні, учителі та батьки загальноосвітніх навчальних закладів міста. Цього дня намагалися говорити англійською всі: школярі, вчителі, директори шкіл, представники управління освіти і науки, методисти ІМЦ, гості фестивалю. Діти збагатили свої знання з англійської, а головне – знайшли нових друзів та однодумців.

Із грудня Кейсі Такер, волонтер Корпусу Миру із Нью-Йорка, приступила до співпраці з вчителями та учнями СШ №4.

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України №1/9-614 від 22.11.2016, КЗ спільно з Британською Радою в Україні та громадською ініціативою «Go Global» у рамках заходів, присвячених Року англійської мови в Україні, з 12 по 18 грудня проведено заходи в рамках всеукраїнського Тижня англійської мови. Захід присвячено офіційному закриттю Року англійської мови в Україні та спрямовано на популяризацію вивчення англійської мови.

14 грудня оголошено Днем англійської мови у загальноосвітніх навчальних закладах України, у цей день проведено відкриті уроки, організовано дискусійні клуби, проведено театральні постановки, присвячені пам'яті видатного поета та драматурга Вільяма Шекспіра.

Міські семінари учителів англійської мови проведено в ЗОШ №8, НВК, ЗОШ №6.

Савчук Т.А. (НВК), Зіннуров Е.І., Овчиннікова О.В. (колегіум), Крижановська О.О. (ЗОШ №7) провели майстер-класи для учителів англійської мови ЗНЗ міста.

26 учителів англійської мови ЗНЗ Новограда-Волинського взяли участь у всеукраїнських та обласних конференціях, семінарах, тренінгах.

Молоді вчителі англійської мови у рамках співпраці обмінювалися професійними знаннями на методичному семінарі «Ресурси для викладання англійської мови», що відбувся на базі агенції-школи іноземних мов «Генерація XXI». Всі учасники отримали практичні знання про те, які ресурси краще використовувати, щоб зробити свій урок не лише інформативним, а й ефективним та цікавим.

У березні 2017 року було проведено міський огляд-конкурс «Кращий навчальний кабінет англійської мови». В огляді взяли участь 9 загальноосвітніх навчальних закладів, у яких функціонують кабінети англійської мови: НВК (завідувачка кабінету Савчук Т.А.), ЗОШ №3 (Чала О.І.), СШ №4 (Матузок Л.І.), ЗОШ №5 (Радченко З.С.), ЗОШ №7 (Бойко О.В.), ЗОШ №8 (Козачук Л.М.), ЗОШ №9 (Мельник Т.В.), ЗОШ №10 (Опанасюк Л.В.), колегіум (Зіннуров Е.І.).

Переможцем визнано кабінет англійської мови колегіуму (завідувач Зіннуров Е.І.)! Лауреатами – кабінети ЗОШ №10, ЗОШ №5 – краще естетичне оформлення; НВК, СШ №4, ЗОШ №8 – краще технічне забезпечення. Призовий фонд конкурсу – 5 000 гривень.

Новоград-Волинська ЗОШ №5 та Новоград-Волинський колегіум стали фіналістами проекту Go Camp – 2017 від «Go Global». Протягом трьох тижнів червня у мовному таборі ЗОШ №5 працював іноземний волонтер Міна Атеф.

Наказом управління освіти і науки затверджено план заходів, спрямованих на активізацію вивчення громадянами англійської мови на період до 2020 року.

НІМЕЦЬКА, ПОЛЬСЬКА, ФРАНЦУЗЬКА МОВИ

У рамках міжнародної співпраці з метою виховання полікультурної, соціокультурної та мовленнєвої компетентності особистості школяра в рамках співпраці із німецькою

гімназією м.Візентайд (Баварія) одинадцять учнів Новоград-Волинської СШ №4 разом із учителями німецької мови Алексійчук Л.А. та Тетерею А.М. здійснили незабутню, сповнену чудових вражень поїздку до Німеччини. Упродовж десяти днів українські школярі навчалися в гімназії і проживали в сім'ях німецьких друзів. Цього року в рамках проекту була реалізована тема «Як сучасні засоби комунікації змінюють наше життя – шанси та небезпеки для демократії і мирного співіснування». Крім відпочинку, діти мали змогу вдосконалювати німецьку мову в процесі живого спілкування з носіями мови у невимушеній атмосфері на повсякденні теми, що сприяє подоланню мовного бар'єру, підвищенню мотивації навчальної діяльності учнів до вивчення іноземних мов.

Учителі німецької мови міста брали участь у двох обласних семінарах, двох міських (на базі НВК, ЗОШ №6), у майстер-класі Маркової О.С. (колегіум), школі обміну досвідом (СШ №4).

Учитель НВК Вітренко В.В. та учениця 8 класу НВК Коханівська Юлія презентували доповіді на наукових конференціях у м. Острог та в м. Нойдідендорф (Німеччина).

У квітні в СШ №4 перебувала з візитом німецька делегація в рамках реалізації проекту «Засоби масової інформації. Шанси та небезпека для майбутнього». Програма перебування була дуже насичена та різноманітна: інтерактивні заняття, години спілкування, екскурсія містом, поїздка в Київ, відвідання телестудії Першого Національного каналу.

Учителі польської мови ЗНЗ Новограда-Волинського Зіннуров Е.І., Боровська Л.В. (колегіум), Губень А.С. (ЗОШ №8) протягом десяти днів в рамках реалізації польсько-українського проекту «Застосування сучасних технологій у навчанні польської мови – практичні заняття для вчителів польської мови з Житомирської області» брали участь у тренінгу в місті Варшаві. Метою проекту є надання освітніх інструментів та ресурсів учителям польської мови із Житомирської області шляхом реалізації навчання в Варшаві з використанням навчальних інструментів Web 2.0, необхідних у навчанні польської мови та методики навчання за формулою blended learning (змішане навчання) і безплатної платформи polskijazyk.pl, а також створення авторських дидактичних матеріалів на базі сучасних технологій.

П'ятеро вчителів польської мови ЗНЗ Новограда-Волинського (Зіннуров Е.І., Боровська Л.В. (колегіум), Губень А.С. (ЗОШ №8), (Вольська Л.Л., Свідерська Л.Л. (НВК)) взяли участь у роботі обласного семінару «Застосування новітніх технологій у вивченні польської мови і методології», що відбувся у Житомирі.

З метою реалізації основних положень «Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом» у частині, що стосується освіти, для України є особливо важливим забезпечення умов оволодіння іноземною мовою учнями загальноосвітніх навчальних закладів.

Концептуальні зміни, що відбуваються в галузі освіти, потребують постійного вдосконалення фахової майстерності педагогічних працівників у цілому й вчителів іноземних

мов зокрема. Як свідчать дані моніторингу стану вивчення іноземних мов, результати зовнішнього незалежного оцінювання, вчителі іноземної мови мають нагальну потребу підвищувати свій фаховий рівень через участь у міжнародних проектах, програмах та курсах.

Відтак, з метою адаптації програм фахової перепідготовки вчителів іноземної мови до загальноєвропейських освітніх стандартів та подолання усталених стереотипів щодо ролі вчителя у навчально-виховному процесі як передавача інформації вчителі іноземної мови загальноосвітніх навчальних закладів заохочуються до участі у таких програмах та проектах. Іскрова Н.І., учитель французької мови ЗОШ №9, була відібрана для проходження фахових курсів учителів французької мови (PRO-FLE) і взяла участь у роботі над першим модулем навчання стажистів.

Іскрова Н.І. вже має досвід роботи з учнями у Франції. Свої уроки презентувала в рамках обласного семінару вчителів французької мови в м. Житомирі. Цьогоріч провела майстер-клас та семінар учителів французької, німецької, англійської, польської мов «Віртуальна подорож Парижем», виступила на засіданні школи передового педагогічного досвіду «Використання ІКТ на уроках французької мови» у м. Житомирі.

ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА І РОСІЙСЬКА МОВА

У 2016-2017 н.р. продовжено традицію проведення літературного проекту «Душі прекрасні поривання...». Співорганізаторами культурноосвітнього заходу стали інформаційно-методичний центр управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради та колективи всіх загальноосвітніх закладів міста. У малій залі МПК ім. Лесі Українки відбулось чергове літературне дійство, присвячене творчій спадщині Чарльза Дікенса «Майстер прози вікторіанської епохи». Яскрава вистава відбулася завдяки творчій роботі учителів зарубіжної літератури і російської мови Пецик А.Ю. (НВК), Ніколаєнко І.Ф., Черниш О.Г., Короленко І.Ю. (ЗОШ №3), Шульгіної Н.М. (СШ №4), Савченко А.А. (ЗОШ №5), Терещенко Є.П. (ЗОШ №6), Сухої О.І. (ЗОШ №7), Войтюк В.А. (ЗОШ №8), Сердюк І.Ю. (ЗОШ №9), Бурковської С.Б. (ЗОШ №10), Дарменко Т.В., Волошиної Н.Ю., Немець Г.М. (колегіум), а також авторів сценарію – Грасноперової Р.П. (ЗОШ №2) і Марченко Н.М. (ІМЦ).

На засіданнях міського методичного об'єднання вчителів зарубіжної літератури і російської мови були обговорені важливі аспекти оновлення програмно-методичного забезпечення викладання зарубіжної літератури і російської мови, розглянуті питання про психолого-педагогічні засади навчання учнів, визначено пріоритетні напрямки роботи з педагогами.

Варто відзначити семінари-практикуми, які відбулися на базі ЗОШ №9 та ЗОШ №10. Міські семінари проходять як насичені, творчі зустрічі однодумців, демонструють, як цілеспрямовано педагоги сприяють формуванню загальнолюдської культури учнів на уроках та в позаурочний час, збагачують новими знаннями, спонукають до активної творчої діяльності, сприяють інтелектуальному розвитку дітей.

Активним учасником обласної творчої групи вчителів російської мови з теми «Використання лінгвокраєзнавчого матеріалу при вивченні російської мови» є учитель ЗОШ №7 Сухова О.І.

Під час науково-методичного семінару власний досвід роботи з проблеми викладання зарубіжної літератури для викладачів кафедри слов'янських і германських мов ЖДУ ім. Івана Франка та вчителів російської мови і зарубіжної літератури області презентувала учитель НВК Кочума Г.І.

СУСПІЛЬНО-ПРИРОДНИЧІ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до проблемної теми «Підвищення рівнів загальної культури та професійної компетентності педагога як умова реалізації пріоритетних напрямів освіти міста» ММО учителів суспільно-природничого циклу працювали у напрямку підвищення професійної компетентності. З цією метою були проведені семінари-практикуми та майстер-класи.

Майстер-клас – це одна з форм професійного, активного навчання, підвищення фахової майстерності вчителів і, як наслідок, – формування в учнів позитивної мотивації до вивчення шкільних предметів, покращення результатів навчання. У цьому навчальному році майстер-класи для молодих вчителів провели досвідчені вчителі географії, біології та хімії.

Учителі географії брали активну участь у майстер-класі «Підготовка до предметних олімпіад» (Макарчук Л.В., учитель географії СШ №4). Людмила Володимирівна ознайомила колег з інноваційними підходами до формування в учнів просторових, зокрема, картознавчих компетентностей.

Майстер-клас для вчителів хімії з теми «Дослідно-експериментальна робота на уроках хімії – запорука успіху у підготовці до Всеукраїнської олімпіади з хімії» проведено на базі НВК «Гімназія імені Лесі Українки – школа І ступеня» (Євтушина М.О., учитель хімії НВК) з метою презентації багаторічного досвіду роботи вчителя-методиста у напрямку виявлення та підготовки учнів до Всеукраїнської олімпіади з хімії.

Подгальська М.В., учитель біології ЗОШ №3 та керівник міського методичного об'єднання учителів біології, яка проводила майстер-клас з біології «Використання інформаційно-комунікативних технологій у навчально-виховному процесі з природничих дисциплін», продемонструвала педагогам нові можливості побудови уроків біології через впровадження ІКТ навчання. Учасники семінару мали можливість попрацювати з навчальними тренажерами з біології; самостійно складала тематичні тести та кросворди, використовуючи спеціальне програмне забезпечення.

З метою обміну досвідом щодо формування в учнів предметних компетентностей на базі СШ №4 був проведений семінар-практикум для вчителів географії з теми «Формування предметних компетентностей учнів шляхом впровадження інноваційних освітніх технологій у сучасному змісті шкільної географічної освіти». Нестандартні підходи до проведення уроків географії учителями СШ №4 (Макарчук Л.В.,

Зозуля О.В.) у поєднанні з інноваційними освітніми технологіями продемонстрували учасникам семінару-практикуму форми і методи навчання, що сприяють активізації в учнів пізнавального інтересу до вивчення предмету і, як наслідок, формування природничих, екологічних, просторових, соціально-економічних та краєзнавчих компетентностей.

Одним із напрямків підвищення ефективності навчально-виховного процесу з географії є формування краєзнавчих знань. Навчання з використанням краєзнавчого матеріалу полегшує засвоєння учнями наукових понять і закономірностей, відіграє важливу роль у формуванні в них реального світогляду, є важливим засобом виховання. З метою реалізації цих завдань для вчителів географії загальноосвітніх навчальних закладів міста на базі ЗОШ №5 був організований семінар-практикум з теми «Краєзнавчий підхід у вивченні економічної географії». Учителі географії мали нагоду ознайомитися із особливостями промислового розвитку нашого міста та району, інвестиційними проектами у промисловості, побувати на окремих об'єктах та підприємствах.

Активними учасниками обласного педагогічного експерименту з проблеми «Випереджувальне навчання, як складова у формуванні географічних компетентностей учнів загальноосвітніх навчальних закладів» протягом трьох років були вчителі географії ЗОШ №9 (Васянович Ж.М.) та СШ №4 (Макарчук Л.В. та Зозуля О.В.).

Актуальним питанням навчально-виховного процесу у сучасній школі є національно-патріотичне виховання. Відповідно до методичних рекомендацій МОН щодо викладання навчальних дисциплін, урахуовуючи суспільно-політичні реалії сьогодення, уроки історії мають відігравати чи не найважливішу роль у вихованні в молодого покоління почуття патріотизму, відданості загальнодержавній справі зміцнення країни, активної громадянської позиції.

Педагогічні колективи НВК «Гімназія ім. Лесі Українки – школа І ступеня» та ЗОШ №3, зокрема учителі історії, під час семінарів-практикумів учителів історії та правознавства, презентували свій досвід роботи у напрямку національно-патріотичного виховання особистості в навчальному закладі як стратегічне завдання викладання історії України. З цією метою учителі історії НВК (Жура М.М., Свідерська Г.В.), ЗОШ №3 (Музичук О.П.) провели відкриті уроки, підготували виховні заходи, організували інтелектуальну дуель та презентували матеріали щодо системи національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах.

Не менш важливим завданням щодо національно-патріотичного виховання школярів є впровадження у загальноосвітніх навчальних закладах предмета «Історія рідного краю». Досвід роботи у цьому напрямку поділилися з колегами Дорошенко А.О., учитель історії ЗОШ №3.

Важлива роль у військово-патріотичному вихованні молоді у загальноосвітніх навчальних закладах належить предмету «Захист Вітчизни» та особистісним якостям учителя, який викладає цей предмет. Сьогодні перед

учителем поставлені складні та відповідальні завдання – підготовка та виховання свідомого захисника Батьківщини, формування прагнення до оволодіння військовими знаннями та мотивації до служби у Збройних силах України.

Досвід роботи педагогічного колективу ЗОШ №7 у цьому напрямку та учителя «Захисту Вітчизни», Яковлева О.В., був представлений під час семінару-практикуму «Виховання в молоді емоційно-вольової та мотиваційної готовності до захисту Вітчизни». Для проведення уроків Захисту Вітчизни в школі є кабінет «Захисту Вітчизни», сучасні технічні засоби навчання, стрілецький тир, стройовий майданчик, спортивний майданчик, спортивний зал. Учитель творчо підходить до планування та проведення кожного уроку, дотримується всіх методичних рекомендацій щодо проведення занять. Уроки мають практичну спрямованість. Варто зазначити, що адміністрація школи ЗОШ №7 при підтримці управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради створила належні умови для якісної організації навчально-виховного процесу з предмета «Захист Вітчизни»: зміцнена та оновлена навчально-матеріальна база, є можливість проводити різні типи уроків. Саме тому ЗОШ №7 є опорною школою у місті для проведення навчання з вогневої підготовки за програмою «Захист Вітчизни».

ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНІ ДИСЦИПЛІНИ, ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ, ІНФОРМАТИКА

У рамках роботи міської Школи молодого спеціаліста точних наук відбулися майстер-класи досвідчених педагогів Франчук Н.В., учителя математики ЗОШ №5 та Криштатовської О.М., учителя математики колегіуму. Молоді педагоги детально познайомилися із особливостями роботи досвідчених колег, практикою використання ІК-технологій на уроках математики. Відбулося експрес-навчання по використанню програмного забезпечення.

Гарні враження від спілкування з досвідченим колективом залишилися у молодих учителів інформатики після круглого столу з теми «Реалізація інноваційного потенціалу вчителя через вивчення алгоритмізації та програмування у школі». Свій досвід з теми презентував Наумов М.С., учитель інформатики колегіуму. Молоді вчителі мали змогу отримати електронний пакет дидактичних матеріалів, розробки конспектів уроків для початкової та основної школи, програмне забезпечення для вивчення окремих тем, електронні підручники, методичні рекомендації щодо викладання інформатики.

Мотивація учнів до вивчення точних наук – надзвичайно важливе питання сучасності. Презентація досвіду роботи Мартинюк О.В., учителя математики ЗОШ №2, надала уявлення про ефективні види завдань, які стимулюють свідоме ставлення учнів до вивчення предмету. Під час заходу представлено майстер-класи: «Створення опорних конспектів на уроках геометрії» (Мартинюк О.В., учитель ЗОШ №2) та «Використання мультимедійних та комп'ютерних засобів на уроках математики» (використання комп'ютерної програми My Test) (Корнійчук Л.В., учитель ЗОШ №2). Педагоги міста мали змогу отримати як теоретичні знання, так і практичні навички.

Семінар-практикум з теми «Інтелектуально-творчий розвиток учнів засобами інноваційних технологій в системі компетентісно-орієнтованого вивчення математики» відбувся на базі ЗОШ №7. У рамках семінару учителі математики міста відвідали урок Оласюк Т.М., (тема «Множення десяткових дробів») та познайомилися із технологією проведення математичного веб-квесту, учитель ЗОШ №7 Римарчук С.В.

Щороку членами МО вчителів математики організовується турнір для учнів 7-8 класів «Сьома грань». Особливістю цього річного турніру на базі колегіуму був інтерактивний програмний супровід. Переможцем турніру стала команда ЗОШ №10.

Учителі інформатики ЗОШ №10 Пригоцька О.В. та Мосійчук І.П. у рамках семінару-практикуму з теми «Формування і розвиток у учнів інформаційно-комунікаційної компетентності з метою реалізації їхнього творчого потенціалу», ознайомилися з поняттям скрайбінгу на уроках інформатики та провели майстер-клас з використання програмного засобу навчального призначення в курсі інформатики 7-11 класів для створення відео «VideoScribe».

Учителі трудового навчання (обслуговуючої праці) СШ №4 Валінкевич Л.В. та Палій Н.Д. представили колегам ЗНЗ міста свої напрацювання щодо формування в учнів практичних навичок творчої діяльності із використанням проектних технологій.

П'ятий рік поспіль у рамках роботи ММО вчителів трудового навчання (обслуговуючої праці) працює клуб «Креатив», який було створено з метою оволодіння новітніми техніками декоративно-ужиткового мистецтва. Основною формою роботи клубу було обрано майстер-класи, що передбачають формування теоретичного та практичного блоку навичок та умінь оволодіння сучасними техніками декоративно-ужиткового мистецтва. Під час проведення майстер-класу вчитель-майстер демонструє виконання техніки, забезпечує інструкційними та технічними матеріалами, зразками виконаних об'єктів праці. Протягом року відбулося два майстер-класи. Модераторами у проведенні практичних занять виступали Брацюк І.В., учитель трудового навчання ЗОШ №9 (лялька-зерновушка), Палій Н.Д., учитель трудового навчання СШ №4 (техніка вишивання-занизування). Члени клубу «Креатив» є активними учасниками виставки «Барви Полісся».

Варто відзначити, що кожне ММО активно долучилося до обговорення навчальних програм з предметів на платформі Ed-Era.

Члени ММО брали активну участь у засіданні обласної творчої групи учителів інформатики з теми «Система підготовки школярів до олімпіади з інформатики» (Сахно А.А., учитель інформатики ЗОШ №7); обласному семінарі-практикумі учителів інформатики з теми «Особливості викладання програмування на уроках інформатики за новою програмою» (Нюкало І.М., учитель інформатики ЗОШ №9).

Методист інформаційно-методичного центру Костюк О.М. взяла участь у Всеукраїнському семінарі-практикумі з технологічної освіти «Обговорення проекту навчальної програми

з трудового навчання для учнів 5-9 класів» (м.Житомир).

Члени методичного об'єднання активно працювали в Школі «Обдарована дитина»: відділення математики (керівники Оласюк Т.М., учитель ЗОШ №7, Вазінська Г.Г., учитель СШ №4), фізики (керівник Алексєєнко М.Т., учитель колегіуму), астрономії (керівник Доброхотова І.А., учитель ЗОШ №5), інформатики (керівники Сахно А.А., учитель ЗОШ №7, Лавренчук В.М., учитель ЗОШ №5), ІКТ (керівник Наумов М.С., учитель колегіуму), обслуговуючої праці (керівник Ковальчук Н.С., учитель колегіуму), технічної праці (керівник Годлевський М.І.), що дало змогу якісно підготувати команди міста до обласного етапу предметних олімпіад.

ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИЙ ЦИКЛ

Важливе місце у формуванні духовного світу людини, розвитку її естетичних почуттів та смаків займають уроки художньо-естетичного циклу.

Протягом навчального року було проведено два семінари-практикуми учителів музичного мистецтва: «Роль уроку музичного мистецтва в національно-патріотичному вихованні учнів» (ЗОШ №6), «Розвиток вокальних здібностей на уроках музики та в позаурочний час» (ЗОШ №9), засідання міської Школи обміну досвідом (А.С.Шевля, учитель НВК).

Відбувся міський етап Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2017» з номінації «Музичне мистецтво». Перемого в міському етапі конкурсу отримала Левицька О.П., учитель музичного мистецтва колегіуму, яка стала учасницею обласного етапу.

Участь у обласному етапі конкурсу «Кришталеві нотки» в номінації «Естрадний спів», взяли 30 учнів навчальних закладів міста (НВК та колегіум).

ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

Необхідність соціально-психологічного захисту і психологічної допомоги, що спричинена вкрай складною соціально-політичною ситуацією у суспільстві, підвищує роль соціально-педагогічної та психологічної допомоги, ставить професії практичного психолога та соціального педагога в один ряд з найнеобхіднішими.

Провідну роль відіграє психологізація навчально-виховного процесу, підвищення рівня психологічної культури всіх його учасників. З цією метою проведено серію навчальних тренінгів для працівників психологічної служби міста під науковим керівництвом кандидата психологічних наук Любові Антонівни Кльоц. Робота з теми «Корекція емоційних порушень засобами арт-технік» дозволила працівникам міської психологічної служби оволодіти сучасними інноваційними методами і технологіями, підкреслила розуміння необхідності якісного психологічного супроводу всіх учасників навчально-виховного процесу. Практично спрямована робота арттерапевтичної групи дозволила учасникам окреслити шляхи вирішення особистісних проблем, розкрила цікаві авторські методики, які дозволяють діагностувати причини психосоматичних захворювань,

аналізувати базові потреби респондентів, використовувати допоміжний інструментарій, зокрема, метафоричні карти, а також застосовувати кольоротерапію, казкотерапію, гліботерапію тощо.

Важливими напрямками роботи є ефективне функціонування Школи фахового зростання практичного психолога та соціального педагога, яку очолює досвідчений фахівець А.А.Колесник, проекту «Години психолога» на сайті УОН та ІМЦ, діяльність психолого-педагогічного семінару-практикуму, як форми роботи міського методичного об'єднання практичних психологів та соціальних педагогів міста.

Тематика трьох засідань Школи професійного зростання психолога та соціального педагога була підпорядкована загальній темі «Використання допоміжного інструментарію у роботі працівника психологічної служби». Всі заняття супроводжувалися наочними презентаційними матеріалами, інтерактивними вправами, спеціалісти забезпечувалися інформаційними матеріалами на електронних носіях.

Протягом року працівники служби брали участь у фестивалі практичної психології «Оранжерея душі», організованому у місті в квітні 2017 року за сприяння Сергія Твардовського, V Всеукраїнському психологічному фестивалі «Паросток» (м.Київ), базових психологічних тренінгах за сприяння наукового співробітника МАН України, психолога вищої категорії, гештальт-терапевта, консультанта-тренера Л.Є.Єнотаєвої.

Учасниками тренінгів Благодійного фонду Порошенка «Інклюзивна освіта-рівень свідомості нації. Досвід. Перспективи. Результати» стали представники психологічної служби міста, члени міської ПМПК. Спеціалісти отримали знання з ведення тематичних дискусій, особливостей проведення практичних занять, шляхів комплексної підтримки учнів з особливими освітніми потребами та педагогів, які працюють за індивідуальними програмами розвитку. Тренерами фонду розкрито алгоритм психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в умовах загальноосвітнього навчального закладу, відпрацьовано навички оволодіння ефективними формами та засобами роботи в умовах інклюзивної освіти.

Протягом 2016-2017 навчального року відбулося вивчення роботи психологічних служб ЗОШ №3 та ПДМ в рамках передатестатійної експертизи закладу, надано відповідні рекомендації молодим фахівцям. Відповідно до плану роботи на базі ДНЗ №14 відбувся семінар-практикум для практичних психологів дошкільних навчальних закладів з теми «Робота практичного психолога в напрямку забезпечення емоційного благополуччя дітей дошкільного віку».

Метою діяльності міської психологічної служби міста є якісний супровід інноваційної освітньої діяльності педагогів, пов'язаної із упровадженням сучасних підходів та технологій навчання, соціалізацією й індивідуальним розвитком дітей, вибудовуванням гармонійних взаємин між дітьми, педагогами та батьками.

ПРІОРИТЕТИ МЕТОДИЧНОЇ СЛУЖБИ МІСТА

Якісний науково-методичний супровід освітнього процесу – це використання найбільш досконалих способів діяльності в конкретних умовах і за наявності тих чи інших ресурсів.

Освіта міста Новограда-Волинського має потужний потенціал, це, насамперед, розумні, небайдужі, професійні та висококваліфіковані фахівці. Головним завданням міської методичної служби є виконання своїх специфічних функцій:

- використання в педагогічній практиці сучасних наукових досягнень та інноваційних технологій відповідно до перспектив розвитку

галузі (прогностична функція);

- надання педагогічним працівникам інформації, яка не була отримана ними під час навчання (компенсаторна функція);
- корекція та оновлення інформації, яка постійно змінюється в результаті розвитку науки і практики (інформаційно-коригувальна функція);
- відбір та методичне опрацювання сучасних наукових досягнень у галузі освіти та надання рекомендацій щодо їх впровадження в педагогічну практику (трансформаційна функція);
- системний моніторинг навчально-виховного процесу (діагностична функція);
- вивчення і узагальнення перспективного

педагогічного досвіду (інформаційно-аналітична функція);

- координація діяльності педагогів та їх спільнот (організаційно-координаційна функція);
- постійне й оперативне консультування педагогів у професійній сфері (консультаційна функція).

Нова школа потребує нового вчителя. Насамперед, це впевнена та успішна людина. Тож цілком очевидно, що без належного науково-методичного забезпечення сучасна освіта ефективно й результативно функціонувати не зможе, а особистісне та професійне зростання педагога потребує уважного ставлення, гідного поцінування та виваженого підходу.

Шляхи реалізації науково-методичної теми освітян міста

ІННА КОНДРАТЕЦЬ,
методист інформаційно-методичного центру

Підготовка педагогічних і науково-педагогічних працівників, їх професійне самовдосконалення – важлива умова модернізації освіти

Національна доктрина розвитку освіти

Об'єднувальною силою для педагогічних колективів, що допомагає переорієнтуватися на новий підхід в організації освітнього процесу, суть якого зводиться до створення умов для розвитку, саморегуляції та самореалізації особистості із відповідними компетентностями, – є організація роботи над науково-методичною проблемою.

Нова тема, над якою почали працювати освітяни міста, ініційована управлінням освіти і науки, інформаційно-методичним центром та підтримана педагогами загальних навчальних, дошкільних та позашкільних закладів, стосується питання підвищення рівнів загальної культури та професійної компетентності педагога.

На думку науковців, успіх і результативність роботи над проблемною темою залежить від чіткого бачення покрокового механізму розв'язання конкретних завдань. Колектив ІМЦ виробив загальний алгоритм реалізації науково-методичної теми «Підвищення рівнів загальної культури та професійної компетентності педагога як умови реалізації пріоритетних напрямів освіти міста» на період з 2016 по 2021 роки:

Етапи реалізації:

1. Діагностичний (вересень-грудень 2016 р.)
2. Теоретично-аналітичний (січень-травень 2017р.)
3. Навчально-діяльнісний (вересень 2017-травень 2020рр.)
4. Рефлексійно-узагальнювальний (вересень-грудень 2020р.)
5. Прогностичний (січень-травень 2021р.)

Очікувані результати.

Педагоги знатимуть:

- основні тенденції у науковому тлумаченні понять «загальна культура», «рефлексійна

культура», «професійна компетентність», «акмеологічний підхід»;

- закономірності формування й розвитку загальної, педагогічної, рефлексійної культури та професійної компетентності;
 - сутність методик і технологій, що сприяють удосконаленню загальної культури та фахової компетентності;
 - загальні принципи побудови та функціонування відповідного середовища для підвищення рівня загальної культури й професійної компетентності педагога.
- Педагоги розумітимуть:*
- взаємозв'язок між загальною й педагогічною культурою, професійною компетентністю педагога та результатами навчання й розвитку дітей;
 - необхідність і можливості власного розвитку й самокорекції;
 - структуру та етапи механізму самоосвіти;
 - зміст, цілі, методи, прийоми, форми здійснення акмеологічного підходу в освіті;
 - закономірності й механізми формування основних професійних знань, умінь і навичок;
 - шляхи й засоби здійснення рефлексивного аналізу.

Педагоги умітимуть:

- виявляти власні індивідуально-психологічні особливості;
- адекватно оцінювати свій психічний стан, особистісні характерні риси й професійні якості;
- усвідомлювати власні потреби, прагнення та мотиви в особистісній і професійній діяльності;
- реалізувати власні потенційні можливості;
- проводити аналіз досягнутого й труднощів, що виникають;
- виявляти причини можливих помилок, знаходити засоби їх усунення;
- планувати й прогнозувати результати наступної діяльності;
- здійснювати професійну педагогічну самодіагностику й рефлексію її результатів.

ПЕРШИЙ ЕТАП. ДІАГНОСТИЧНИЙ (ВЕРЕСЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2016 Р.)

Мета: визначення напрямів роботи над

проблемою темою на основі діагностування педагогів освітніх закладів, прогнозування кінцевого результату діяльності.

Завдання:

1. Визначити рівень оцінювання педагогами ступеню загальної культури й професійної компетентності.

2. Формувати уміння педагогів здійснювати самодіагностику.

3. Забезпечити об'єктивність визначення рівня загальної культури та професійної компетентності використанням різних діагностувальних засобів.

4. Окреслити коло актуальних проблем і труднощів педагогів у професійній діяльності.

Форми роботи: анкети, опитувальники, тести; інтерв'ю; автоінтерв'ю; графічні діагностувальні вправи; інтерактивні вправи.

Методичні заходи: секційні засідання методичних об'єднань педагогів; міські семінари; засідання школи педагогічної майстерності; клубів молодого вихователя та вчителя; засідання Ради ІМЦ.

ДРУГИЙ ЕТАП. ТЕОРЕТИЧНО-АНАЛІТИЧНИЙ (СІЧЕНЬ-СЕРПЕНЬ 2017 Р.)

Мета: ознайомлення з висвітленням проблеми у теорії та освітній практиці.

Завдання:

1. Проаналізувати науково-методичні, психолого-педагогічні та Інтернет-джерела на предмет висвітлення теми.

2. Створити картотеку тематичної літератури з проблеми.

3. Сформувати банк позитивного педагогічного досвіду з проблемної теми.

4. Визначити коло пріоритетних питань із проблеми.

5. Окреслити бар'єри й труднощі на шляху розв'язання проблемного питання і способи їх подолання.

Форми роботи:

індивідуальні: бліц-інформація; індивідуальний план; рефлексивний щоденник; звіт;

групові: педагогічний Messenger (повідомлення); коло ідей; бібліографічні огляди; обговорення; педагогічна експрес-інформація;

анонс-огляд новинок літератури «Педагогічний бестселер»; інформаційна трибуна «Віртуальна екскурсія Інтернетом»;

колективні: прес-реліз (повідомлення, анонс, інформація), атака думок; огляд й анотації різних педагогічних видань; інформаційна оперативна-методична нарада; захист знахідок; огляд літератури «Хвилями океану педагогічних новинок»; усний журнал «Освітні системи світу».

ТРЕТІЙ ЕТАП. НАВЧАЛЬНО-ДІЯЛЬНИЙ (ВЕРЕСЕНЬ 2017 Р. – ТРАВЕНЬ 2020 Р.)

Мета: створення психолого-педагогічних умов для розкриття особистісного й професійного потенціалу педагогів.

Завдання:

1. Закріпити внутрішню готовність кожного педагога до підвищення рівня загальної культури й професійної компетентності.

2. Забезпечити глибоке усвідомлення педагогами щодо єдності теоретичних і практичних складників загальної культури й професійної компетентності.

3. Застосувати систему інтерактивних засобів, що активізують у педагогів рефлексивне мислення та викликають інтерес до самоосвіти.

4. Формувати потребу в адекватному самоприйнятті, самопочутті, самопізнанні, здійсненні самоаналізу, самооцінки, самоконтролю.

5. Орієнтувати педагогів на рефлексійний підхід у здійсненні педагогічного процесу та удосконалення відповідних умінь і навичок.

Форми роботи.

індивідуальні: вернісаж для молодого вчителя; консультації; проблемний стіл; бесіда-інтерв'ю; методичні рекомендації (пам'ятки); педагогічна «шпаргалка»; педагогічна скарбничка; творча робота;

групові: методичний вояж; методичні арабески; педагогічний дивертисмент; дефіле нестандартних уроків; методичний навчальний чат; філософсько-педагогічна мозаїка; методичний тиждень; методичний дискусійний клуб; робота творчих груп (мобільних, дина-

мічних); міні-проекти ММО з теми; дебати; ділові, рольові й педагогічні ігри (квест, суд, турнір, ток-ринг, брейн-ринг); психологічні тренінги та коучинги; тематичні профільні дні; конкурси-огляди;

– **колективні:** зустрічі за «круглим столом» «Освітній меридіан»; зустрічі на педагогічному плато; зустрічі на меридіані самоосвітньої роботи; методичні панно «Золотий розсип цікавих педагогічних ідей»; книжково-журнальні виставки з розділів, тем, проблем, інтересів; педагогічні читання; педагогічний брифінг; проблемні семінари; науково-практичні семінари за участю представників вишів, Інституту педагогіки, Інституту психології, ОІППО; педагогічна виставка; методичні гостини.

ЧЕТВЕРТИЙ ЕТАП. РЕФЛЕКСІЙНО-УЗАГАЛЬНОВАЛЬНИЙ (ВЕРЕСЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2020 Р.)

Мета: аналіз, самооцінка й оцінка якісних змін, отриманого досвіду, знань, умінь і навичок в особистісному та професійному розвитку.

Завдання:

1. Створити передумови для усвідомлення педагогами підвищення власного рівня загальної культури й професійної компетентності.

2. Здійснити порівняльний аналіз результатів опрацювання проблемної теми.

3. Провести кількісне та якісне оцінювання ефективності створених умов для реалізації теми.

4. Провести діагностичну експертизу якості засобів підвищення рівнів загальної культури й професійної компетентності.

5. Підвести підсумки отриманого досвіду, рівня знань, навичок і умінь учасників; з'ясувати якісні зміни в розвитку кожного педагога;

6. Узагальнити позитивний досвід з теми, популяризувати й поширити його у фахових педагогічних виданнях.

7. Підготувати звіт за підсумками роботи над проблемною темою.

Форми роботи:

індивідуальні: самоаналіз; самооцінка; тес-

тування.

групові: творчий звіт (портрет); творча майстерня педагога; педагогічне портфоліо; тиждень відкритих дверей педагогів-майстрів; презентаційний меседж «А я роблю так...»; захист кейса самоосвітньої роботи «Тріумвірат майстерності – педагогіка, методика та психологія»; захист трикутника успіху «Я вчитель – я вихователь – я особистість»; захист проектів «Педагогічний Еверест»; захист авторських проектів; панорама творчості

колективні: панорама педагогічних досягнень; веб-конференція; методична олімпіада-конкурс.

П'ЯТИЙ ЕТАП. ПРОГНОСТИЧНИЙ (СІЧЕНЬ-ТРАВЕНЬ 2021 Р.)

Мета: відбір найефективніших педагогічних методів і прийомів для підвищення рівнів загальної культури й професійної компетентності.

Завдання:

1. Визначити методи й прийоми, що сприяють підвищенню рівнів загальної культури й професійної компетентності.

2. Спрогнозувати показники рівнів загальної культури й професійної компетентності при умові застосування означених методів і прийомів.

3. Рекомендувати для впровадження у практику діяльності освітніх закладів найефективніших форм і методів роботи з науково-методичної теми.

Форми роботи:

індивідуальні: інтерв'ювання; співбесіда; рефлексивний фрейм.

групові: звітна оперативна-методична нарада; методичний міст; фестиваль педагогічних ідей;

колективні: аукціон знань; фестиваль педагогічної творчості; прес-конференція.

Спільна робота над науково-методичною темою подарує освітянам міста новий досвід, взаємовідкриття, розширить особистісні й професійні обрії.

В єдності наша сила

ВАСИЛЬ НЕУК,
голова міської організації профспілки
працівників освіти

Актуальність роботи і завдань міського комітету профспілки, первинних профспілкових організацій з представництва, захисту та фінансового забезпечення трудових і соціально-економічних прав та інтересів членів профспілки в сучасних умовах, продиктована як змінами в трудовому законодавстві, так і реформуванні системи освіти, подальшим розширенням повноважень органів місцевого самоврядування, їх децентралізації.

Відбулася низка змін у трудовому законодавстві. Збільшено у двчі розмір мінімальної заробітної плати, підвищено мінімальний соціальний стандарт – прожитковий мінімум, на 2 тарифні розряди піднято оплату праці педагогічних працівників.

Початок стимулювання місцевих ініціатив,

спрямованих на ефективне використання внутрішнього потенціалу регіонів, поклав Закон України «Про засади державної регіональної політики».

Реформуються міжбюджетні відносини, розширюється податкова база для джерел поповнення бюджету, зокрема, у них залишається більше половини надходжень від податку на доходи фізичних осіб. Збільшенню надходжень сприяє рішення про підвищення рівня мінімальної заробітної плати до 3200 грн. За місцевим бюджетом закріплено практично всі надходження від плати за землю, транспортні та деякі інші податки і збори.

Здійснюються подальші реформи у фінансовому забезпеченні здобуття загальної середньої освіти.

Профспілка, як виразник інтересів освітян, свідомо того, що краще, що відбувається в освіті, можливе лише за умов ефективної системи підготовки, вдосконалення роботи

педагогічних кадрів, підвищення їх соціального статусу, забезпечення оптимальних умов праці та гідної її оплати.

Безумовно, всі такі передумови і складові модернізації та реформування має забезпечити держава, але й ми, на місцях, співпрацюючи з управлінням освіти і науки, можемо теж чимало зробити.

Сьогодні організація профспілки міста об'єднує міський комітет, 26 первинних профспілкових організацій, 1 профгрупу. Така структура міської профспілки є виразником інтересів міських освітян.

Варто відзначити, що найбільш вагомим формою соціального партнерства в освіті традиційно залишається колективно-договірне регулювання трудових відносин через механізм укладання угоди і колективних договорів.

Щороку міський комітет профспілки, управління освіти і науки Новоград-Волин-

ської міської ради звітується про виконання галузевої угоди.

Важливе місце в діяльності сторін угоди займають питання виконання положень щодо нормування та оплати праці, достатнього рівня матеріального стимулювання праці.

Позитивним здобутком спільних зусиль стало недопущення заборгованості з виплати заробітної плати. Заробітна плата виплачена освітянам за 2016 рік у повному обсязі. В 2015 – 2016 роках виплачено матеріальну допомогу у 100% розмірі, частина матеріальної допомоги виплачена технічним працівникам, виплачено оздоровчі при відпустці, немає скорочення робочих місць, навпаки, збільшено робочі місця до вимог чинних типових штатних нормативів. З вересня 2016 року введено 14 посад в дошкільних навчальних закладах.

Серед питань нормування і оплати праці не послаблені позиції щодо видатків на додаткову оплату праці, надання матеріальної допомоги, стимулювання творчої праці і педагогічного новаторства керівників і педагогічних працівників.

Одним з основних завдань профспілкових організацій є захист прав та інтересів членів профспілки у сфері охорони праці і трудових відносин.

Щороку, 28 квітня в закладах освіти відзначаємо Всесвітній день охорони праці. Стан охорони праці на місцях вивчає і перевіряє комісія управління освіти і науки, яка відзначає належний рівень стану з охорони праці, безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки в освітянських закладах.

Стан охорони праці розглядаємо на засіданнях президії, пленумах комітету, на нарадах голів профкомів.

Ми постійно вимагаємо аби в бюджеті передбачалися кошти на проведення профілактичних заходів з охорони праці. Кошти на це передбачає і стаття 19 Закону України «Про охорону праці» в розмірі не менше 0,5 % від фонду оплати праці.

Зрозуміло, що в умовах чинного фінансу-

вання ці питання не можна вирішувати категорично, але вимоги до виділення коштів на заходи з охорони праці конкретні і необхідно вишукувати кошти.

Важливе питання для колективів закладів освіти є атестація робочих місць. У ряді колективів ця важлива справа не знаходить свого вирішення. Ми націлюємо керівників, членів профспілки на вимогу Кабінету Міністрів України про обов'язкову атестацію робочих місць, де встановлюються доплати та додаткові відпустки.

Приділяємо посилену увагу організаційній і методичній роботі, підвищенню якості навчання профспілкового активу та керівників закладів освіти з питань укладання договорів та їх виконання. Нами вживаються заходи для оперативного забезпечення профкомів необхідними новими нормативно-правовими актами, роз'ясненнями з питань трудового законодавства, оплати праці. Проводимо заняття з правового всеобучу голів профкомів, забезпечуємо їх Вісниками обласної організації профспілки, іншими матеріалами на допомогу голові профкому. При проведенні засідань у школі правового всеобучу запрошуємо працівників міських служб, юристів, працівників федерації профспілок області та обласної галузевої профспілки.

На часі залишається унормування питання матеріального та житлово-побутового забезпечення освітян членів профспілки, виконання соціальних гарантій, пільг, компенсацій.

Постійно ведеться контроль за виконанням внутрішнього трудового розпорядку, тривалості робочого часу, відпочинку працівників.

Міський комітет профспілки веде чергу працівників, що потребують поліпшення житлових умов. На нарадах при міському голові ставиться питання будівництва за рахунок перевиконання доходів міського бюджету побудувати будинок для педагогів, медиків, працівників культури.

Ведеться черга на виділення земельних ділянок для огородинства, індивідуального

будівництва. Це питання вирішується, але з великими труднощами.

Членів профспілки і ветеранів педагогічної праці підтримаємо матеріальною допомогою.

Міська, первинні профспілкові організації постійно опікуються вирішенням гуманітарних питань, тісно співпрацюючи з керівниками закладів освіти щодо організації культурно-масової, фізкультурно-спортивної та оздоровчої роботи.

Реалізуються відповідні положення колективних договорів стосовно урізноманітнення дозвілля, підвищення культурно-освітнього рівня працівників, збереження та відновлення їх працездатності, впровадження здорового способу життя. У багатьох трудових колективах проводяться вечори-зустрічі з ветеранами праці, вечори, присвячені ювілейним датам, новорічним святкам тощо.

Продовжуємо вести літопис освіти і профспілкових організацій міста. Така робота проводиться і на місцях.

Не втрачає свого значення комплексна міська програма «Здоров'я». Наше завдання сьогодні і в подальшому – в кожному трудовому колективі вести роботу по охопленню працюючих групами здоров'я, створенню спортивних команд, участь у походах вихідного дня, проведення міської освітянської спартакиади, яку з кожним роком важче організувати.

Значно увага приділяється оздоровленню дітей освітян у пришкольних таборі і базах відпочинку поза межами міста. Тільки за 2016 рік таким активним відпочинком було охоплено більше 30 дітей. Базою «Едельвейс» в Прикарпатті щороку користуються діти освітян міста.

Щорічно комітет міської організації профспілки бере участь і матеріально підтримує проведення освітянських заходів зокрема, «Учитель року», «Вихователь року», конференції, фестивалі творчих педагогічних ідей, поїздки переможців конкурсів, змагань, поїздки історичними місцями України. При проведенні таких заходів фінансово беруть участь первинні профспілкові організації та міська профспілка. Тільки у минулому році на такі заходи було використано коштів більше 118 тис. грн.

Разом з тим, залишається проблемою ситуація щодо відрахування первинним профспілковим організаціям коштів на проведення культурно-масової, фізкультурно-спортивної, оздоровчої роботи відповідно до статті 44 Закону України «Про профспілки, їх права та гарантії діяльності» 0,3 % фонду оплати праці.

Варто відзначити, що профспілка освіти міста не панацея від усіх проблем, що виникають, не все, нами намічене, зроблено.

Ніколи міська профспілка освітян не була закрыта для конструктивної критики, яка б сприяла, допомагала удосконалювати нашу роботу, вирішувати загальну справу.

Наше завдання сьогодні – знайти порозуміння шляхом переговорів, діалогу для спільної зацікавленості у вирішенні проблем.

Досвід переконливо показує – лише об'єднанням зусиль ми здатні виконувати свою відповідальну захисну функцію. І міський комітет профспілки освітян налаштований на таку співпрацю.

Від стихійної інклюзії – до злагодженої системи надання освітніх послуг

АНТОНІНА ВАКУЛЬЧУК,
заступник директора ЗОШ №10

Ідея інклюзивного навчання, що полягає в доступності освіти для всіх без винятку дітей з різними потребами, поступово реалізується у школах міста Новограда-Волинського. Не винятком є і школа №10, у якій ось уже 3 роки функціонують інклюзивні класи (наразі їх 3) і не лише в початковій школі (1, 3 класи), а й у школі II ступеня (6 клас, диференційована група, до якої зараховано 2 учениці). Завдяки цьому діти з особливими потребами мають можливість не тільки отримати гідну освіту, а й відчувати себе повноцінними членами шкільного колективу.

В основі практики навчання таких учнів лежить ідея прийняття індивідуальності кожного з них. Тому інклюзивне навчання, з одного боку, організовуємо таким чином, щоб задовольнити особливі потреби кожної дитини, а з іншого – забезпечити самостійну активну участь у процесі отримання знань.

Формою інклюзивного навчання в школі №10 є комбінована інтеграція, за якої дітей із особливими потребами включено до звичайних класів; у процесі навчання вони постійно одержують допомогу вчителя-дефектолога та асистента вчителя. З кожною дитиною працює асистент учителя, який допомагає в організації навчально-виховного процесу в класі з інклюзивним навчанням, забезпечує разом з іншими працівниками здорові й безпечні умови навчання, виховання та праці, співпрацюючи з учителем класу, надає освітні послуги.

Для кожного учня з особливими освітніми потребами командою педагогів і фахівців розроблено індивідуальну програму розвитку на основі адаптації відповідних навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України. Суть індивідуальної програми розвитку полягає в тому, що вона розробля-

ється для певного учня. Діти з однаковими діагнозами мають різний вияв хвороби та по-різному прогресують у навчальному процесі, а тому в роботі з ними реалізують індивідуальні навчальні плани. У плані визначено, хто, що, коли і як має робити: в яких сферах розвитку надано допомогу, скільки часу на тиждень тривають заняття з фахівцями або додаткові заняття, які зміни у розкладі відбулися, які заходи запропоновані для встановлення співпраці з іншими учнями, в яких заходах, крім навчальних, дитина братиме участь. При щоденних зусиллях учителів у реалізації окреслених цілей, які проєктують бажаний результат у роботі з дитиною, і завдань, тобто проміжних кроків на шляху до окресленої мети, при ретельному аналізі всіх відомостей можна очікувати успішного навчання й розвитку учнів. Важливу роль відіграє при цьому індивідуальна корекційно-розвиткова робота, яку проводить учитель-логопед, дефектолог та практичний психолог. Інклюзивне навчання є ефективним лише тоді, коли створено позитивний клімат у шкільному середовищі, існує професійне співробітництво між вчителем, асистентом вчителя, фахівцями, батьками; адаптовано методи та зміст навчання до можливостей кожної дитини; здійснюється індивідуальний підхід, психолого-педагогічний супровід дітей з особливими потребами; упроваджуються особистісно орієнтовані методи навчання; є відповідне навчально-методичне, матеріально-технічне забезпечення. Дуже важливим моментом у роботі з такими дітьми є забезпечення обережності педагогічного процесу, щоб уникнути перевантаження і без того вразливої нервової системи. Тому особливу увагу приділяємо спеціальній організації навчальної діяльності, зокрема розвитку стимулів до навчання та пізнавальних інтересів. Керівна роль при цьому вчителя, що виявляється в сукупності форм (педа-

гог дає знання, організовує спостереження, інструктує, перевіряє, оцінює). Підкреслену увагу звертаємо на більш розвинені здібності й подолання загальної недостатності та вад інтелектуальної сфери, поглиблений індивідуальний і диференційований підходи, предметно-наочний і практичний характер навчання.

Звичайно, організація навчання дітей з обмеженими можливостями у звичайних школах вимагає безліч зусиль. На жаль, до дітей з особливими потребами існує упереджене ставлення з боку інших людей, а також стереотипи та хибні погляди з приводу їх можливостей: що вони можуть, а чого не можуть. Ці та безліч інших питань вирішують щодня вчителі, батьки задля успішного оволодіння навчальним матеріалом. Ці та інші важливі питання намагались з'ясувати учасники семінару заступників директорів та асистентів учителів класів інклюзивного навчання з теми «Інклюзивна освіта для дітей з особливими освітніми потребами в умовах загальноосвітнього навчального закладу», який відбувся 15 лютого 2017 року на базі нашої школи. У ході семінару учасники мали можливість попрацювати в мобільних творчих групах: заступники директорів за круглим столом на тему «Навчання дітей з особливими потребами: стихійна інклюзія чи злагоджена система надання освітніх послуг» обговорили проблеми та результати впровадження інклюзивної освіти. Асистенти вчителів у ході тренінгового заняття проаналізували переваги та недоліки інклюзивного навчання. Учасникам семінару був представлений фрагмент уроку математики у 6 А/Б класі (диференційована загальноосвітня група) на тему «Розв'язування вправ на множення раціональних чисел», який продемонстрував, що шляхом адаптації навчальної програми та диференціації навчального матеріалу можна досягти результатів у навчально-виховному процесі з будь-якими дітьми, незалежно від їх можливостей.

Також було проведено корекційне заняття дитини з особливими освітніми потребами з дефектологом Бойко Н.В., на якому засобами музики та слова умілий фахівець розвивала комунікаційні здібності учениці 2-А класу. Під час заключної частини учасники семінару переглянули відеофрагменти уроків математики, української мови, трудового навчання в класах інклюзивного навчання, після чого асистент учителя Корженко І.М. поділилась досвідом упровадження методів та прийомів у роботі з дитиною із затримкою психічного розвитку.

Проаналізувавши та обговоривши проблему семінару, учасники дійшли висновку про необхідність упровадження інклюзивного навчання в освітніх закладах, що є нагальною потребою часу в умовах світових тенденцій соціального захисту дітей з освітніми потребами.

Педагогічний тренінг «Екологічне виховання дітей у дошкільному закладі»

СВІТЛАНА МАРЧУК,
вихователь-методист ЦРД

Одним із завдань діяльності Центру розвитку дитини «Дельфін» на 2016-2017 н.р. стало формування екологічної компетентності дошкільника, його екологічної свідомості, з використанням усіх складників природничого розвивального середовища та ефективних форм роботи з екологічного виховання. З метою реалізації вищезначеного пріоритетного напрямку роботи вихователем-методистом Марчук С.К. було проведено педагогічний тренінг «Екологічне виховання дітей у дошкільному закладі».

Мета заходу передбачала розвиток умінь педагогів працювати в команді, закріплення знань вихователів про завдання, форми, методи та прийоми роботи з дітьми з екологічного виховання.

Програмою тренінгу було заплановано:

- знайомство мовою квітів (кожен уявляв себе квіткою, розповідав, якого вона кольору, де росте, що є навколо);
- визначення сучасних підходів до екологічної освіти дошкільників та її головних завдань;
- складання переліку форм роботи з дітьми дошкільного віку, що допомагають прищепити їм любов до природи;

- інформаційне повідомлення з теми «Створення еколого-розвивального середовища у дошкільному навчальному закладі».

Потужним був ігровий арсенал, використаний на тренінгу. Зокрема, в ігровій вправі «Заморочки з діжки» учасники по черзі «діставали» запитання із діжки і відповідали на них. Цікавими були плакати на екологічну тему, створені підгрупами та презентовані педагогами. Вправа «Що я особисто роблю для

поліпшення екологічної ситуації на Землі» викликала особливе поживлення та гарні емоції в учасників.

Практичний психолог Корчевська К.І. провела вправу з використанням метафоричних карток «Берегиня саду».

Підведенням підсумку тренінгу стало рефлексивне коло заходу, у якому педагоги поділились враженнями щодо інтерактивного навчання й спілкування між собою.

Економічна освіта в дошкіллі

ТЕТЯНА КОСЯК,
вихователь-методист ДНЗ №16

Економіка – це мистецтво задовольняти безмежні потреби за допомогою обмежених ресурсів

Лоренс Пітер

Економіка в дошкільному навчальному закладі – міф чи реальність? Останніми роками все очевиднішою стає актуальність економічної освіти дітей і молоді, тому все ж

– реальність.

Питання економічного виховання дошкільників – складне й неоднозначне. Варто зазначити, що стратегії економічного виховання в традиційному розумінні (як процес формування економічного мислення, розвитку ділових якостей і громадської активності) до дітей дошкільного віку застосовуються лише частково, з огляду на вікові особливості їхнього психічного розвитку. Утім, щоб навчати дітей, педагоги самі мають бути обізнані з основними

економічними поняттями та вміти пояснити дітям складні терміни простими словами.

Саме тому у ДНЗ №16 «Веселка» компетентного типу, центрі реабілітації, у 2017 р. був проведений інтерактивний практикум для педагогів з теми «Соціальна і фінансова освіта дошкільників» (модератор вихователь-методист Косяк Т.В.), під час якого учасники перевірили свої вміння й водночас переконалися у важливості економічних знань та умінь. Отож, почали з аналізу поняття «економіка», а саме: підбирали слова, які асоціюються зі словом. Вправлялися у поясненні значення таких економічних понять як економіка, аванс, кредит, імпорт, експорт тощо, у зрозумілому трактуванні для дошкільників. Наостанок, проявивши свої творчі здібності, педагоги створили орієнтовний план роботи з дітьми, застосовуючи форми роботи, які сприятимуть успішному здійсненню фінансового та соціального навчання дошкільників.

Учасники методичного практикуму утвердились у думці, що навчати дітей основ економіки потрібно цілеспрямовано і розпочинати це необхідно вже з дитинства. Сучасний дошкільник – це майбутній школяр, студент і, звісно ж, спеціаліст, саме тому економічні знання, уміння та навички, сформовані у дошкільному віці, неодмінно стануть фундаментом для майбутньої успішної діяльності.

БЕРЕМО УЧАСТЬ

Парламентські слухання за участю новоград-волинців

ВАЛЕНТИНА НАЙДЮК,
директор Центру науково-технічної творчості
учнівської молоді

16 листопада 2016 року у Верховній Раді України відбулися парламентські слухання «Про стан та проблеми фінансування освіти і науки в Україні». Предметом обговорення стали нагальні проблеми фінансування галузей освіти і науки, пошук шляхів їх вирішення. Відкриваючи парламентські слухання, заступник Голови Верховної Ради Оксана Сироїд наголосила на тому, що своєчасність обговорення цього питання важко заперечити. «Освіта й наука в Україні завжди фінансувалися за залишковим принципом. Освіта, передусім середня – це питання національної безпеки. Від якості освіти залежить, чи матимемо ми

державу», – зазначила вона.

За словами Міністра освіти і науки України Лілії Гриневич, розбудова нації, державотворення мають не просто відображатися в освіті й науці. «Освіта і наука повинні задавати тон цим процесам. Наше завдання – забезпечити подолання нерівності у фінансуванні галузі», – наголосила Міністр. «Останні десять років бюджет освітньої галузі був бюджетом існування, а не розвитку. Витрати на освіту потрібно сприймати як інвестиції в людський капітал, що створює умови для зростання і розвитку країни», – зазначила Лілія Гриневич.

На думку Першого заступника голови Комітету з питань науки і освіти Олександра Співаковського, «до причин, що негативно впливають на розвиток системи освіти в Україні, насамперед відносять недостатній рівень

фінансування освітньої галузі та неефективне використання наявних ресурсів, недосконале правове забезпечення, застарілу матеріально-технічну базу, високу вартість кредитування, несприятливий інвестиційний клімат, відтік мізків закордон тощо».

До участі у парламентських слуханнях були запрошені народні депутати України, керівники Уряду України, представники Адміністрації Президента України, Ради національної безпеки і оборони України, керівники і представники місцевих органів державної виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, працівники наукових установ, навчальних закладів різного рівня, представники професійних спілок та асоціацій науковців і освітян, бізнесу, громадських організацій і преси.

Начальник управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради Ващук Т.В. і директор Новоград-Волинського центру науково-технічної творчості учнівської молоді Найдюк В.І. взяли участь у парламентських слуханнях. У своєму виступі Найдюк В.І. наголосила на необхідності подальшого розвитку та фінансування позашкільних закладів в умовах децентралізації та реформування системи освіти.

Учасниками було внесено ряд пропозицій, які стали основою для проекту рекомендацій парламентських слухань. Сподіваємося на реальну оцінку ситуації в освіті і науці та здійснення конкретних дієвих кроків законодавцями та управліннями для її покращення.

Всеукраїнський семінар-практикум
з технологічної освіти

ОЛЕНА КОСТЮК,
методист інформаційно-методичного центру

Згідно з планом роботи Міністерства освіти і науки України 26 – 27 квітня 2017 року відбувся Всеукраїнський семінар-практикум, спрямований на роз'яснення особливостей організації навчально-виховного процесу за оновленою програмою з трудового навчання для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів.

Захід проходив на базі Житомирського вищого професійного училища сервісу і дизайну.

У роботі семінару-практикуму взяли участь Дятленко С.М., заступник директора департаменту загальної середньої та дошкільної освіти МОН України, Липовецька О.Г., т.в.о. начальника управління освіти і науки Житомирської ОДА, Смагін І.І., ректор КЗ «ЖОІППО» ЖОР, методисти обласних інститутів та вчителі трудового навчання навчальних закладів України.

Учасники семінару обговорили нові підходи до формування змісту трудового навчання, які покладені в основу оновленої програми, шляхами реалізації мети і завдань предмета. Окрім того, проведено майстер-класи з розроблення календарного планування за оновленою програмою.

Досвід роботи учителів трудового навчання нашого регіону представила методист інформаційно-методичного центру управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради Костюк О.М. У своєму виступі з теми «Інформаційний простір як засіб впровадження інноваційних технологій в діяльності інформаційно-методичного центру» допові-

дач наголосила на необхідності розширення освітянського інформаційного простору на теренах області.

Участь у Всеукраїнському семінарі-практикумі надала перспективний досвід, надихнула на пошуки нових шляхів у вирішенні питань організації навчально-виховного процесу з трудового навчання.

ВЗАЄМОДІЄМО З НАУКОВЦЯМИ

Упровадження в практику роботи досягнень науки як необхідна умова інноваційного поступу освіти міста

СВІТЛАНА ФІЛАНЧУК,
завідувач інформаційно-методичного центру

Сьогодні визначальним фактором багатства країни є знання. Вимоги до модернізації освіти потребують об'єднання в інноваційний рух досвіду управлінців, педагогів-практиків, ідей і підходів сучасних науковців, напрацьованих ними в галузі психології, педагогіки, менеджменту, управлінської діяльності тощо.

Вимогою сьогодення є розуміння суті інноваційних управлінських і педагогічних технологій, знання інтерактивних форм і методів навчання, уміння аналізувати й оцінювати свій індивідуальний стиль роботи, розвиток дидактичних, рефлексивних, діагностичних умінь.

Усвідомлення значення й змісту окреслених завдань, розуміння необхідності забезпечення зв'язку між керівниками і педагогічними колективами, між наукою та кожним учителем у процесі реалізації ідей реформування української національної школи спонукає нас до активної співпраці із науковцями.

Однією із дієвих форм роботи стала система тренінгових занять для керівників загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів міста під науковим керівництвом кандидата філософських наук, доцента кафедри управління освітою Національної академії державного управління при Президентові України Сергія Петровича Ячика.

Тематика семінарів-тренінгів була спланована, виходячи із потреб і запитів аудиторії, тож корисними виявилися такі теми як «Стресостійкість та емоційно-вольова саморегуляція особистості», «Система мотиваційних мір в управлінні освітою».

Авторська система тренінгових занять Сер-

гія Петровича Ячика дозволяє легко засвоїти теоретичний матеріал з означеної теми, надає можливість подискутувати, висловити власну думку, зробити певні висновки... У формі інтерактивної взаємодії учасники семінарів-тренінгів мали можливість опрацювати навички з емоційно-вольової регуляції особистості, оволодіти методами виходу із стресової ситуації, визначити рівень власної стресостійкості, опанувати прийомами локалізації стресу тощо.

Тема «Система мотиваційних мір в управлінні освітою» викликала не меншу зацікавленість у керівників навчальних закладів і методистів інформаційно-методичного центру як учасників тренінгу. Вміння створити сприятливу ситуацію для успіху і вмотивованої діяльності, вміння визначитися із підходами і засобами, які варто використовувати керівнику з метою збільшення продуктивності праці педагогів – надважливі вміння.

Емоційно насичені, науково і теоретично обґрунтовані, побудовані на принципах інтерактивної взаємодії, заняття отримали позитивну оцінку з боку учасників, довели свою результативність і практичну значимість.

Освітня місія Новограда-Волинського активно впроваджують у практику роботи досвід вітчизняних науковців. Так для працівників дошкільних навчальних закладів проведено семінари-брифінги, круглі столи, вебінар «Звягельські діалоги» за участю кандидата психологічних наук, наукового консультанта Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України Світлани Олексіївни Ладивір.

У рамках реалізації проекту «Підвищення рівня психологічної культури учасників навчально-виховного процесу» протягом року працював науково-практичний постійно дію-

чий семінар з проблеми корекції емоційних розладів засобами арттехнік під керівництвом кандидата психологічних наук, доцента кафедри психології КЗ «ЖОІППО» ЖОР Любові Антонівни Кльоц. Організовано і проведено шість тренінгових занять. Учасниками психотерапевтичної групи стали практичні психологи, соціальні педагоги і зацікавлені педагоги закладів освіти міста. Досвід практичної роботи застосовується працівниками психологічної служби на базі закладів освіти.

Для філологів і випускників шкіл міста організовано майстер-класи Олександра Авраменка, доцента Київського університету ім. Бориса Грінченка, завідувача кафедри гуманітарних дисциплін технічного ліцею НТУУ «КПІ» з теми «Сучасна українська мова. Особливості вивчення та викладання».

Після роботи в рамках регіонального експерименту «Формування вмінь вчитися як ключової компетентності предметів гуманітарного циклу» словесники ЗНЗ міста продовжують тісну співпрацю з Шуневич О.М., кандидатом педагогічних наук, доцентом кафедри методики викладання навчальних предметів. Цьогоріч під керівництвом Шуневич О.М. проведено творчу зустріч філологів Житомирщини на базі Новоград-Волинського колегіуму та методичний стартап на базі КЗ «ЖОІППО» ЖОР.

Питання національно-патріотичного виховання було обговорено під час зустрічі педагогів і учнів старших класів шкіл міста з Шовкошитним В.Ф., доктором філософії, професором кафедри політології.

На виконання Указу Президента України «Про відзначення в Україні 500-річчя Реформації» відбулася зустріч учителів історії, класних керівників і учнів старших класів шкіл міста з Іриною Леонідівною Сіданіч, доктором педагогічних наук, професором, Андрієм Миколайовичем Гринишеним, кандидатом історичних наук, співробітниками Університету менеджменту освіти НАПН України.

Налагоджена система науково-методичної роботи з педагогами і керівниками закладів освіти міста дає змогу на високому методичному рівні забезпечувати управління двоєдиним педагогічним процесом, що включає діяльність, спрямовану на підвищення педагогічної майстерності вчителів, з одного боку, і впровадження у практику педагогічної діяльності досягнень науки – з іншого.

Управління освіти і науки та інформаційно-методичний центр планують продовжувати тісну співпрацю з науковцями України і надалі діяти виключно в інтересах освіти міста: у динаміці розвитку, творчого піднесення і досягнень.

Олександр Авраменко у Новограді-Волинському

ОЛЕНА ОГОРОДНИК,
методист інформаційно-методичного центру

17 листопада понад 200 учителів, учнів, методистів ІМЦ, директорів шкіл, завідувачок ДНЗ міста Новограда-Волинського зібралися у малій залі Палацу культури імені Лесі Українки на майстер-клас з української мови від автора аудіо диктантів і радіопередачі «Загадки мови», ведучого експрес-уроків з української мови на каналі 1+1, доцента кафедри мов і літератур Київського університету ім. Б. Грінченка, українського педагога, лінгвіста, літературознавця, автора понад 50 наукових праць і 70 підручників та посібників, лауреата Міжнародної літературно-мистецької премії ім. Г. Сковороди «За визначні дослідження в галузі української літератури» Олександра Авраменка.

Зустріч складалася із двох блоків: пер-

ший – урок про культуру спілкування, вміння говорити грамотно, правила наголошування, підготовку до ЗНО. Другий – майстер-клас для учителів-філологів.

О. Авраменко є одним із найпомітніших дослідників і популяризаторів української мови. Він очолює робочу групу з розробки програм зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури. Також він є упорядником посібників для проведення державної підсумкової атестації в українських школах. Щороку разом із тисячами абітурієнтів Олександр Миколайович складає ЗНО, тому кожна його порада була дуже цінною для майбутніх випускників.

Приємно слухати гарно поставлений дикторський голос майстра своєї справи, залюбленого в рідну мову. Дві години спілкування із людиною, яка вболіває за майбутнє української освіти, виводить її на якісно новий

європейський рівень, додали учасникам зустрічі оптимізму, бажання вдосконалюватися та збагачувати свої знання з рідної мови та літератури.

Дотепне слово, щира посмішка, прекрасна пам'ять на імена, неперевершена харизма та море позитиву! Усе це перетворило зустріч на справжнє свято.

Окрилені словесниці після знайомства із О.Авраменком залюбки користуватимуться «ще свіжими» посібниками із побажаннями і смайликами від автора, його ідеями та порадами щодо вимог до сучасного уроку, аудіодиктантами, експрес-уроками, тестовими завданнями, не забуваючи, що головні принципи навчання нормам сучасної української мови – це доступність і зв'язок із життям.

Зустріч перевершила усі сподівання! Щиро дякуємо Олександру Миколайовичу!

Наша співпраця

КАМІЛІЯ СЕДЛЕЦЬКА,
директор колегіуму

Ми на порозі нової школи, на порозі докорінних змін в освіті. Сучасна школа потребує нового вчителя, учителя-лідера, який може вести за собою, учителя, який здатний до генерування нових ідей, нових сучасних підходів до викладання предметів.

У школі утверджується новий тип навчання – інноваційний, який на відміну від традиційного, спрямований на освоєння знань, формує особистість, здатну вносити зміни в існуючу культуру й середовище, успішно розв'язувати проблемні ситуації, які постають перед людиною і перед суспільством.

Усвідомлення того, що вчитель є організатором освітнього процесу, мета якого пробудити і підтримати прагнення дітей до пізнання, спонукало педагогічний колектив до пошуку шляхів інноваційної діяльності методичної роботи як основної мети розвитку інноваційного педагога, до співпраці школи з вищими навчальними закладами як одного із засобів підвищення педагогічної майстерності, розвитку творчості вчителів. Ми прагнемо чути слово педагогічної науки безпосередньо із вуст

науковців. 24 січня 2017 року в колегіумі відбулася науково-практична конференція з теми «Розвиток особистості вчителя-інноватора в контексті концепції «Нова українська школа». У конференції взяли участь науковці Житомирського державного університету ім. І. Франка Дубасенюк О.А., почесний академік НАПН України, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки; Коновальчук І.І., доктор педагогічних наук, професор; Вознюк О.В., професор кафедри дошкільної освіти і педагогіки інновацій, доктор педагогічних наук; Сидорчук Н.Г., професор кафедри педагогіки, доктор педагогічних наук; представники шкіл області навчально-виробничого комплексу «Полісся» при Житомирському університеті ім. І. Франка.

На конференції було розглянуто проблеми розвитку особистості творчого вчителя в умовах цивілізаційних змін, педагогіка партнерства як основа оновлення професійного розвитку вчителя, компетентнісні орієнтири вчителя сучасної школи. Науковці поділилися з учасниками конференції теоретичними знаннями з інноваційної діяльності.

Заступник директора з навчально-виховної роботи Ющик Г.Є., учителі історії Андрійчук О.Л., Гуцул Т.П., англійської мови Зіннуров Е.І.,

соціальний педагог Немець Г.М. представили практичний досвід з реалізації інноваційної діяльності вчителя. Директор колегіуму Седлецька К.Д. розповіла про управлінські аспекти дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня з теми «Реалізація інноваційного потенціалу вчителя в загальноосвітньому закладі».

Цікавим і продуктивним етапом конференції став захист проектів на задану тему. Відбувся обмін думками між учасниками конференції щодо концептуальних засад нової школи, а також обговорено питання, які хвилюють сьогодні школу, вчителя. Конференція позитивно вплинула на професійний настрій учителів до інноваційних змін у всіх видах діяльності.

Не менш значимою подією закладу стало проведення (не)конференції мініEdCamp «Будуємо спільноту відповідального вчительства». У квітні колегіум став одним із майданчиків для прогресивних педагогів із багатьох регіонів України.

Формат EdCamp – це унікальна національна платформа професійного зростання для вчительства України, яка проходить у новому дискусійному форматі та надає педагогам можливість за короткий час отримати максимум сучасної

корисної інформації, а також сприяє підвищенню престижності педагогічної професії та рівня мотивації до вчительської діяльності. Учасниками (не)конференції були Смагін І.І., ректор КЗ «ЖОІППО» ЖОР, Пастовенський О.В., проректор КЗ «ЖОІППО» ЖОР, науковці Киричук В.О., Коновальчук І.І., Костюшко Ю.О., Сидорчук Н.Г. У виступах йшлося про професійні та освітні стандарти педагогічної діяльності: реалії й перспективи, синергетичний сценарій розвитку ефективних освітніх систем, технології проектування особистісного розвитку учня як нової системи виховання сучасної освіти.

У рамках експертних паралелей були проведені проблемні дискусії, лекції-тренінги, майстер-класи, тренінги, тренінги-ігри, педмайстерні, творчі майстерні, лайфхаки, педагогічні знахідки. Учасники (не)конференції були вражені масштабністю, новизною, свободою вибору актуальних питань EdCamp. Кожен із них подарував м'яку іграшку, яку передано до спеціалізованого будинку дитини.

Активними спікерами (не)конференції стали вчителі-практики колегіуму, що свідчить про інноваційний потенціал та наявність твор-

чого осередку педагогів:

- формування пасіонарної особистості на уроках історії шляхом використання засобів мультимедійного простору (Гуцул Т.П.);
- інформаційні технології WEB2.0 у вивченні іноземних мов (Зіннуров Е.І.);
- упровадження елементів артпедагогіки у навчально-виховний процес початкової школи (Величко Л.А., Громнадзька Н.Є.);
- інтегроване навчання як засіб музично-ритмічного виховання школярів (Ковальчук Н.С., Левицька О.П.);
- упровадження авторських комп'ютерних програм з математики для 5-7 класів (Криштановська О.М., Наумов М.С.);
- корисні поради та ідеї для підтримки відносин моделі «Школа-родина» (Микитенко Л.С., Кузнецова А.О.);
- різновікова співпраця в початковій школі (Верхоланцева С.А., Чвалінська Л.А.);
- значення результатів діагностики для прогнозування особистісного розвитку дітей (Немец Г.М.);
- проблемно-пошукове навчання: минуле чи сучасне (Парандій Л.В.).

Варто відзначити роботу міжпредметних творчих груп, які продемонстрували під час педагогічної ради своє бачення моделі інноваційного вчителя. Основними рисами нового вчителя є:

- висока духовна та педагогічна культура;
- особиста переконаність у необхідності застосування педагогічних інновацій у власній педагогічній практиці;
- інформованість про новітні педагогічні технології, знання новаторських методик роботи;
- орієнтування на створення власних творчих завдань, методик, налаштування на експериментальну діяльність;
- готовність до подолання труднощів, пов'язаних зі змістом та організацією інноваційної діяльності;
- володіння практичними навичками освоєння педагогічних інновацій і розробкою нових.

Уся науково-методична робота спрямована на створення творчої атмосфери в колективі, визначення пріоритетних напрямів роботи школи, належного психологічного мікроклімату, готовність членів колективу приймати рішення та нести за них відповідальність.

Професійне навчання працівників психологічної служби закладів освіти міста у співпраці з науковцем

СВІТЛАНА ФІЛАНЧУК,
завідувач інформаційно-методичного центру

Одним із пріоритетних напрямків роботи методичної служби міста Новограда-Волин-

ського є співпраця з науковцями. Саме науковий підхід до планування та організації педагогічної діяльності є запорукою професійного зростання педагогічних кадрів.

У 2016-2017 навчальному році педагоги мі-

ста розпочали роботу над науково-методичною проблемною темою «Підвищення рівнів загальної культури та професійної компетентності педагогічних працівників як основа реалізації пріоритетних напрямків освіти міста». Провідну роль у реалізації поставленої мети відіграє психологізація навчально-виховного процесу, підвищення рівня психологічної культури всіх його учасників. Так з'явилася ідея проведення серії навчальних тренінгів для працівників психологічної служби міста під науковим керівництвом кандидата психологічних наук, викладача кафедри психології Житомирського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Кльоч Л.А.

Робота з теми «Корекція емоційних порушень засобами арт-технік» дозволила працівникам міської психологічної служби оволодіти сучасними інноваційними методами і технологіями, розкрила потенційні можливості практичних психологів та соціальних педагогів

міста, підкреслила розуміння необхідності якісного психологічного супроводу всіх учасників навчально-виховного процесу.

3 липня 2016 року по лютий 2017 року відбулося сім зустрічей із Любов'ю Антонівною. Різномпланова, неординарно побудована та практично спрямована робота арттерапевтичної групи дозволила учасникам окреслити шляхи вирішення особистісних проблем, розкрила цікаві авторські методики, які дозволяють діагностувати причини психосоматич-

них захворювань, аналізувати базові потреби респондентів, використовувати допоміжний інструментарій, зокрема, метафоричні карти, а також застосовувати кольоротерапію, казкотерапію, глинотерапію тощо.

Працівники психологічної служби міста отримали відповідні сертифікати, що дозволить застосовувати набутий досвід у роботі з учнями, педагогами та батьками.

Вимогою сьогодення є безперервний процес навчання, набуття нових знань і досвіду.

Апробований досвід, який базується на наукових відкриттях, сучасний та інноваційний, є неоціненним. Тож плануємо й надалі продовжувати співпрацювати із цікавими та знаючими спеціалістами.

Щиро вдячні Кльоц Л.А. за проведені заняття. Особливу подяку висловлюємо Смагіну І.І., ректору КЗ «ЖОППО» ЖОР за сприяння у проведенні тренінгових занять з теми «Корекція емоційних порушень засобами арт-технік».

Розвиток ціннісних орієнтацій у дітей і дорослих: досвід співпраці з науковцем

ІННА КОНДРАТЕЦЬ,
методист інформаційно-методичного центру

Новоград-волинцям пощастило мати гарного учителя і порадирика в особі наукового консультанта Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України (м. Київ), кандидата психологічних наук Ладивір С.О. Щороку проходить низка методичних заходів за участю педагогів і батьків та відомого вченого.

За сприяння управління освіти і науки, інформаційно-методичного центру у 2016-2017 н.р. відбулись традиційні «зв'язельські діалоги» на базі ЦРД (завідувач Пелешок А.А., вихователь-методист Марчук С.К.) з теми «Роль і завдання дорослих у забезпеченні психологічної готовності дітей до школи» і ДНЗ №15 (завідувач Лопатюк В.І.) для педагогів «Педагогічні ситуації у дошкільному закладі і засоби їх розв'язання» та членів родин вихованців із теми «Щасливе батьківство».

Обговорювались проблемні питання, які хвилюють, а інколи й дошкуляють, педагогам-дошкільникам, не зважаючи на численні спроби їх розв'язання.

Проблема номер один, на думку науковця,

це – робота з батьками. Підготовка батьків до дошкільного закладу («не дитина має адаптуватися до дитячого садка, а дорослі», – переконана Світлана Олексіївна), спільні проекти і форми взаємодії з родинами тощо.

Багато говорилось про любов. Як любити своїх вихованців і навчити батьків любити власних малюків 24 години на добу й забезпечити їм «щасливе дитинство».

Однією із болючих проблем, на які вказала Ладивір С.О., залишається, як це не прикро, комплекс меншовартості вихователів ДНЗ по відношенню до вчителів. Науковець закликала зібрати усе краще, що було створено, придумано, адаптовано, апробовано, творчо втілено у вітчизняному дошкільлі, пишатися цим і активно використовувати. Нагадати собі, переконати батьків і вчителів початкової ланки, що підготовка до школи полягає не у навчанні читати й писати, а у формуванні умінь дружити, слухати й чути, прищеплення базових (кодових) цінностей (любов, доброзичливість, перш за все), жити у суспільстві.

Гасло «Дитина замовляє розвиток» має стати актуальним для всіх дошкільних уста-

нов, що забезпечить реалізацію повноцінного розвитку дитини.

Неабиякий інтерес викликали у столичної гості презентовані у рамках міського Фестивалю педагогічних ідей майстер-класи педагогів із теми «Засоби забезпечення ситуації успіху для батьків вихованців дошкільних навчальних закладів», який відбувся на базі ДНЗ №13 (завідувач Сварищев О.Г., вихователь-методист Семісінова Л.О.). Питаннями для конструктивного обговорення учасників стали пошук ефективних форм взаємодії з батьками, зокрема, міні-EDCAMP та тематичні дні з метою адаптації батьків до дошкільного закладу; а також участь батьків у підготовці та проведенні святкових ранків у ДНЗ.

Вагому частину своїх візитів Ладивір С.О. присвятила роботі з педагогами ДНЗ №1 «Джерельце» (завідувач Лесик В.В., вихователь-методист Тесленко О.В.), у якому чотири роки поспіль успішно реалізується міський експериментальний проект «Ціннісні орієнтири дітей, педагогів і батьків».

Під час рефлексивного аналізу, індивідуальних співбесід й колективних консультацій з педагогами Ладивір С.О. зупинялась на особливостях проведення занять із монологічного мовлення, надавала конструктивні рекомендації й поради, спільно було здійснено роботу над помилками.

Приємно було чути від науковця схвальні слова про помітне зростання професійного рівня вихователів закладу, відчутні зміни у форматі взаємодії з дітьми і батьками, розширення світогляду й серйозність намірів у перспективних кроках уперед. Кожний приїзд Світлани Олексіївни розширює наші особистісні й професійні обрії, надихає і вмотивовує, наповнює радістю творчості і почуттям гордості за звання «дошкільник».

У наступному навчальному році планується підписання угоди про співпрацю між Інститутом психології ім. Г.С. Костюка та управлінням освіти і науки, інформаційно-методичним центром. Маємо надію на ефективну роботу Ладивір С.О. із зв'язельськими дошкільними навчальними закладами, яка забезпечуватиме підвищення професійної компетентності педагогів і сприятиме успішному й відповідальному батьківству та щасливому дитинству наших малюків.

МІЖНАРОДНІ ОБМІНИ

Вивчення іноземної мови – одна з умов формування культури міжнаціональних взаємовідносин в учнів

ЛЮДМИЛА МАТУЗОК, АЛЛА ТЕТЕРЯ,
учителі іноземної мови СШ №4

Якісно нові взаємовідносини України з країнами світового співтовариства, нові політичні та соціально-економічні реалії створили сприятливі умови для вивчення іноземних мов, наповнили це навчання новим змістом, а саме підготовкою молодого покоління до життя в демократичному багатонаціональному суспільстві.

Справді, сучасне життя переконливо доводить, що знання іноземних мов та умінь працювати за комп'ютером є одними з важливих умінь, якими має володіти людина, вступаючи у XXI століття. І взагалі, сьогодні освічена людина має знати три-чотири європейські мови, причому обов'язково англійську. Проголошення Президентом України 2016 року Роком англійської мови в Україні стало ще одним потужним стимулом для вивчення англійської мови як мови міжнародного спілкування.

Учні та вчителі нашої школи з великим ентузіазмом долучилися до участі у всіх заходах, присвячених цій події. Протягом року було реалізовано низку заходів, спрямованих на популяризацію вивчення англійської мови в школі, активізовано роботу з представництвами видавництва Macmillan та міжнародної освітньої групи Pearson Education (Велика Британія), скерованої на підвищення якості освіти та поліпшення системи викладання англійської мови за автентичними навчально-методичними комплексами.

У травні 2016 року адміністрація школи та вчителі кафедри іноземних мов провели спільне засідання з представниками Корпусу Миру (США) щодо забезпечення роботи волонтера Корпусу Миру (США) для підвищення мовного й мовленнєвого рівня англійської мови вчителів та учнів. Наша зустріч була успішною, і в грудні ми радо зустріли волонтера Кейсі Такер, яка працюватиме у нас протягом 2 років.

Сьогодні в Україні реалізується проект «Викладання англійської мови як іноземної», тож Кейсі Такер допомагає вчителям розширювати асортимент навчальних засобів для роботи в класі, а учням набувати навичок володіння мовою, що допоможуть їм досягти успіху як у подальшій освіті, так і в майбутній кар'єрі. До співпраці з волонтером залучені всі вчителі кафедри англійської мови, а координаторами співпраці з Корпусом Миру в Україні є вчителі англійської мови Матузок Л.І. та Гордієнко А.В. Волонтер Кейсі Такер проводить активну позакласну роботу зі школярами, готує їх до участі в міжнародних освітніх програмах. Волонтер Корпусу Миру (США) організувала для учнів та вчителів школи мовний гурток, де всі охочі мають можливість поспілкуватися з носієм мови та вдосконалити свої знання. Кейсі ж активно вивчає українську мову, захоплюється її милозвучністю, обожає подорожувати, знайомитися з новими людьми та веде активний спосіб життя. Вона вважає не обов'язком розповідати американцям про Україну, ділитися культурними здобутками, щоб укріплювати дружбу та мир між державами. Школа має можливість поповнити навчально-методичну базу закладу завдяки волонтеру та співпраці з Корпусом Миру (США).

Тож міжнародна співпраця, участь у програмах і проектах є одним із основних пріоритетів розвитку освіти сьогодення. Через партнерські зв'язки, на принципах розуміння й довіри молодь навчається разом із однолітками різних країн світу розвивати міжкультурне взаєморозуміння та вміти жити і працювати у глобальному просторі.

З 2015 року у нашій школі налагоджено міжнародну співпрацю з німецькою гімназією м.Візентайд (Баварія). Листування між учнями навчальних закладів, методичний діалог педагогів, обмін учнівськими делегаціями та підручниками – основні напрями цієї спільної діяльності. Координатором проекту є вчитель німецької мови Тетеря А.М. Учителі школи Тетеря А.М. і Опанасюк О.Л. два роки поспіль проходили мовне стажування та отримували

європейський досвід роботи з учнями в німецькій гімназії у рамках цієї співпраці.

У міжнародних програмах нашої школи беруть участь діти віком від 15 до 17 років. Критеріями відбору є володіння іноземною мовою, творчі здібності, активна життєва позиція, уміння спілкуватися, високий науково-культурний рівень дитини. За мету цього міжнародного проекту обидві сторони ставили більш глибоке ознайомлення із системами освіти, культурою і традиціями народів, удосконалення навичок володіння іноземною мовою, а також налагодження дружніх стосунків. Свідченням про встановлення добрих взаємин між учнями служить постійне інтернет-листування українських і німецьких підлітків. За два роки співпраці 38 учнів нашої школи мали можливість глибше вивчити німецьку мову, отримати практику спілкування. Наші німецькі друзі для цього організовують цікаві культурно-пізнавальні програми. Під час перебування в Німеччині наші діти не тільки відвідують уроки, але й беруть участь у підготовці і проведенні цікавих заходів та екскурсій.

Двічі на рік зустрічаються діти шкіл-партнерів. Українська делегація відвідує Німеччину восени, а навесні сама гостинно приймає друзів. У рамках проекту наша школа готує програми їх перебування, які передбачають як участь у навчальному процесі, так і заходи, спрямовані на ознайомлення гостей із культурою та історією України.

Завдяки такій співпраці діти розширюють власний світогляд, збагачуються духовно й інтелектуально. І величезна заслуга в цьому не тільки всього колективу, а й його мудрого керівника – директора школи Сільверток В.А., яка завжди ініціює й підтримує участь вчителів та учнів школи в різноманітних проектах.

Кажуть, скільки людина знає мов – стільки й життів вона матиме. І якщо проаналізувати минуле, то відомо, що у XX столітті вивчати іноземну мову спочатку було престижно, з часом – модно, а зараз, у XXI столітті, – українцям необхідно. На нашу думку, українці мають спілкуватися з представниками країн усього світу, при цьому залишаючись громадянами і патріотами своєї держави. Знання іноземної мови є своєрідною перепусткою в сучасний світ, і таку перепустку має отримати кожен із нас.

Партнерство в дії

ОЛЕНА ГЕРАСИМЧУК,
заступник директора ЗОШ №7

Перегорнута чергова сторінка історії нашої школи. Закінчився ще один навчальний рік. Рік, який був насичений цікавими подіями та зустрічами. Рік, який приніс новий досвід, нові перемоги і нові щасливі миті педагогічного спілкування.

Цей навчальний рік був для нашої школи особливо успішним. Одинадцять (найбільша за всю історію кількість) перемог в обласних етапах олімпіад, команда нашої школи виборола перемогу в інтелектуальному змаганні «Звягель-Інтелект», перше місце у міському фестивалі приніс театральний колектив «Прем'єра», за результатами конкурсу-огляду шкільних сайтів у 2016 році сайт ЗОШ №7 визнано кращим, ми маємо чудову футбольну команду, найкращих декламаторів та акторів, переможців Всеукраїнського конкурсу-захисту учнівських науково-дослідницьких робіт МАН тощо.

Усім відомо, що успіху досягає лише той, хто відкрив свій творчий потенціал і наполегливо працює над собою та своїм розвитком. Школа покликана розкрити всю багатогранність талантів як учнів, так і вчителів, дати інструменти для реалізації потенціалу та досягнення власних цілей.

Неабияку роль у розвитку педагогічної майстерності відіграє співпраця з іншими навчальними закладами. Цей рік був багатий на цікаві заходи з нашими партнерами – Київською ЗОШ №286 та Ярунською ЗОШ.

У рамках міського семінару директорів ми відвідали одну з кращих шкіл Голосіївського району м. Києва. Для нас була організована пізнавальна програма. Девіз школи є слова Махатма Ганді «Хочеш змінити світ – почни з себе».

Ми були вражені компетенцією, творчим підходом до організації навчально-виховного процесу в закладі. Новизною сповнені уроки у початковій школі, які викладаються за педагогічною технологією «Росток». А якими змістовними, науковими і креативними були виступи начальника управління Голосіївського району Полторака Г.М. і директора ЗОШ №286 Марченко Л.Ю.

Концерт «Україна – моя віра, надія і любов» захопив виступом зразкового народного хореографічного колективу «Вербиченька» під керівництвом заслужених працівників культури подружжя Назаренків.

Завершився семінар спільним відвідуванням Києво-Печерської лаври та музею

театрального, музичного та кіномистецтва України.

Партнерські стосунки – важливий ресурс інноваційного розвитку навчального закладу. Цього року міський семінар учителів української мови відбувся на базі Ярунської школи.

Зустріч складалася з трьох частин. Під час інформаційного блоку директор школи Горблюк М.І. та заступник директора Лагасюк Л.Ю. представили особливості організації навчальної та науково-методичної роботи.

Під час практичного блоку філологи поділилися родзинками передового педагогічного досвіду. Підсумковий блок передбачав вироблення рекомендацій щодо успішної підготовки випускників до ЗНО.

На завершення зустрічі для створення святкового настрою учасників семінару учні Ярунської школи продемонстрували акторські здібності під час родинного свята «Грудневі вечорниці – дівочі таємниці».

З найкращими враженнями наші вчителі залишили Ярунську школу. В рамках подальшої співпраці ми запросили колег на спільне засідання педагогічної ради, яке відбувалося під час весняних канікул у нестандартній формі із застосуванням інтерактивних технологій.

Колектив Ярунської школи ми зустріли чудовим концертом, під час якого учні виявили власні вокальні та хореографічні таланти.

Директор ЗОШ №7 Овдіюк В.І. презентував роботу нашого колективу та провів екскур-

сію школою. Кожен педагог щедро ділився власними здобутками та показував навчально-методичне забезпечення кабінетів. Колеги школи-партнера не приховували захоплення від побаченого.

Після екскурсії в актовій залі відбулося спільне засідання педагогічної ради з теми «Компетентнісний підхід до організації навчально-виховного процесу учнів з різним рівнем навчальних досягнень». Під час педагогічної ради учитель початкових класів Редька Л.В. ознайомила присутніх із родзинками психолого-педагогічної системи розвивального навчання, педагоги взяли участь в імпровізованому уроці за технологією гуманної педагогіки Ш. Амонашвілі, у групах склали інтелект-карти, опрацьовували різні технології критичного мислення. Учитель інформатики Сахно А.А. ознайомив присутніх з можливостями та перевагами використання системи VOTUM та віртуальної учительської.

Така нестандартна форма проведення спільної педагогічної ради збагатила кожного вчителя та підвищила загальну педагогічну майстерність. Наступного року чекаємо на спільну педраду, тепер уже в стінах Ярунської школи.

Багатовекторність співпраці приносить загальну користь та є важливим аспектом розвитку і саморозвитку педагогічної майстерності й згуртованості колективів навколо єдиної мети: навчити і виховати щасливу, здорову, конкурентоспроможну особистість.

Акція «Від школи до школи»

ЛАРИСА ЧВАЛІНСЬКА,
учитель початкових класів колегіуму

Сучасні діти – це унікальні діти. Ця неповторність має проявитися й реалізуватися у світі. Це – піщинка в черепашці, яка може стати перлиною за умови, що черепашка покриє її перламутром. Унікальність кожної дитини базується на тому, що вона отримує від природи, сім'ї. Багато залежить від зусиль самої дитини.

І тут не остання роль належить учителю.

Враховуючи це, колектив початкової ланки колегіуму використовує нові підходи до організації навчально-виховного процесу. Ми розуміємо, що однонамітність у роботі стомлює не лише учня, а й вчителя, тому і вибрали шлях співпраці учителя й учня, партнерство на уроці, спільний процес пізнання і відкриттів, постійне створення ситуації успіху.

У різні періоди історії педагогічна наука

неодноразово зверталась до ідей навчання в групах, що складаються з дітей різного віку. Правильніше сказати, що різновікова співпраця – це найприродніший з усіх можливих форм навчання. Ідея проведення різновікових уроків у Новоград-Волинському колегіумі належить учителям початкових класів Кузнецовій А.О. та Дейнеко О.М. Починаючи підхопили решта вчителів, які працюють за системою «Розвивальне навчання» (Ельконін – Давидова). Пізніше

підключились до реалізації ідеї і вчителі, що працюють за традиційною системою. Проведено багато спільних уроків: у класах лише розвивального навчання, класах розвивального й традиційного навчання, з учнями початкової школи та основної, уроки учнів із батьками.

Система «Розвивального навчання» – відкрита система. Можливо, саме тому вчителі, які працюють за цією системою, ідуть назустріч колегам, запрошують їх до діалогу та співпраці, не бояться експериментувати, відкривають нові грані в учительській професії.

З 2010 року колектив учителів початкової школи Новоград-Волинського колегіуму ділиться досвідом роботи з теми «Упровадження технології різновікової співпраці учнів через застосування спільних уроків» під час проведення освітніх заходів різного рівня. У 2015-2016 н.р. ми вперше вийшли за межі власного освітнього простору. Вчителі початкових класів колегіуму Дейнеко О.М. і Верхованцева С.А. разом з учителями початкових класів ЗОШ №7 м. Новограда-Волинського Тасинкевич В.Л. та Редькою Л.В. провели спільні уроки математики та української мови. Учителі колегіуму Громнадзька Н.Є. та Кузнєцова А.О. презентували урок математики перед колегами ЗОШ №7 на базі колегіуму. Так, учителі колегіуму започаткували нову форму обміну до-

свідом роботи – акцію «Від школи до школи».

Результативно пройшли спільні уроки на базі Коростишівської гуманітарної гімназії №5 ім. Т.Г. Шевченка. Урок української мови з учнями 3 та 4 класів провели вчитель початкових класів Новоград-Волинського колегіуму Кузнєцова А.О. та вчитель початкових класів Коростишівської гімназії Віскушенко І.В. Учителі колегіуму Верхованцева С.А. і учитель гімназії Вакульчук Н.В. провели спільний урок математики з учнями 4 і 3 класів.

У 2016-2017 н.р. знову відбулася творча зустріч колективу вчителів початкових класів Новоград-Волинського колегіуму та колективу Коростишівської гуманітарної гімназії №5 ім. Т.Г. Шевченка, у рамках якої було проведено

два спільні уроки учнів 2 та 4 класів на базі Новоград-Волинського колегіуму (учителі колегіуму Чвалінська Л.А., Микитенко Л.С. і вчителі гімназії Вакульчук Н.В., Циммер Л.П.).

Під час таких зустрічей учителі й діти отримують позитивні емоції від спілкування і взаємної співпраці. Це можна прочитати на радісних обличчях наших учнів і у їхніх відгуках – творах-рефлексіях.

Через призму виховних заходів учителі початкової ланки намагаються виховати своїх учнів порядними, добрими, духовно збагаченими людьми. Цікаво і змістовно організовано й проведено гостини учнів першого класу школи-інтернату міста Новограда-Волинського (учитель Пінчук Л.В.) та учнів 2-А класу Новоград-Волинського колегіуму (учитель Микитенко Л.С.). Відбулося знайомство, екскурсія школою, чаювання й вручення подарунків.

Колектив учителів початкових класів Новоград-Волинського колегіуму не збирається зупинятися на досягнутому, адже прагне не тільки вдосконалювати власну педагогічну майстерність, а продовжувати ділитися досвідом із колегами. Тому ми плануємо вийти зі своїми новими ідеями з питання різновікової співпраці за межі області, а, можливо, й України... Віримо, що у нас усе вийде, адже працюємо заради щасливого майбутнього наших дітей.

Педагоги-дошкільники знайомляться з досвідом київських колег

ЛЮБОВ БОГОМОЛОВА,
вихователь-методист ДНЗ №14

У лютому 2017 р. у Києві відбулося засідання Координаційної ради Всеукраїнської громадської організації «Асоціація працівників дошкільної освіти». Представником від міста Новограда-Волинського стала секретар місцевого осередку ВГО, вихователь-методист ДНЗ №14 Богомолова Л.В.

Основна мета діяльності Асоціації (створена у 2011 р., голова – Омеляненко Н.В.) – сприяння розбудові національної дошкільної освіти, підвищенню професійної майстерності працівників, зростанню ролі дошкільної освіти в суспільстві, а також захист законних прав працівників-«дошкільників», задоволення їхніх соціальних, економічних, творчих, національно-культурних та інших інтересів. Наразі Асоціація має 53 місцевих осередки, понад 2500 зареєстрованих членів. У нашому місті в 2016 році був створений місцевий осередок ВГО «Асоціація працівників дошкільної освіти» м. Новограда-Волинського, до якого увійшли 45 членів (голова – Кондратець І.В., методист ІМЦ, заступник голови – Лесик В.В., завідувач ДНЗ №1).

Програмою вищезначеного засідання було передбачено проведення круглого столу у Міністерстві освіти і науки України, на якому заступник Міністра освіти і науки України Хобзей П.К. та начальник відділу дошкільної освіти Департаменту загальної середньої та дошкільної освіти Міністерства освіти і науки України Панасюк Т.В. інформували присутніх про стан і перспективи розвитку дошкільної освіти, зміст та результативність проведених у поточному році всеукраїнських заходів.

Інтерес у членів Асоціації викликали відвідини дошкільних навчальних закладів: нещодавно відкритого ДНЗ №423, у якому знайо-

мились із досвідом упровадження електронної програми організації харчування в ДНЗ «Іжак», ДНЗ №155 – переможці в отриманні Гранту київського міського голови «Здорова дитина» у 2016 році на створення «Сольової кімнати» для дітей із серцево-судинними захворюваннями. Наступного дня працювали у групах: 1) методисти знайомились із презентацією досвіду роботи ДНЗ №568 «Дослідно-експериментальна робота з дітьми» та №755 компенсуючого типу для дітей із вадами зору, взяли участь у майстер-класах та інтерактивній грі з окулярами; 2) управлінці дізнались про особливості проведення курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників у творчій співбесіді з О.В. Кочергою, кандидатом педагогічних наук, доцентом, заступником директора Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету ім. Б. Грінченка. Неабияку зацікавленість викликала парціальна програма для дошкільнят «Я – киянин», презентована Гончаренко А.М., кандидатом педагогічних наук, доцентом кафедри дошкільної та почат-

кової освіти ІППО Київського університету ім. Б. Грінченка.

А на завершення, після підсумкових слів і побажань голови Асоціації педагогічних працівників дошкільної освіти Омеляненко Н.В., усі учасники Координаційної ради обмінялися пам'ятними сувенірами та з допомогою емблем-гербів обласних центрів колективно створили «Інтерактивну мапу регіонів України».

Творчий звіт із розповідями і калейдоскопом світлин відбувся на педагогічній нараді педагогів ДНЗ №14 та засіданні міської Школи творчого методиста. Відзначено професійні родинки київських колег-«дошкільників», окреслено шляхи і засоби застосування їх у діяльності новоград-волинських дошкільних навчальних закладів.

Подібні зустрічі всеукраїнського рівня надихають і стимулюють, дарують відчуття гордості за професію й спрямовують на подолання нових вершин і відкриття невідомих сторінок великої книги під назвою «Освіта».

Педагогічний плейбек або ситуаційне навчання педагогів

ЛЮБОВ ГАРБОВСЬКА,
директор ЗОШ №2

Справжній учитель не тільки навчає учнів, але й сам постійно вчиться, удосконалюється, адже сучасний світ потребує нових підходів до організації освітнього процесу, навчання та виховання школяра, психологічної перебудови учителя до сприйняття сучасних педагогічних технологій. Ось і цього 2016/2017 н.р. на методичній нараді вчителі ЗОШ №2 знайомились із новою технологією, що називається педагогічний плейбек.

Педагогічний плейбек, або ситуаційне навчання педагогів, передбачає самопізнання, діалог, спілкування, відтворення побаченого, почутого, пережитого на загал, у колі однодумців, тих, хто виявляє бажання до розвитку своєї особистості. Методичною основою плейбеку є навчання особистості рефлексії свого життя, усвідомлення власних ресурсів для розвитку; для спільноти – це створення безпечного простору довіри, відчуття спорідненості, згуртування, соціальної та психологічної підтримки. І насамкінець, плейбек – це «театр глядацьких історій», де немає готових сценаріїв та відпрацьованих ролей, це театр імпровізації, де актори грають живі історії глядачів.

Алгоритм проведення плейбеку полягає у виборі реальної події, яка відбулася у житті глядача (в навчально-виховному процесі глядачем та оповідачем історії може бути учень, учитель, педагогічний або учнівський колектив) та миттєвому відтворенні цієї події, історії у сценічних діях акторами. Такий театр реальних історій і намагалися відтворити педагоги нашої школи під час грудневої методичної наради.

Кожен із глядачів (оповідачів історій), який протягом 2016 року був активним учасником міських педагогічних заходів (майстер-класів, семінарів, тренінгів, відкритих уроків), намагався емоційно відтворити побачене, почуте, опрацьоване; розповісти присутнім колегам про те, що взяв із собою в самоосвітній кейс та як застосує набуте у своїй власній професійній діяльності. Колеги-педагоги, в свою чергу, відтворювали почуте на прикладах власного

досвіду, програвали педагогічні ситуації, дискутували.

Так, Степаницька С.С., відвідавши семінар-практикум учителів української мови у СШ №4, зосередила увагу присутніх на тому, яким повинен бути сучасний урок, наголосила на особливій складовій сучасного уроку – інформаційно-комунікаційних технологіях, а саме на використанні тематичних відеороликів, електронних конструкторів уроків, віртуальних бібліотек, мультимедійних презентаційних матеріалів (аудіо-, відео-, фотофайлів).

Ознакою сучасного уроку є його інтегрованість. Інтегровані уроки формують в учнів цілісний світогляд про навколишній світ, активізують їх пізнавальну діяльність, підвищують якість засвоєння сприйнятого матеріалу, створюють творчу атмосферу в колективі учнів, виявляють здібності учнів та їх особливості; ефективно реалізують розвивально-виховні функції навчання. Саме цьому твердженню був підпорядкований виступ Алексійчук Т.В., учителя початкових класів. Чому інтеграція важлива? Бо всіляко сприяє сприйняттю молодшим школярем навколишнього світу цілісно.

Плейбек про засідання міського клубу «АКМЕ» на базі школи-інтернату презентувала Піголь І.В., учитель початкових класів. Мета виступу: дитина – це особистість, яку треба вчити, виховувати, плекати, оберігаючи від стресових ситуацій, особливо під час навчально-виховного процесу.

Відтворити побачене, почуте під час майстер-класів учителів-методистів на базі ІМЦ про роль домашніх завдань у початковій школі та важливість диференційованого підбору навчальних та тренувальних вправ намагалась Мойсук Н.О., учитель початкових класів. Діти приходять в школу з різними задатками, які з роками розвиваються в різноманітні підбору навчальних та тренувальних вправ намагалась Мойсук Н.О., учитель початкових класів. Діти приходять в школу з різними задатками, які з роками розвиваються в різноманітні підбору навчальних та тренувальних вправ намагалась

розумових здібностей, фізичного здоров'я та рівня розвитку. І саме диференціація як принцип навчання передбачає таку організацію роботи на уроці. Вона дає можливість знизити навантаження на учнів і підвищити мотивацію навчання, прискорити розвиток дитини добром відповідного навчального матеріалу та організацією виконання учнями самостійної роботи, необхідної для засвоєння даного матеріалу.

Своїми враженнями від участі у міських семінарах-практикумах з хімії (НВК) та фізики (ЗОШ №3) щодо проектної та дослідницької діяльності на уроках природничого циклу з присутніми колегами емоційно поділилися Скок Г.В. та Гром І.Л.

Про вміння знайти позитивне, корисне, цікаве, отримати задоволення від спілкування з однодумцями, майстрами своєї справи розповіла колегам Митюк О.П., відвідавши виїзний семінар учителів української мови у загальноосвітній школі с. Ярυνь.

Свій педагогічний плейбек про те, як жити, мислити, працювати та вчити «по-новому» майстерно провела Гарбовська Л.Г., директор школи. Наша школа вступила в новий освітній проект «Інтелект України», який передбачає докорінні зміни в традиційній системі освіти. «Інтелект» – це навчання майбутнього. Кожен урок – поліфункціональний. Навчання відбувається на основі формування в учня компетенцій різних видів, які мають сприяти формуванню в школяра умінь та навичок жити, навчатися та працювати разом, у соціумі. Обов'язкова умова навчання за програмою «Інтелект» – це вміння якісно, свідомо та швидко читати. «Інтелект» – це найкращий досвід майстрів педагогіки та психології, це якісно підібраний дидактичний та методологічний інструментарій, це розумно навчені діти.

Нарада пройшла змістовно, цікаво. Усі залишилися згодні з тим, що саме ми, учителі, виховуючи та навчаючи теперішні та майбутні покоління, повинні вміти неодноразово програвати свій власний педагогічний плейбек, який, ніби машина часу, дасть змогу проаналізувати, додати дійсно потрібне і відкинути зайве в організації освітнього процесу.

Методична робота з педагогами – один із основних шляхів реформування дошкільної освіти на сучасному етапі

ЗОЯ МЕДВЕДУК,
завідувач ДНЗ №6

Сьогодні ставити високі вимоги до вихователя дошкільного навчального закладу, бо від його особистісних характеристик, професіоналізму, творчого потенціалу залежить успіх і результативність навчально-виховного процесу з дітьми. А стрімкий рух психолого-педагогічної

науки вперед у своїх досягненнях зумовлює необхідність формування у педагога вміння швидко отримувати науково-методичну інформацію із сучасних джерел, працювати з інформацією й використовувати її, трансформувати ідеї в освітній процес і моделювати на її основі власну педагогічну діяльність, переходити на новий рівень педагогічної майстерності. Тому саме методична робота з кадрами є важливою

ланкою системи безперервної освіти педагога.

З метою надання дієвої та ефективної допомоги вихователям в організації навчально-виховного процесу з дітьми методичну роботу з педагогічними кадрами спрямовуємо на вивчення рівня професійної компетентності та готовності педагогів до здійснення навчально-виховного процесу; ознайомлення з досягненнями психолого-педагогічної науки з

метою підвищення наукового рівня педагогів; удосконалення змісту, структури методичної роботи з педагогами, збагачення їх новими, прогресивними і більш досконалими методами та засобами навчання з метою підвищення їх професійного рівня; забезпечення розвитку творчого потенціалу колективу, створення атмосфери співробітництва й співтворчості; посилення мотивації педагогів до творчої діяльності в реалізації освітніх завдань.

Вибудовуємо методичну роботу з педагогами на діагностичній основі. З цією метою наприкінці кожного навчального року проводимо анкетування педагогів, співбесіди для вивчення їх запитів, потреби у методичній допомозі, отримання пропозицій щодо обміну досвідом, визначення напрямів їх професійного зростання. Це дає нам змогу передбачати планом на наступний навчальний рік методичні заходи з врахуванням потреб та інтересів кожного, підтримати творчі задуми вихователів, вчасно надати методичну допомогу тим, хто її потребує, визначити актуальні проблемні завдання педагогічного колективу.

Зважаючи на те, що в нашому дошкільному навчальному закладі визначено лінгвістичний напрям навчально-виховного процесу, щорічно певну кількість методичних заходів спрямовуємо на розгляд питань формування мовлення вихованців і розвитку у них мовленнєвої творчості зокрема. Адже, загальновідомо, що основою успішного розвитку та навчання дітей є засвоєння ними мовленнєвих умінь та навиків.

Важливою умовою належної результативності освітнього процесу з дітьми вважаємо своєчасне інформування педагогів про нові дослідження, розробки в психолого-педагогічній науці і передовій практиці. Для цього в методичному кабінеті, який став основою і центром всієї методичної роботи в ДНЗ, функціонує постійно діюча виставка новинок науково-педагогічної і психологічної літератури й матеріалів передового педагогічного досвіду, створено електронний банк матеріалів досвіду та педагогічних знахідок педагогів закладу, функціонує бібліотека, зібрано матеріали періодичних фахових видань. Для зручності користування матеріалами створено каталог і картотеку.

Кабінетом постійно практикується прове-

дення тематичних методичних годин у формі колективних та групових консультацій, тренінгів, обміну враженнями від відвіданих миських та обласних методичних заходів, огляду новинок методичної літератури, директивних матеріалів, заслуховуються звіти про курси, підготовку до атестації, опрацювання проблемних тем з самоосвіти, відбувається обмін досвідом тощо.

Із багатьох форм роботи в ДНЗ увійшла в практику така форма, як індивідуальне консультування педагогів. Індивідуальні консультації проводимо за необхідністю або запитом вихователів. Використовуючи різні методи проведення консультацій, враховуючи рівень кваліфікації педагогів, ставимо за мету не лише передати знання, але й сформувати у вихователя творче ставлення до діяльності. І хоч частіше за все при проведенні консультації використовуємо метод пояснення, з допомогою запитань, звернень допомагаємо педагогу усвідомити свій досвід під кутом зору наукових висновків, висловлювати свої міркування, здогадки, прогнозувати результат, рефлексувати власну діяльність, робити висновки.

Під час бесід-консультацій більш детально розкриваємо окремі положення прочитаної методичної літератури, даємо роз'яснення з тих питань, які більше цікавлять педагога, виявляємо ступінь розуміння і засвоєння знань, орієнтуємо педагога на подальшу самоосвіту, самовдосконалення.

Семінари-практикуми ми спрямовуємо на оволодіння педагогами практичними вміннями та навиками, здійснюємо це не лише в процесі спостереження навчально-виховного процесу з дітьми, а й активної участі педагогів в інтерактивних іграх і вправах, що вимагає прояву власної активності, творчості. Так, продуктом мовленнєвої творчості педагогів стали авторські казки, дидактичні ігри, загадки, описові та творчі розповіді, чистомовки, мирилки тощо.

Протягом низки років на базі ДНЗ №6 працює миський консультативний пункт з розвитку мовлення, основним завданням якого вважаємо підвищення компетентності та удосконалення педагогічної майстерності педагогів, забезпечення методичної допомоги з проблемних питань. Із напрямками роботи з формування у дітей навиків створення опи-

сових розповідей, ознайомлення зі схемами тексту-опису познайомили слухачів на засіданні консультпункту «Система напрямів роботи з формування зв'язного мовлення у дітей дошкільного віку». Продовженням попередньої теми засідання консультативного пункту стали теми «Використання схем-пктограм під час складання описових розповідей», «Складання загадок як один із видів описових розповідей», «Підготовка дітей до віршованої творчості», «Навчання розповіді за картиною» тощо.

Однією з найважливіших форм методичної роботи вважаємо педагогічну раду, на її засіданнях розглядаємо і обговорюємо актуальні питання дошкільної освіти, розробляємо і приймаємо колективні управлінські рішення, які відіграють важливу роль в удосконаленні освітнього процесу в закладі, підвищенні якості роботи педагогічного колективу та кожного педагога зокрема. Педагогічна рада забезпечує найбільш раціональне й ефективне вирішення актуальних питань навчально-виховного характеру, сприяє розвитку творчої думки колективу, є важливою формою підвищення кваліфікації. Розвитку творчої активності педагогічного колективу сприяють засідання педагогічної ради, проведені в нетрадиційній формі, зокрема такі як педрада-дискусія, педрада-диспут, педрада-лабораторія, педрада-коучинг, педрада-круглий стіл тощо. Обміну досвідом, практичному засвоєнню певних умінь та навиків сприяли і майстер-класи «Ей-детика», «Віршовані загадки», «Чистомовки» та інші.

Широко використовуємо і таку традиційну форму методичного навчання як відкритий перегляд занять або їх відеозаписів, де педагог демонструє колегам власний педагогічний чи інноваційний досвід щодо реалізації методичної ідеї чи застосування певного прийому або методу взаємодії з дітьми.

Періодичні тематичні виставки сприяють ознайомленню з новинками психолого-педагогічної науки, з досягненнями передової практики, дають педагогам можливість презентації особистих досягнень, у тім числі й у власній або спільній з дітьми мовленнєвій творчості.

Сприяє розвитку творчих можливостей педагогів і їх робота в творчих та ініціативних групах. Творча група нашого дошкільного

навчального закладу свою діяльність спрямовує на створення методичних посібників та методичних рекомендацій, розробку перспективно-календарних планів. Багато матеріалів, розроблених і узагальнених при підготовці методичних заходів з питань організації мовленнєвої творчості дошкільників, оформлено як методичні та дидактичні посібники, які відзначені дипломами і подяками обласної виставки «Сучасна освіта», ними широко користуються педагоги в практичній діяльності.

На сучасному етапі використання лише традиційних форм організації методичної роботи не забезпечує достатньої ефективності і високої результативності. Тому все частіше перевагу надаємо інтерактивним формам методичної роботи з педагогами.

Саме інтерактивна взаємодія дає можливість:

- створити умови для активної пізнавальної діяльності кожного педагога;
- підвищити рівень мотивації, активності й творчості;
- сприяти встановленню відносин співробітництва між колегами;
- формувати організаторські здібності та навички спілкування;
- виробляти вміння приймати нестандартні рішення;
- аналізувати й оцінювати свої дії, рівень

власної компетентності;

– набагато краще запам'ятовувати матеріал.

Такі форми роботи цікаві для педагогів, вони вносять в освітній процес свіжі думки, нові ідеї, сприяють згуртуванню колективу, мають значні переваги перед традиційними формами роботи. Їхня оригінальність, новизна викликають інтерес, використання ігрових методів допомагає зняти суб'єктивні бар'єри в спілкуванні (побоювання помилитися, прийняти неправильне рішення тощо).

Традиційне навчання більше орієнтоване на правильну відповідь і за своєю сутністю є формою передачі інформації та засвоєння знань. Натомість інтерактивні форми орієнтовані на запитання і пошук відповіді. Вони охоплюють весь потенціал людини: рівень та обсяг її компетентності (соціальної, емоційної і інтелектуальної), самостійність, здатність до прийняття рішень, взаємодії.

В інтерактивному навчанні під час дискусій, виконання творчих завдань, тренінгів, ділових та ролевих ігор створюємо реальні можливості для самовираження кожного, відчуття атмосфери взаємної поваги, групової підтримки, соціальної відповідальності.

Використання інтерактивних методів і форм сприяє професійному зростанню педагогів, розвитку їх творчого потенціалу, удоско-

наленню комунікативної компетентності, систематизації й конкретизації професійних знань, практичному відпрацюванні певних умінь та навичок педагогів, активному використанню інтерактивних методів у роботі з дітьми. Учасники наших методичних заходів, як правило, отримують методичні рекомендації, пам'ятки, розробки занять, поради тощо, які допомагають їм в практичній діяльності з дітьми та батьками.

Спільна співпраця нашого дошкільного навчального закладу з початковою ланкою спеціалізованої школи I-III ступенів №4, яка полягає в проведенні спільних педагогічних читань, проєктів, консилиумів, методичних мостів, засідань педагогічних рад, консультацій, семінарів, колективних переглядів занять у дошкільному навчальному закладі та уроків у школі допомагають нам забезпечувати наступність навчально-виховного процесу в цілому, безболісний перехід вихованців до навчання в школі.

Отже, система взаємопов'язаних методичних заходів із педагогами дошкільного навчального закладу, спрямованих на підвищення фахової майстерності, загальнокультурного рівня, розвиток творчого потенціалу педагогів, оновлення форм та методів освітнього процесу, є важливим фактором і одним з основних шляхів реформування дошкільної освіти на сучасному етапі.

Ситуативне навчання. Страшно? Ні, цікаво!

МАРІЯ СЕМЕНЕЦЬ,
вихователь-методист ДНЗ №8

Без гри не має і не може бути повноцінного розумового розвитку

В.О. Сухомлинський

Рольова гра – це неформальна постановка, у процесі якої учасники без попередньої підготовки розігрують життєві ситуації. При цьому вони уявляють себе вигаданими персонажами, які моделюють реальні історії. Під час рольової гри учасники не діють від свого імені, а демонструють поведінку і висловлюють почуття умовного героя. Зазвичай, це набагато важче, ніж

діяти від себе особисто. Рольова гра – ефективний метод апробації нових моделей поведінки. Вона дає змогу «приміряти» їх на себе. Дія «під маскою» дає можливість сформувати власні уявлення про те, як можна розв'язати ту чи іншу ситуацію в реальному житті. Це також допомагає краще зрозуміти почуття персонажів і розвинути навички емпатії (співпереживання).

Педагоги ДНЗ №8 мали нагоду взяти участь у міській рольовій грі «Захист інновацій» і спробувати себе у різних «іпостасях», а саме: автор-новатор, якому притаманно вияв ініціативи, творення нового у науці, мистецтві, виробництві, управлінні (музичний

керівник Белінська О.В.); майстер – людина, яка досягла у певній сфері професіоналізму (вихователь Ярмоченко Л.М.); оптиміст, який дивиться на життя з позитивної точки зору (вихователь-методист Семенець М.О.); пропагандист – особа, що займається пропагандою (практичний психолог Ліщишина С.В.); скептик – той, хто до всього ставиться критично-недовіркою і з сумнівом (завідувач Саган Т.Д.); реаліст-аналітик – людина, яка завжди аналізує ситуацію безпристрасно, за допомогою фактів і цифр (інструктор з фізичного виховання Поліщук В.В.); песиміст – той, у якого все на світі йде до гіршого, що бачить у всьому лише зло, дивиться на все похмуро (вихователь Пасічник Н.В.); консерватор – прихильник консервативних поглядів, відкидає будь-які перетворення, у тому числі розвиток прогресу (учитель-логопед Волкова І.В.).

Предметом обговорення і рольового обігрування стала парціальна програма з розвитку соціальних навичок ефективної взаємодії дітей від 4 до 6-7 років «Вчимось жити разом». Результатом ігрової «суперечки» стало визнання програми як освітнього продукту, що відображає накопичений досвід українського дошкільця щодо розв'язання проблем соціально-морального, комунікативно-мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку, посилює зміст, форми, методи і прийоми психолого-педагогічної роботи з дітьми та батьками вихованців в умовах гнучкого реагування на сучасні соціокультурні виклики та запити суспільства, орієнтованого на утвердження в житті дитини загальнолюдських і національних цінностей.

Переконані: такі методичні заходи сприяють ефективному професійному й особистісному саморозвитку, удосконаленню умінь і навичок командної гри.

Рольові ігри як ефективний засіб професійного навчання педагогів

ІННА КОНДРАТЕЦЬ,
методист інформаційно-методичного центру

Поряд із методичними заходами, що навчають педагогів-«дошкільників» азам дидактики та професійній майстерності (семінари, засідання ММО, клуб молодого вихователя, рефлексійні студії, консультативні пункти тощо), за ініціативою інформаційно-методичного центру і при підтримці управління освіти і науки проводяться зустрічі психологічного спрямування, які сприяють розширенню культурологічних обріїв, збагаченню світогляду й загальному розвитку особистості педагогів дошкільних навчальних закладів. Особливо хочеться відзначити ефективність рольових і педагогічних ігор, які допомагають створити безпечний простір довіри, відчуття спорідненості й згуртованості, соціальної та психологічної підтримки, покращити взаємовідносини в колективі, здійснити адекватну рефлексію ситуаціям, які трапляються, стати відкритим для себе та інших.

Новоград-волинські педагоги-«дошкільники» збагатились різноманітними емоціями і враженнями під час проведення таких ігор, набули позитивний досвід у підготовці й яскравій організації методичних дій.

По-перше, практика показала, що пові-

домляти педагогів про його активну участь у тому чи іншому заході необхідно заздалегідь. Наприклад, про плани на наступний навчальний рік, краще всього, інформувати в травні чи серпні. Людина має звикнути до думки про «незворотнє», внутрішньо налаштуватися, і, коли вже емоції супротиву, гніву («чому я?») і роздратування («кому це потрібно?») уляжуться, можна обговорювати умови й особливості проведення тієї чи іншої форми роботи. (Переконані, якби й керівники закладів враховували цей аспект, набагато менше було би зайвих розмов, марноти й втрачених сил).

По друге, процес підготовки до проведення педагогічних і рольових ігор на міському рівні аналогічно розпочинається в кінці поточного року – визначенням команд серед дошкільних закладів (досвід доводить, що більше двох команд на одну гру брати не варто – відбувається певний дисбаланс ресурсів: великий обсяг інформації для глядачів та обмаль часу для якісного сприйняття).

Для «входження в тему» для учасників готується педагогічна шпаргалка з розписаним поетапним алгоритмом підготовки та організації гри. Далі – надається певний час на самостійне опрацювання теми і визначення проблемних запитань. Наступний крок – про-

ведення робочої наради за участю членів груп та їх керівників. Педагоги знайомляться між собою, обговорюють деталі й особливості виступів, виясняють певні нюанси, обмінюються думками і міркуваннями, знаходять оптимальне рішення у спірних питаннях.

Ще важливий момент: учасники команд (груп) мають підготувати для колег-глядачів методичну шпаргалку (нотатки, поради) зі стислим викладенням основних положень означеної теми, переліком практичних вправ і рекомендованих джерел. На нараді з'ясовується ще й форма і зміст оформлення такої пам'ятки.

Власне рольові чи ситуаційні ігри зазвичай проходили яскраво, цікаво й небуденно. Низка незабутніх спогадів, які назавжди залишаться в пам'яті новоград-волинців: «Педагогічний плейбек (playback) театр (театр глядацьких історій)», педагогічна гра «Захист інновацій», турнір «Аспекти зрілості», квест «Життєвий проект особистості»; рольові ігри «Шість пар взуття способу дії» (за Едуардом Боно) та «Суд над прокрастинацією».

Дякуємо усім педагогам, які продемонстрували прекрасні моделі професіоналізму й творчості, подарували дивовижні миті задоволення і відкриттів!

ВИВЧАЄМО ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

Створення інноваційного освітнього середовища
в процесі організації пізнавальної діяльності

ОЛЕНА ОГОРОДНИК,
методист інформаційно-методичного центру

Згідно з планом роботи КЗ «Житомирський інститут післядипломної педагогічної освіти» ЖОР та відповідно до наказу управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради №319 від 08.09.2016 року «Про організацію, зміст та завдання методичної роботи з педагогічними кадрами міста в 2016-2017 н.р.» філологи ЗНЗ міста взяли участь в обласному семінарі «Методичний стартап «Створення інноваційного освітнього середовища в процесі організації пізнавальної діяльності на уроках української мови та літератури».

Стартап проведено 4 травня на базі ЖОІППО. У команді працювали учителі Новограда-Волинського: Букша Т.Д. (НВК), Рожок І.Л. (ЗОШ №2), Класович С.П. (ЗОШ №3), Калужникова А.В. (СШ №4), Іванова С.І. (ЗОШ №5), Датчук Н.Г. (ЗОШ №6), Манько О.В. (ЗОШ №7), Остаповець Т.В. (ЗОШ №8), Білецька Л.Д. (ЗОШ №9), Ульянова О.В., Вакульчук А.В., Грінь О.А., Бортник Л.Д., Заторська Л.М., Курин Т.І. (ЗОШ №10), Парандій Л.В., Волошина Л.Є. (колегіум), Огородник О.В. (ІМЦ), а також Шуневич О.М., доцент кафедри методики викладання навчальних предметів, кандидат педагогічних наук, Смага Т.М., завідувачка кафедри методики викладання навчальних предметів, кандидат педагогічних наук, доцент, Бовсунівський В.М., старший викладач кафедри методики викладання навчальних предметів, кандидат педагогічних наук, Колеснікова І.В., викладач кафедри викладання навчальних предметів, Смагін І.І., ректор, доктор педагогічних наук, доцент.

Враження від почутого, побаченого, зробленого переповнюють!

Букша Т.Д. стверджує: «Тренінгова форма роботи стартапу «Створення інноваційного освітнього середовища в процесі пізнавальної діяльності на уроках української мови та літератури» була вибрана організаторами дуже вдало, тому що учасникам довелося активно

працювати як на колективний, так і на особистий результат. Педагоги відчули себе і учнями, і творцями освітнього середовища одночасно. Створення інтерактивного плаката, відеоролика, колективна взаємодія «PhotoVoice» – реальні кроки, які можемо здійснювати вже сьогодні».

Ульянова О.В. зазначає: «...Участь в обласному семінарі з викладачами ЖОІППО збагатила нас, надихнула, накреслила нові орієнтири. Робота під час семінару була цікавою, «живою», а найголовніше – надзвичайно корисною для всіх практикуючих учителів, не тільки української мови і літератури. Інформації отримали дуже багато, будемо «втлювати її в життя». Так, є продукти матеріальні, а є – інтелектуальні, які значно цінніші, вартість яких визначається з часом. Добре, що маємо в області таких чудових, сучасних, висококласних фахівців, як О.М. Шуневич, Т.М. Смагіна, І.В. Колеснікова, В.М. Бовсунівський, І.І. Смагін. Думаю, попереду в нас буде ще багато цікавої роботи. Щиро дякую».

«Семінар пройшов на високому методичному рівні, змістовно, цікаво, науково обгрунтовано, підкріплено практичними завданнями. Працюючи в групі О.М. Шуневич, ми опанували метод колективної взаємодії «PhotoVoice» і презентували свої напрацювання колегам. Група під керівництвом Смагіної Т.М. створила відеоролик, а група Колеснікової І.В. запропонувала інтерактивний плакат.

Висловлюю подяку організаторам за нові знання та ідеї, позитив і корисно проведений час. Бажаю і надалі творити, не зупинятися на досягнутому і ділитися досвідом з колегами», – ділиться враженнями Рожок І.Л.

«Чудова ідея – такий семінар! Сучасні учні – діти, які живуть у епоху четвертої науково-технічної революції, тому ми повинні вміти створювати інноваційний простір, змішувати (blended) різні підходи та вчити дітей самостійно здобувати потрібні їм знання. Щиро вдячна не лише за науковий, але і практичний семінар, оскільки самостійно опанувати таку кількість програм просто неможливо. Бажаю організа-

торам наснаги, сили та ще більше креативних ідей, які допоможуть нам професійно зміцніти. Адже хто володіє інформацією, той володіє світом!» – говорить Іванова С.І.

«Робота вчителя – це безперервна праця над собою, постійний пошук, нові методи і форми роботи, новітній педагогічний досвід.

Мені надзвичайно сподобався наш методичний стартап. Перша вправа – знайомство «Якби я була...» викликала багато несподіваних асоціацій і позитивних емоцій, адже не щодня уявляєш себе косметикою або десертом. Я дізналася про елементи і складові такого поняття, як «освітнє середовище» і умови, за яких воно створюється і функціонує. Також ми відкрили для себе навчальну технологію «Змішане навчання». Його суть у поєднанні електронного навчання і традиційного (аудиторного).

Учасники семінару активно працювали в групах. Створювали відеоролики, інтерактивні карти, фотолойси. Я навчилася створювати відеоролики і вкотре переконалася, що інновація – це використання відомого в інших цілях. Ця робота тривала в атмосфері доброзичливості й творчої співпраці. Мудрі наставники давали слушні поради та спрямовували роботу в правильному напрямку. Згодом усі мали можливість продемонструвати створений власний освітній продукт. Я у захваті від проведеної роботи!» – підсумовує Грінь О.А.

«Дякую за чудову нагоду взяти участь у досконало проведеному стартапі Шуневич Оксани Михайлівни, Смагін Т.М. та І.В. Колеснікової Валерії Миколаївни, Бовсунівському Валерію Миколайовичу, Колесніковій Ірині Василівні. Це був справжній педагогічний діалог, який, без сумніву, збагатив усіх нас новим досвідом, надавши кожному учаснику широкі можливості ознайомлення з інноваціями в освіті» – пише у відгуках Парандій Л.В., учитель-методист.

Отож «Довго вчися – і будеш довго жити. І плекай звичку діяти. Дія мучить, але й учить. І освіжає, кріпить нас... Труді праведні подовжують дні, не дають пощезнути, як пустоцвіту...» (М. Дочинець).

У пошуках освітніх стартапів і лайфхаків

ЛАРИСА КАПЧИНСЬКА,
директор ЗОШ №5

2016-2017 навчальний рік – ще один рік, який пройшов в очікуванні реформ в освіті. Можна, звичайно, заспокоюватись тим, що галузь освіти, на відміну від інших, не зазнала глибокої кризи і продовжувала працювати за давно встановленими стандартами, тому й поспішати не варто. Однак зараз, і це навряд чи хтось стане заперечувати, освіта дійшла до тієї межі, коли «низи (учні) не хочуть жити по-старому», а «верхи (вчителі) не можуть керувати по-новому». Як зазвичай у нас ведеться, всі почали шукати не вихід із ситуації, що склалась, а винних. Засоби масової інформації продовжують наполегливо формувати в суспільстві думку, що у всьому винна школа, а школа, цитуючи ще одного класика, «вчителем стоїть». Тобто більшість проблем в освіті породжені вчителями? Виходить, що так! Це вчителі не готові працювати з сучасними учнями, тому що не здатні конкурувати з соціальними мережами, комп'ютерними іграми за рівнем інтересу з боку дітей. Це ж вчителі породили таке явище, як репетиторство, тому що їм мало платять! А ще вони не дуже добре справляються з тестами ЗНО, що свідчить про погані знання з предмету... Учителі, в свою чергу, звинувачують у всьому учнів, які нічого не хочуть учить, нічим не цікавляться, не здатні опанувати програму та ще так багато таких «не».

Я ні в якому разі не стаю на захист чи то вчителів, чи то учнів. Частка правди в цих звинуваченнях є, але якщо не почати діяти швидко й активно, ситуацію можна загнати в глухий кут, адже вона спричинена куди більш складними суспільними й економічними процесами в країні.

На моє глибоке переконання, ситуацію можна змінити тільки шляхом стрімких реформ. Про їх необхідність говорять багато, але навіть якщо вони стартують у 2018 році, результат ми маємо побачити в дуже віддаленій перспективі. Тож нам залишається постійно знаходитись у пошуках освітніх стартапів та лайфхаків, поки що локального рівня.

Останній навчальний рік став для нашого колективу роком таких пошуків. Уже можна підбити перші підсумки, визначивши, що вдалось, а від чого варто відмовитись.

Щодо лайфхаків, то школа – це саме той

об'єкт, де без їх застосування просто не жити.

Стартапи – то початок чогось нового і, як правило, успішного. У 2016-2017 навчальному році здійснено декілька успішних робіт, які імпонували всім учасникам освітнього процесу.

Першим таким проектом став фестиваль культур англійських країн. Його проведенню передувала велика організаційна робота: жеребкування з метою розподілу англійських країн між навчальними закладами, розробка програми фестивалю, визначення дати та місця проведення, генеральна репетиція концерту, зйомка учнями кожної школи проморолика про важливість вивчення англійської мови, підготовка двадцяти запитань про країну, яку представляє школа, опрацювання різноманітної інформації про англійські країни тощо. Програма фестивалю була розміщена в соціальних мережах.

Фестиваль зібрав у міському Палаці культури ім. Лесі Українки тих, хто добре володіє англійською мовою, і тих, хто впевнено рухається до мети у її вивченні, і тих, хто тільки збирається розпочати навчання, і навіть тих, хто не планує цього робити. Організатори – а це вчителі англійської мови та учні всіх шкіл міста – підготували цікаве дійство, яке тривало протягом дня: і відкриття виставки-презентації англійських країн, і спільне фотографування всіх учасників виставки-презентації, і демонстрація конкурсних відеороликів «Вчити англійську – це круто!», і країнознавчий квест для команд-учасників та всіх бажаючих, і великий фестивальний концерт.

Рік англійської мови в Україні закінчився, але ідею проведення фестивалів у такому форматі можна використовувати і надалі, адаптуючи її до різних тем і подій – від науки до мистецтва...

Найголовнішим стартапом 2016-2017 навчального року стало відкриття першої черги еколого-натуралістичного парку. Це парк з новою концепцією – культурно-просвітницькою. Передусім, це експериментальний майданчик, де вчителі та учні матимуть змогу аналізувати стан навколишнього середовища, набувати практичних навичок у захисті, збереженні, догляді й відтворенні природи, запроваджувати інноваційні підходи до вивчення екології, біології, хімії, фізики, географії, вимірювати основні параметри довкілля тощо.

Не просто буде розробити цікаві навчальні курси та програми екологічного спрямування та використовувати парк як експериментальний майданчик. Головне, щоб вчителі отримали не тільки право розробляти програми навчальних курсів, але й швидкий небюрократичний шлях їх затвердження з можливістю подальшої апробації.

Парки не будуються, парки закладаються... У другій декаді жовтня 2017 року плануємо провести перший екологічний фестиваль «Ecofest 2017», на який запросимо представників навчальних закладів, громадських організацій, підприємств-шефів, шкіл-партнерів з Житомира, Рівного, випускників школи. Вони матимуть змогу посадити в парку своє дерево, яке стане їх символічним внеском у покращення екології міста.

Одним із шляхів пошуку ефективних стар-тапів є творчі поїздки педагогічного колективу та прийом делегацій освітян з інших міст. Це не тільки можливість зустрітися і поспілкуватися з колегами, набути нового досвіду, запозичити цікаві ідеї, але й порівняти себе з іншими, відчути своє місце в постійному змаганні.

У 2016-2017 навчальному році наш колектив здійснив творчу поїздку в Житомирську ЗОШ №28 з метою обміну досвідом з питань організації роботи літнього табору гуманітарного спрямування, адже саме ЗОШ №28 м. Житомира визнана переможцем обласного конкурсу та призером всеукраїнського за організацію роботи в літньому мовному таборі, а згодом творча група представників школи відвідала Рівненську ЗОШ №8 з метою обміну досвідом упровадження курсів за програмою «Росток».

2016-2017 навчальний рік став насиченим для нашої школи в плані проведення семінарів та прийому делегацій. Одним з найвідповідальніших для нас прийомів став приїзд делегації директорів шкіл м. Рівне, який відбувся

10 травня 2017 року. Хоча Новоград-Волинський зустріч гостей морозним ранком, надто холодним як для цієї пори року, ми доклали максимум зусиль, щоб змінити думку тих, хто пожалкував, що не залишився в Рівному в такий холодний день. Ми зігрівали гостей запальним українським танцем, щирими вітаннями з вуст дітей, горнятком запашної кави, солодощами місцевого виробника та теплом своїх сердець. У діловій частині зустрічі Табачкова А.О., заступник начальника управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради, ознайомила гостей зі здобутками освіти міста. Гостей особливо зацікавив наш досвід щодо організації школи «Обдарована дитина» та можливість поділи на групи при вивченні англійської мови при меншій наповнюваності класу.

Філанчук С.В., завідувач інформаційно-методичного центру, подякувала рівнянам за співпрацю і цікаві ідеї, а також висловила сподівання на плідне співробітництво у майбутньому.

Педагоги школи також представили наш

навчальний заклад, а саме співпрацю з міжнародними програмами та проектами, соціальними партнерами та громадою міста.

Відбувся обмін думками з приводу перспектив реформування освіти, можливостей запровадження змін у галузі освіти на місцевому рівні. Ми зійшлися на думці, що школи і в Рівному, і в Новограді-Волинському переобтяжені тією силою-силенною заходів, турнірів, змагань, акцій, квестів, у яких повинні брати участь, а кількість їх не зменшується, а з кожним роком зростає. Ми також були однастайні в думці, що реформи в освіті потрібні, і їх варто пришвидшити.

А ще рівняни порадували нас чудовим подарунком – Рівненським букварем. Чудова ідея, яку обов'язково використаємо як стартап для нового проекту в наступному році! Зустріч традиційно завершилась екскурсією в парк і світлинами на згадку. Також отримали запрошення до співпраці від директора Рівненського НВК №2, яка, сподіваємось, стане новим стар-тапом для нашої школи.

Творча співпраця з педагогами в ДНЗ №2 «Калинка»

ЛЮБОВ ЛИСА,
вихователь-методист ДНЗ №2

Педагог-«дошкільник»: саме його особистісні якості, педагогічна майстерність, творча позиція визначають успіх загальнонавчальної справи – виховання особистості.

Одне з ключових питань діяльності дошкільного закладу №2 «Калинка» – це методична робота з педагогічними працівниками, головне завдання якої полягає у розвитку сучасного професійного мислення, підвищенні мотивації на самоосвіту, формуванні якостей інноваційної особистості. Сучасний педагог має бути відкритим для нового досвіду, наділений внутрішньою свободою з розвинутим інтелектом.

У нашому навчальному закладі для підвищення компетентності педагога плануються та проводяться різні інтерактивні форми методичної роботи з кадрами, що забезпечують необхідний рівень знань, умінь і навичок у досягненні мети.

Ефективною формою взаємодії з педагогами стало проведення колективних переглядів, що дало змогу педагогам поділитися власними надбаннями і знахідками, обговорити проблемні ситуації та знайти шляхи їх вирішення, організації й проведенні навчально-виховних заходів з дітьми.

Протягом року було проведено відкриті покази: «Організація та проведення дитячих свят. Співпраця музичного керівника та вихователя», «Організація та проведення пізнавальної діяльності у куточках природи», «Розвиток музично-ритмічних рухів на музичних заняттях», «Організація та проведення розваг у другу половину дня».

Дієвою формою самоосвіти, яка передбачає оволодіння ораторським мистецтвом і підвищення методичного рівня, для наших педагогів виявились педагогічні читання. Цікавим

відкриттям стали маловідомі, але великі постаті українських митців, з якими ознайомили модератори: «Сидір Воробкевич – буковинський жайворонок»; «Єлизавета Миронова – народна художниця України»; «Фотій Красицький: життєвий та творчий шлях митця».

Згідно із засадами Базового компонента дошкільної освіти необхідним є формування у дітей життєво важливих умінь і навичок, системи ціннісних ставлень до світу та себе. Найбільш впливовим засобом виховання і навчання дитини є предметно-ігрове середовище, в якому й зростає дитина.

Чим більш досконало організовано місце життєдіяльності дитини, тим більш талановитою та успішною вона виросте. Саме тому, згідно з річним планом роботи у ДНЗ №2 «Калинка» відбувся конкурс-огляд на кращий осередок предметно-ігрового середовища. Мета конкурсу-огляду – сприяти пошукам забезпечення розвивального простору, ви-

лучення всього неефективного, випадкового, штучного та підвищення його цінності, корисності за рахунок того, що справді важливе для розвитку дитини; привертати увагу педагогів до проблеми збалансованості різних складників середовища та виявити творчих педагогів, які дотримуються всіх основних принципів облаштування дошкільця. Упевнені, що такі заходи надихають педагога до творчих пошуків.

Усі ці інтерактивні методи навчання педагогів є потужним потенціалом для підвищення професіоналізму педагогів, сприяють розвитку індивідуальності й творчості вихователя, спонукають до вибору ефективних форм, методів і прийомів роботи з дітьми, що забезпечують позитивні результати. Наразі дуже важливо зорієнтувати педагога не тільки на реалізацію програм і методичних настанов, але й на створення найкращих дієвих умов для виховання й розвитку дитини.

ДОПОМАГАЄМО МОЛОДИМ КОЛЕГАМ

Молоді філологи набувають досвіду

ОЛЕНА ОГОРОДНИК,
методист інформаційно-методичного центру

Молоді вчителі-словесники активно працювали на семінарі-практикумі «Сучасний урок: яким йому бути?», проведеному на базі Новоград-Волинської СШ №4. У програмі семінару: круглий стіл «Сходінками майстерності», відкриті уроки української мови (Іщук Н.М., Лопатюк О.В.), літератури (Калюжнікова А.В., Трехлебова Л.В.), теоретичний блок, рефлексійні вправи і домашнє завдання (Огородник О.В.). Епіграфом практикуму стали слова Василя Сухомлинського: «Стає майстром педагогічної праці швидше всього той, хто відчув у собі дослідника».

«Ефективні форми і методи підготовки до ЗНО з української мови і літератури» – такою була тема майстер-класу, який провела для молодих колег із ЗНЗ міста учитель-методист Новоград-Волинської ЗОШ №9 Дейнека Л.В.

Учитель зупинилася на психологічній підготовці до ЗНО, детально ознайомила присутніх із тестовими зошитами (із 2008 по 2016 рр.), повідомила про особливості тесту 2017, форми тестових завдань, прокоментувала зміни у програмі ЗНО з української літератури, поділилася своїми «родзинками» з підготовки учнів до ЗНО.

Учитель ознайомила колег з новими методиками, яких навчилася на курсах підвищення кваліфікації: «Фраза із газетної статті», «Дошка запитань», «Кошик ідей», «Шпатель».

А ще молоді філологи згадували правила за допомогою мнемотехніки (мистецтва запам'ятовування), ділилися досвідом заучування винятків, будували схеми, таблиці, зупинилися на завданнях ЗНО, у яких абітурієнти допускають найбільше помилок, виконували тести на кожне з озвучених правил. У ході практичної частини засідання словесники складали паспорт художнього твору, анкету головного героя, пригадували присвяти, псев-

доніми, крилаті вислови про письменників, виконуючи різні види завдань.

У третій частині зустрічі Дейнека Л.В. детально зупинилася на вимогах до написання власного висловлювання, його алгоритмі, критеріях оцінювання виду роботи, який приносить на ЗНО 20 балів.

Об'єднавшись у групи, учителі склали висловлення з теми «Змагання за життя – це сенс усього життєвого шляху кожної людини». Людмила Василівна поділилася списком інтернет-ресурсів і підготувала виставку літератури «Готуємось до ЗНО».

4 квітня 2017 року на базі колегіуму відбу-

лася творча зустріч учителів української мови, літератури, зарубіжної літератури, які проходять курси підвищення кваліфікації при Житомирському ОІППО, з молодими філологами Новограда-Волинського. У програмі зустрічі – година спілкування, майстер-класи, захисти учнівських проєктів (блогів, сайтів, тематичних сторінок), три відкритих уроки, інтерактивні вправи, екскурсії в музей Лесі Українки та до пам'ятника Лесі Українці.

Молоді вчителі взяли участь у дев'яти майстер-класах з упровадження методики ОЗОН на уроках української літератури, проведених у 2016-2017 н.р. на базі ІМЦ.

У фокусі уваги – засоби здійснення патріотичного виховання дошкільників

ТЕТЯНА КЕМЕНЯШ,
вихователь ДНЗ №13

Виховання дитини нерозривно пов'язане з передачею дорослими їй історичної й національної ідентифікації. Сьогодні диктує нам суворі правила: хто не плекає і не шанує свою рідну землю та її культуру, той неминує зникати як уособлений індивід, зливається в єдину масу космополітичного безликого людства.

Дошкільний навчальний заклад ДНЗ №13 «Ромашка» цілеспрямовано й всебічно працює над такими освітніми завданнями:

- розширення й поглиблення знань дітей і дорослого покоління про культуру, побут, ремесла, мистецтво українського народу;
- формування у дітей розуміння нерозривності зв'язку між минулим, сучасним і майбутнім;
- активізація педагогічним колективом упровадження нетрадиційних форм роботи з дітьми і батьками.

Спільними зусиллями батьків і педагогів у ДНЗ №13 створено освітній простір для формування народного самовизначення дитини, приділяється особлива увага патріотичному

вихованню.

У рамках «Педагогічної естафети», що проходить для членів міського Клубу молодого вихователя, у 2016 р. на базі закладу був проведений захід, який мав на меті презентацію педагогічного досвіду, здобутків і фахових родзинок із означеного напрямку роботи.

Практичний аспект творчого засідання був представлений інтегрованим заняттям «На гостину до бабусі» з дітьми середньої групи (вихователь вищої категорії Кемєняш Т.П.). Заняття стало справжнім світом для малюків: від споглядання спеціально створеною в

українському колориті середовища (українська хата з вишитими рушниками, піччю з кухонною атрибутикою, скринєю, лавами, запашним хлібом) – до спілкування із героями (дідусь і бабуся) та відповідної діяльності (слухання і виконання українських пісень, жартівливих потішок, тематичних віршів і легенд, милування візерунками на вишиванках, прикрашання паперової вишиванки з українськими візерунками та кутасиками).

Діти поринули у світ народних традицій, гостинності українського роду. Вони спостерігали за роботою дідуся, який старанно плів із лози кошик, милувалися візерунками на вишитих сорочках та слухали цікаву легенду про кутасики (так називали в народі китиці на шнурівці). Для забезпечення взаємозв'язку пізнавальної й практичної діяльності дітям було запропоновано самостійно прикрасити паперову вишиванку українськими візерунками і кутасиками. Діти не тільки отримали певні знання, вони прожили деякий час в атмосфері українських традицій, звичаїв і духовного наповнення. Переконані: перебування у відповідному середовищі, огляд натуральних предметів побуту, можливість доторкнутися до них, живе спілкування дорослих і дітей має велике виховне значення – воно викликає позитивні почуття, сприяє розвитку нових емоційно-чуттєвих якостей, формує певне ставлення до того чи іншого явища.

Отже, для того, щоб успішно працювати з дошкільниками та батьками, педагогам

потрібно дбати про власне вдосконалення і професійне зростання. Коли ми чуємо якусь інформацію, то, очевидно, кожен по-різному її сприймає. Зовсім інший ефект має наочний приклад, у якому результат одразу простежується. На нашу думку, безпосередній показ роботи з дітьми потрібен для педагогів-початківців; такі заходи дають змогу фахівцям

поділитися своїм досвідом, знаннями, вміннями. Важливою частиною означеної форми є загальне обговорення, під час якого можна висловити свої думки, пропозиції й зауваження. Це може бути корисним і для досвідченого педагога, адже новий сучасний погляд креативних молодих вихователів дає поштовх до подальшого вдосконалення.

Школа молодого вихователя

ВАЛЕНТИНА ЛОПАТЮК,

завідувач ДНЗ №15

ЮЛІЯ ХОДОРОВСЬКА,

вихователь-методист ДНЗ №15

Період входження педагога-початківця у професію вирізняється напруженістю і є важливим для його особистісного і фахового розвитку. Саме від перебігу цього періоду залежить, чи відбудеться молодий вихователь як

професіонал, чи залишиться він працювати у галузі дошкільної освіти чи, можливо, шукати себе в іншій галузі.

У кожному дошкільному навчальному закладі складаються свої традиції, своя система роботи з молодими педагогічними кадрами, яка сприяє подальшому професійному становленню молодого педагога.

У грудні 2016 року в ДНЗ №15 «Світлячок» відбулося відкриття міського консультативного

пункту «Акмеологічна модель сучасного педагога в дошкільному навчальному закладі». Керівник закладу Лопатюк В.І. презентувала роботу з молодими педагогами, а саме системний підхід в організації Школи молодого вихователя, окреслила мету та основні завдання Школи. Учасники консультпункту (завідувачі, вихователі-методисти, молоді педагоги) за сходом інтерактивних вправ ознайомились з етапами діяльності ШМВ, найбільш дієвими формами роботи, очікуваними результатами. Також за допомогою однієї із технологій критичного мислення «Синквейн» проаналізували тему, виділили найсуттєвіші елементи, зробили висновки. Досвід роботи з молодими педагогами засвідчив, що комфортніше вихователь-початківець у професії відчуває себе тоді, коли бачить підтримку керівництва та турботливе ставлення педагогів-наставників до себе.

До душі присутнім припала вправа «Психометричний тест», яка надала можливість кожному глибше пізнати себе, а інтерактивна вправа «Альпіністи» сприяла розумінню шляхів підняття вихователів на вершину «Акме».

Враховуючи всі аспекти в організації роботи з молодими фахівцями, учасниками консультативного пункту було визначено, що саме така форма методичного навчання як «Школа молодого вихователя» може активно впливати на динаміку розвитку їхньої професійної компетентності, забезпечує особистісно зорієнтоване й творче саморозгортання.

ПРОПОНУЄМО ТАК

Шкільна бібліотека

ВАЛЕНТИНА ЛІНЧУК,
методист інформаційно-методичного центру

Кардинальні зміни, що відбулися та відбуваються у всіх сферах нашого суспільства, зокрема у розвитку і становленні національної школи, нові орієнтири у змісті освіти та вихованні зростаючих поколінь, яким розбудовувати і утверджувати незалежну державу, вимагають перегляду і оновлення багатьох аспектів діяльності шкільних бібліотек, бібліотечної системи загалом.

Розбудова державності потребує формування особистості громадянина, який відповідає би новим запитам оновленого суспільства, особистості високоморальної, патріотичної, креативної, життєтворчої, мобільної у своєму розвитку. І в цьому процесі активну роль відіграє шкільна бібліотека. Бібліотекар сприяє набуттю дитиною глибоких та міцних знань, через книги формує творчу особистість, залучає кожного школяра до різнобічної діяльності й прагне виховати учнів людьми не байдужими, здатними відгукнутися серцем, думками, почуттями на всі події в оточуючому житті. Важлива роль шкільної бібліотеки і в поліпшенні методичної роботи з педагогічними кадрами. Бібліотека робить все необхідне для акцентування уваги педагогів на нових методичних розробках, ідеях, концепціях щодо навчання і виховання підростаючого покоління з орієнтацією на формування громадянських якостей особистості, гуманістичні ідеали і вселюдські морально-етичні цінності.

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 11.03.2016 року №247 «Про проведення Всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека – 2017» у школах міста проводився міський етап Всеукраїнського конкурсу у таких номінаціях: «Шкільна бібліотека:

інноваційні проекти», «Шкільна бібліотека – інформаційний центр навчального закладу», «Бібліотека – виховний простір навчального закладу», «Читання і діти: діапазон бібліотечних ідей». Переможцями I (міського) етапу, лауреатами II (обласного) етапу конкурсу в номінаціях «Бібліотека – виховний простір навчального закладу», «Читання і діти: діапазон бібліотечних ідей» стали відповідно бібліотекар 30Ш №10 Бриковець В.С. і бібліотекар колегіуму Теленик Н.В., які узагальнили досвід роботи бібліотек з розвитку духовної, емоційного – естетичної, інтелектуальної сфери на основі культури читання та з популяризації кращих здобутків національної культури, духовної спадщини, героїчного минулого і сучасності українського народу.

Щорічно в школах міста проводяться акції «Живи, книго!», «Подаруй школі книгу», «Слава героям!», під час яких звертається увага учнів на бережливе ставлення до підручників, поповнення бібліотек новими, яскравими, сучасними книгами художньої літератури, а також збір книг для бібліотечок воїнів АТО. Значну кількість художньої літератури зібрали учні НВК, 30Ш №2, 6, 10, СШ №4 та колегіуму, якими поповнили бібліотечні фонди шкіл та бібліотечки військових частин, які знаходяться на сході України.

Книга – постійне джерело знань, головний засіб навчання. Вмінню читати систематично і свідомо учнів навчає школа і багато чого в читальній біографії шкільних років залежить від того, наскільки майстерно шкільний бібліотекар разом з педагогами залучає дитину до книги, вчить оволодівати мистецтвом літературного читання, активно популяризує книгу, закріплює читальні навички, розвиває читальний смак і самостійність суджень, розширює діапазон читачького досвіду та знань, формує

національну свідомість, характер, моральні якості. Шкільні бібліотекарі використовують в своїй роботі різноманітні форми роботи з популяризації книги та накопичили чималий досвід. В його скарбниці брейн-ринги «Ім'я Шевченка стукає в серця», «Все про книгу та бібліотеку» (НВК, 30Ш №2, 5, 6, 9, бібліотекарі Зозуля Л.В., Романюк Т.В., Синицька О.А., Панченко Н.П., Белова А.Я.); урок-реквієм «Україно! Ти моя молитво!» (30Ш №6,7, СШ №4, колегіум (бібліотекарі Панченко Н.П., Романюк Т.В., Оришук І.В., Теленик Н.В.); літературні ігри «В дружбі з книгою» – 30Ш №3, 7, 8, СШ №4 (бібліотекарі Трофименко Л.М., Годлевська Н.В., Мовчан Т.І., Оришук І.В.); казкові вікторини «Подорож до казки» (колегіум, СШ №4, 30Ш №7, бібліотекарі Трофимець Г.М., Теленик Н.В., Оришук І.В., Рослякова В.Д., Годлевська Н.В.); урок-елегія «Того вогню і смерті не погасила» (30Ш №9, Белова А.Я.); засідання літературного кафе (30Ш №10, Бриковець В.С.); Всеукраїнський місячник «Виховуємо громадянина – патріота України» (всі ЗНЗ); усний журнал «Моя батьківщина – рідна Україна» (НВК, колегіум, 30Ш №8, бібліотекарі Зозуля Л.В., Теленик Н.В., Трофимець Г.М., Трофименко Л.М.); диспути «Захони на сторожі дитинства» (НВК, колегіум, бібліотекарі Зозуля Л.В., Трофимець Г.М.); година спілкування «Національна та державна символіка України»; конференції «Голодомор – 33 в художній літературі»; бібліотечні уроки; тиждень дитячої літератури, засідання літературних студій (30Ш №2, 6, бібліотекарі Романюк Т.В., Панченко Н.П.) тощо.

Успішно пройшли I та II етапи Всеукраїнського конкурсу «Книгоманія – 2017» (НВК, СШ №4, 30Ш №3, 5, 6, 7, 10), а учні 6 класу (30Ш №7, бібліотекар Рослякова В.Д.), 7 класу (30Ш №6, бібліотекар Панченко Н.П.) зайняли I місця в міському етапі конкурсу. Згодом учениця 7 класу 30Ш №6 Баклашко Вікторія зайняла III місце в обласному етапі конкурсу (бібліотекар Панченко Н.П.). У кожній бібліотеці є актив шкільної бібліотеки, організовані гуртки, клуби, творчі об'єднання. Найбільш поширеними є «Чомучки», книжкові лікарні, клуби юних любителів поезії. Щомісяця оновлюються різнопланові літературні виставки.

Участь у всеукраїнських акціях, міському огляді бібліотек, міських та обласних виставках передового педагогічного досвіду (Зозуля Л.В., Синицька О.А., Панченко Н.П., Бриковець В.С.), використання бібліотекарями шкіл активних форм популяризації літератури сприяє підвищенню ролі бібліотекаря в навчально-виховному процесі, подальшому поліпшенню комплектування та використання фондів шкільних бібліотек.

Завдяки плідній праці бібліотекарів та педагогічних колективів у більшості школярів міста сформовано стійкий інтерес до книги, закладено міцні основи культури читання. Учні активно прилучаються до української літератури, історії та культури українського народу.

Хмарні технології як засіб реалізації освітніх завдань сучасного навчального закладу

НІНА МОРОЗ,
заступник директора КВНЗ «Новоград-
Волинський медичний коледж»

У сучасному освітньому середовищі процес надання освітніх послуг не може здійснюватися без використання засобів і можливостей, які надають хмарні технології. Будь-який учасник навчально-виховного процесу має можливість отримувати найновішу інформацію, активно спілкуватися з колегами, студентами та батьками.

Упровадження інформаційно-комунікаційних і мережевих технологій в освітню систему України та формування єдиного інформаційно-освітнього простору – одні з пріоритетних напрямів сучасної державної політики.

Основне завдання навчання традиційно полягає у передачі інформації від викладача до студента. Проте з року в рік обсяг даних, яким потрібно оволодіти студенту ВНЗ, збільшується. Постає запитання: якими засобами та в якій формі цю інформацію подати студенту?

Пропонуємо на прикладі організації роботи Новоград-Волинського медичного коледжу декілька сучасних інформаційних технологій, що дозволяють у достатній мірі забезпечити передачу та обмін даними між викладачем та студентами, поєднуючи текст, графіку, відео – і звукову інформацію одночасно. В основному йтиметься про доступні та безкоштовні засоби (на момент написання статті), також не оминемо авторські розробки та втілені ідеї у КВНЗ «Новоград-Волинський медичний коледж».

Отож процес планування в роботі будь-якого навчального закладу посідає чільне місце, при цьому необхідно враховувати всі чинники,

а це досить складно, проте здійснити ідеальне планування все ж таки можливо. Саме у системі роботи Новоград-Волинського медичного коледжу ми використали відомі сервіси від вже відомої корпорації Google, а саме G Suite for Education (раніше – Google for Education).

Варто наголосити, що сервісом може користуватися будь-який власник облікового запису Google Apps для освіти. Перший сервіс, що стане в нагоді, – це Google Календар – безкоштовний веб-сервіс для тайм-менеджменту, розроблений Google.

Планування починається зі створення відповідних календарів структурних підрозділів та розмежування доступу до них (встановлення осіб, які додають плани, та тих, хто може переглядати ці плани).

Розклад занять – один із різновидів планування у навчальному закладі. З метою оптимального механізму передачі інформації у цій сфері у нашому закладі використовується гібридна система, в якій поєднуються Google Календар та власні програмні засоби для складання розкладу. Викладачі та студенти мають можливість переглядати особистий розклад занять і виховних заходів на день, тиждень, місяць, використовуючи телефон, планшет, ноутбук або персональний комп'ютер.

Для забезпечення даного виду робіт можна використовувати «хмару» навчального закладу <http://cloud.nvmk.org.ua/> (розміщення тестових завдань, тематичних планів, алгоритмів практичних навичок, рекомендацій для самостійної роботи, питань до екзамну та ін.) та Google Drive (розміщення електронних посібників, фотопідсказок, відеопідсказок, електронних екземплярів посібників і т.д.).

Як відомо, головну роль стимулу у навчанні відіграє рейтинг студента, що породжує здорову конкуренцію. Але ж як створити рейтинг, на який будуть впливати багато чинників, за умови, що актуальне місце в рейтингу можна отримати миттєво кожному студенту? На сьогодні в рейтингу коледжу враховуються всі семестрові оцінки за весь період навчання. Студент може отримати інформацію про свій поточний рейтинг і місце в рейтинговій таблиці (серед студентів групи та коледжу) на «хмарі» коледжу.

Процес колаборації прискорює створення блоку тестового матеріалу з різних тем, тим самим спрощуючи та прискорюючи даний вид робіт. Крім того, під час створення різного виду завдань можна використовувати Google Docs, який, у свою чергу, належить до пакету безкоштовних сервісів Google Apps для освіти. Для того, щоб легко й швидко створювати і перевіряти завдання в електронній формі, використовуємо Google Classroom, завдання і роботи при цьому автоматично систематизуються в структуру папок і документів на Google Drive, зрозумілі викладачам, і студентам. На сторінці завдань зрозуміло, що задав викладач, студентам досить просто натиснути на завдання, щоб розпочати його виконання. Інформація про роботи оновлюється в реальному часі і викладач може оперативним чином перевірити матеріал, оцінити знання і додати свої коментарі.

Досвід нашого закладу з упровадження даної системи роботи вивчається та впроваджується у ВНЗ I-II рівня акредитації Житомирської області. Пропонуємо апробувати подібну форму взаємодії всіх учасників освітнього процесу серед загальноосвітніх закладів міста.

Як зробити тематичний ранок справжнім святом для дітей

ЛЕСИК ВІКТОРІЯ, завідувач ДНЗ №1
ТЕСЛЕНКО ОЛЕНА,
вихователь-методист ДНЗ №1

У наші дні немає важливішого у сфері виховання завдання, ніж навчити батька й матір виховувати своїх дітей.

В.О. Сухомлинський

Метою дошкільного виховання, згідно з «Концепцією дошкільного виховання в Україні», є формування основ духовної особистості. Важливу роль у духовному становленні особистості відіграють розваги та святкові ранки. Свята й розваги, які проводяться в дошкільному закладі, збагачують життя дітей, і, зрозуміло, мають сприяти більш повному і гармонійному, духовному і культурному розвитку маленьких особистостей, дарувати насолоду від участі у театральних, музичних і художніх діях.

Уміло, продумано й творчо організувати свято, наповнити його необхідним для розвитку дитини змістом – завдання розумного і люблячого дітей педагога. Ранок у дитячому садку – одна з найяскравіших подій для дитини, спогади про нього часто залишаються на все життя. Цей захід традиційно проводиться для того, щоб порадувати дітей, розкрити таланти, які, можливо, ще «сплять», прищепити певні естетичні, комунікативні, загальнокультурні навички. Ну і, звичайно, спільна підготовка дітей до свята – це серйозний досвід роботи в команді.

Неприпустимими є довготривалі та багаторазові репетиції сценарію свята, масові «прогони» майбутнього дійства. Чи варто нагадувати педагогам, що діти не повинні бачити все свято в цілому, чути всі тексти, знати про сюрпризні моменти та ігри, включені до святкової програми? Переконані, що свято має бути для малюка справжнім дивом, чудодійною казкою, яку він творить разом із однолітками і дорослими.

Питання пошуку оптимальної форми організації тематичного святкового ранку, необхідності відходу від традиційних шаблонів, до яких звикли музичні керівники (віршований монтаж – пісня – танець – ігри) неодноразово обговорювалися у нашому педагогічному колективі. І тільки у рамках міського експериментального проекту «Формування ціннісних орієнтацій у дітей та дорослих» під керівництвом провідного наукового співробітника лабораторії психології дошкільника Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України, кандидата психологічних наук Ладивір С.О. нам вдалося знайти оптимальний формат для проведення спільних заходів дітей, педагогів і батьків. «Свято – для дітей, без численних репетицій і підготовки, спільний витвір дорослих і малюків», – таким, на думку Світлани Олексіївни, має бути ранок у дошкільному закладі.

У переддень свята 8 Березня в одній із груп ми спробували організувати такий захід. Загальну концепцію підготовки і проведення свята вибудували таку:

Засідання творчої групи з питань підготовки до свята: вибір української казки для інсценізації.

Розподіл обов'язків.

1. Складання сценарію свята музичним керівником Тищенко Л.В. та вихователем групи Тимошук Н.В.
2. Розподіл ролей між батьками та вихованцями групи.
3. Пошиття костюмів (вихователь Тимошук Н.В., бабуся вихованця середньої групи «Калинка» Бучинська В.Г.).
4. Виготовлення декорацій до казки «Подарунок» (вихователь Тимошук Н.В., Вишневська Л.А., Данилишина К.П.).
5. Проведення майстер-класу «Подарунок для мам руками татусів і малюків» вихователем Тимошук Н.В. за участю татусів та дітей групи.

Рефлексія

1. Перегляд відеофільму «Подарунок» педа-

гогами закладу. Обмін думками. Робота над помилками.

2. Рефлексія батьків (учасників та глядачів) у Батьківському віконечку «Мої враження від свята», «Коли я грав роль...».
3. Бліц-інтерв'ю у дітей: «На святі мені найбільше сподобалося...».
4. Створення фотоколажу «Весняна казка».
5. Перегляд відеофільму «Подарунок» на засіданні міського методичного об'єднання музичних керівників: презентація досвіду. Відповіді на запитання, обмін враженнями.

Отже, напередодні, з метою підготовки сюрпризу для мам, у молодшій групі «Веселка» вихователь Тимошук Н.В. провела майстер-клас «Проліски у подарунок». Тата та братики разом із малюками мали можливість власноруч виготовити подарунки для мам. До роботи долучилися і гості, які були присутні на майстер-класі: завідувач лабораторії психології дошкільника Інституту психології ім. Г.С. Костюка, доктор психологічних наук Піроженко Т.О., Ладивір С.О. та методист КЗ «ЖОІППО» ЖОР, кандидат психологічних наук Завязун Т.В. А вранці на всіх чекала чудова музична вистава за віршованими творами Марії Пonomarenko (письменниці, лауреат премії Лесі Українки, автор більше 150 книжок для дітей). Ролі виконували діти, батьки і педагоги.

Найголовніша відмінність цього ранку від попередніх – енергетична єдність усіх учасників дійства і глядачів, єдиний простір Радості і Любові. Це спільні переживання, самоствердження, радість усвідомлення власних творчих можливостей, очікування дива, задоволення від сюрпризів. Своїми враженнями ділилися батьки:

– Я, Осіпчук Микола – батько Вікторії Осіпчук, брав участь у святковому ранку, присвяченому жіночому дню 8 Березня. Мені запропонували роль Тата-Іжачка. Чесно кажучи, дуже переживав, як дитина, навіть уночі просинався та обмірковував, як це все пройде. Але, на мій погляд, пройшло не так погано, мені навіть сподобалося. Прийшов, переодягнули в костюм Іжачка, розфарбували... і мене було не впізнати. Тоді я й заспокоївся, якщо щось піде не так, то хоч не впізнають. Одним словом, усе вдалося на 80% добре, бо оцінити на 100 % не можу, тому що не бачив збоку. Вихователям низький уклін за те, що організували таке свято разом із батьками, я навіть відчув себе малою дитиною. Я бачив свою доньку веселою і усміхненою, вона раділа, що я був із нею поряд.

– Перший емоційний шок був, коли моя донька Соломія почула, що її маму запрошують взяти участь у виставі білочкою-мамою. Дорогою додому донька лише про це і говорила: як вони з дівчатами будуть маленькими білченятами, а її мама великою білкою і буде з ними разом виступати. На самому святі мені, як мамі-білці, було трохи лячно, як це все пройде, як будуть вести себе мої дітки-білченята, чи не будуть перелякані. Але, на подив, усі дітки, і мої теж, дуже гарно виступали, декла-

мували чудові віршики. Соломійка після свята кожен день нам розповідає свого віршика і про свято взагалі. Спостерігаючи за донькою, я зрозуміла: це гарна ідея, коли разом із дітками беруть участь у святі їх батьки. Вражень вистачило і мені, і моїй донечці, а також думаю, усім батькам і діткам (Тетяна Кучинська).

На думку завідувачки ДНЗ №1 Лесик В.В., такі ранки мають право на існування: «По-перше, свято дійсно для дітей і батьків, по-друге, така форма заходів об'єднує родини. Батьки мають можливість насолоджуватись спілкуванням зі своєю дитиною, дитину «розпирає»

почуття гордості від того, що мама або тато виконує роль. А я уявляю емоції батьків, років через 20, коли вони переглядатимуть фото або відео своїх дітей: дитина – Маленький Іжачок, тато – Дорослий Іжак, мама – Лисичка! Оце емоції, оце рефлексія! Щодо підготовки: не просто, але реально, дорого, але воно того ВАРТО! СПРОБУЙТЕ!».

«Саме так має відбуватися сучасне свято у сучасному дошкільному закладі», – із задоволенням підвела підсумок наш науковий керівник Ладивір С.О., і це – найвища оцінка копійчій роботі педагогів і батьків. А ще – звер-

нення однієї з мам, яка просила наступного разу дати яку-небудь роль і їй.

Ми зрозуміли, що саме так мають проходити свята в дошкільному закладі. Досвід «Веселки» перейняли інші групи, і відтепер ранки проводяться тільки у співтворчості з батьками. Своїми відкриттями щодо організації і проведення святкових ранків ми поділилися з педагогами-«дошкільниками» на сторінках Всеукраїнського часопису «Вихователь-методист» (2017 р., №№1, 3). У майбутньому плануємо набутий досвід удосконалювати й урізноманітнювати.

Педагогічні ради – в ігровому форматі

ВІКТОРІЯ ДАНИЮК,
завідувач ДНЗ №16

*Лише національне виховання
спроможне виплекати цілісну, висо-
коморальну, патріотично налаштовану
особистість.*

Софія Русова

Ток-ринг і педагогічна рада – чи можна це поєднати? Можна, якщо педраду провести у формі педагогічного ток-рингу. Уже вдруге в дошкільному навчальному закладі №16 «Веселка» ми провели педагогічну раду в нетрадиційній формі, яка, безперечно, дає позитивний і дієвий результат, забезпечує участь усіх педагогів у підготовці й проведенні.

На сьогодні важливим завданням педагогічної науки і практики є забезпечення етнізації – природного входження дітей у духовний світ свого народу, нації як елементу загальнолюдської культури, позбавленого національної обмеженості. Національне самовизначення особистості за такої умови не перероджується у національний егоїзм і негативне ставлення до інших націй. Адже людина, яка має високу національну свідомість, поважатиме не лише свій, а й інші народи. Тому темою для обговорення на педраді стало питання «Формування патріотичної свідомості у дітей дошкільного віку».

Формат ток-рингу передбачав розв'язання таких завдань:

- формування уміння збирати й узагальнювати інформацію, аналізувати нормативно-правові документи;

- розвиток навичок колективної праці в групі;
- надання можливості виявити загальну ерудицію та обізнаність усіх педагогів із проблемою.

Для повноти розкриття теми педагоги об'єдналися у 5 груп: науковці, аналітики, інформатики, соціологи, психологи. У кожній із груп визначилися відповідно ті, хто висвітлює труднощі й бар'єри, та ті, хто знаходить ефективні засоби для формування патріотичної свідомості дошкільників.

Так, «педагоги-науковці» Пилипчук Т.М., Кучер Л.В., Чигринець Н.В., Левківська Г.С., Шуневич Р.В., Стецик А.І. вивчили думку дослідників минулих років та сьогодення про необхідність формування патріотичної свідомості у дітей, як необхідних цінностей, що стають об'єктами розвитку особистості на все життя.

«Педагоги-аналітики» Москвичова А.І., Назарова К.І., Деркач О.В., Борисова Т.В., Оніщук І.А., Деркач Т.В. опрацювали нормативно-правову базу, а «педагоги-інформатики» Рейтаровська А.Б., Онищенко Т.В., Виноград Т.В., Дейнеко В.А., Ковальчук І.М., Бабіч Т.В. вивчили актуальність даної теми у засобах масової інформації.

У свою чергу, «педагоги-соціологи» Данилюк З.І., Яковлева В.С., Ковальчук О.Г., Лонська Л.А., Черниш Т.В., Слівінська Л.Р. провели соціологічні дослідження серед дітей, їхніх батьків та педагогів закладу, вивчаючи рівень обізнаності з питань національно-патріотичного виховання. Результати вивчення показали, що більшість опитаних обізнані в основних аспектах національно-патріотичного виховання, проте є питання, на які варто звернути увагу як

батькам, так і педагогам.

«Педагоги-психологи» Пасека Т.І., Савінова Н.В., Бенківська М.П., Бондар О.В., Антонюк Т.М., Артемчук О.О. продемонстрували психологічний підхід до формування патріотичної свідомості дошкільнят, враховуючи емоційно-чуттєві характеристики кожної дитини.

Насамкінець вихователі зробили висновок, що головною умовою формування патріотичної свідомості у дітей є співпраця педагогів та батьків: цінуючи працю педагогічного колективу, представники сімей вихованців сприяють налагодженню продуктивної взаємодії заради успішного розвитку своїх дітей.

Рішення педагогічної ради стало підсумком виступів педагогів і визначило такі завдання на майбутнє:

Опрацювати та використовувати у роботі парціальну програму «Україна – моя Батьківщина».

Цілеспрямовано створювати умови для формування патріотичної свідомості у дітей дошкільного віку.

Продовжувати співпрацю з батьками щодо національно-патріотичного виховання дітей, при цьому активно залучати батьків до навчально-виховного процесу.

Таким чином, ми прийшли до думки, що нестандартна форма проведення педагогічної ради несе в собі корисний і пізнавальний аспект, адже сприяє формуванню у педагогів уміння відшуковувати, здійснювати моніторинг і узагальнювати інформацію. Плануємо продовжувати традицію проведення методичних заходів у інтерактивній формі.

ОСВІТЯНСЬКІ ЗАХОДИ

Роль методичної служби у формуванні професійної компетентності педагогічних працівників: досвід Новограда-Волинського

СВІТЛАНА ФІЛАНЧУК,
завідувач інформаційно-методичного центру

30 листопада 2016 року за ініціативи комунального закладу «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Житомирської обласної ради у місті Новограді-Волинському відбувся семінар завідувачів рай (міськ) методичними кабінетами (центрами) з теми «Роль методичної служби у формуванні професійної компетентності педагогічних працівників».

Співорганізаторів обласного семінару, представників КЗ «Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» ЖОР Шеґеду А.Ф., проректора із навчально-методичної роботи, Печенюк А.П., завідувача центру методичного забезпечення та очільників методичних служб області гостинно зустріли Ващук Т.В., начальник управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради, Табакова А.О., заступник начальника управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради, Неук В.І., голова Новоград-Волинської міської організації профспілки працівників освіти, Філанчук С.В., завідувач ІМЦ та методисти інформаційно-методичного центру.

Робота семінару умовно складалася з двох частин:

- система роботи міського інформаційно-методичного центру в напрямку формування професійної компетентності педагогів;
- роль методичної служби закладу освіти у становленні педагога-професіонала.

На початку семінару до присутніх звернулася начальник управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради Ващук Т.В., яка окреслила пріоритетні напрямки освіти міста Новограда-Волинського та наголосила на ролі діяльності методичних служб у подальшому успішному розвитку освітньої галузі регіону.

З досвідом роботи міського інформаційно-методичного центру присутніх ознайомила завідувач ІМЦ Філанчук С.В., яка наголосила на необхідності системної роботи над вирішенням науково-методичної проблемної теми та залучення науковців до супроводу експериментальної роботи освітян, ролі діагностичних досліджень у виборі ефективних засобів та форм підвищення професійної компетентності педагогів, познайомила учасників семінару із позитивним досвідом роботи, яскравими та інноваційними заходами, реалізованими методичною службою Новограда-Волинського.

Про особливості ґрунтовної роботи з підвищення методичної грамотності та професійної майстерності педагогів в рамках фахових методичних об'єднань вчителів розповіли методисти ІМЦ. Так, щодо методичного супроводу діяльності дошкільних закладів міста, виступила методист Кондратець І.В. Про початкову школу як фундамент, на якому базується весь подальший навчально-виховний процес, розповіла методист Лінчук В.К. З особливостями формування мовної компетентності як учнів, так і педагогів, ознайомила методист з української та іноземної

філології Огородник О.В. Про проектну діяльність методичного об'єднання, яка розкриває нові грані особистості вчителя й учнів, доповіла методист Марченко Н.М. Для розкриття особливостей різнопланового методичного супроводу навчальних дисциплін суспільно-природничого циклу слово взяла методист Бондарчук С.А. Про діяльність ІМЦ у напрямку інформатизації освітнього простору міста Новограда-Волинського розповіла методист з фізико-математичних дисциплін та інформаційно-комунікаційних технологій Костюк О.М. Головні акценти у виховній роботі розкрила методист Балаушко Т.М.

Досвід діяльності педагогічних колективів у ракурсі семінарської тематики було презентовано на базі освітніх закладів міста:

- ДНЗ №1 «Джерельце», завідувач Лесик В.В., «Співпраця закладу з науковцями як засіб мотивації до професійного зростання»;

- ЗОШ №2, директор Гарбовська Л.Г., «Школа-родина: особистісний простір виховання дітей і дорослих»;

- ЗОШ №5, директор Капчинська Л.А., «Вплив освітніх проєктів на професійну компетентність педагогічних працівників закладу освіти. Виховний простір навчального закладу».

Роздинкою зустрічі став методичний аукціон «Є такий досвід!» за участі представників навчальних закладів міста, проведений досвідченим та креативним методистом ІМЦ Кондратець І.В. У роботі аукціону особливо приємно відзначити активність, відповідальність та розуміння важливості популяризації освітнянського методичного досвіду на теренах області його учасниками. Досвід роботи в інноваційному форматі представили:

- вихователі-методисти ДНЗ №2, 14 Лиса

Л.П. та Богомоллова Л.В., «Інноваційний формат професійного навчання педагогів дошкільних навчальних закладів»,

- заступник директора ЗОШ №7 Герасимчук О.П., «Особливості освітнього простору школи в умовах забезпечення наступності в навчально-виховному процесі»,

- заступник директора ЗОШ №10 Бортник Л.Д., «Система роботи заступника директора школи з формування ІКТ-компетентності педагогів»,

- директор ЗОШ №2 Гарбовська Л.Г., «Нестандартні форми проведення педагогічних рад у навчальному закладі»,

- директор ЗОШ №5 Капчинська Л.А., «Заходи в рамках року англійської мови в Україні як засіб формування однієї з ключових компетентностей нової української школи».

У підсумку роботи семінару Шеґеду А.Ф., проректор із навчально-методичної роботи КЗ «ЖОІППО» ЖОР, висловив переконання, що представники освіти міста Новоград-Волинський мають потужний методичний досвід, дотримуються принципу наступності у роботі всіх ланок навчально-виховного процесу. А безпосереднє завдання, яке стоїть перед обласним інститутом, вбачається в реалізації цього творчого потенціалу, враховуючи можливість, пріоритети та запити наших педагогів.

Не залишила байдужими учасників семінару екскурсія літературно-мистецьким музеєм родини Косачів.

Завідувачі рай (міськ) методичними кабінетами (центрами) області ознайомилися із здобутками освіти міста, перспективами її розвитку. Маємо сподівання, що набутий досвід послугує в подальшій роботі учасників семінару.

День позашкільника

ТЕТЯНА БАЛАУШКО,
методист інформаційно-методичного центру

14 грудня 2016 року на базі дитячо-юнацького клубу фізичної підготовки та ініціативи управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради та інформаційно-методичного центру відбулося II міське свято День позашкільника. На урочистостях були присутні: Ващук Т.В., начальник управління освіти і науки міської ради, Табакова А.О., заступник начальника управління освіти і науки міської ради, Юшманов І.Г., депутат міської ради, голова постійної комісії міської ради з питань міського бюджету і комунальної власності, Філанчук С.В., завідувач ІМЦ, Неук В.І., голова міської організації профспілки педагогічних працівників, Колесник О.М., заступник

голови батьківської ради ПДМ, заступники директорів шкіл з виховної роботи, педагогі-організатори, вчителі трудового навчання, фізичної культури, образотворчого мистецтва, керівники гуртків.

Начальник управління освіти і науки міської ради Тетяна Ващук у своєму виступі подякувала міському голові Весельському В.Л., депутатському корпусу міської ради за активну позицію та сприяння у виділенні коштів з міського бюджету для розвитку позашкільної освіти міста. Також Тетяна Володимирівна вручила подяки управління освіти і науки та сертифікати на отримання грошової винагороди кращим керівникам гуртків позашкільля.

Депутат міської ради Ігор Юшманов зазначив, що сучасна позашкільна освіта – це освіта у вільний час, завдяки якій діти реалізують

свої здібності, таланти, долучаючись до світу мистецтва, техніки, науки, природи, спорту та пообіцяв, що депутатський корпус і надалі сприятиме розвитку позашкільної освіти у місті.

Із привітальними словами до присутніх звернулася Філанчук С.В., завідувач інформаційно-методичного центру управління освіти і науки, яка побажала колегам успіхів у подальшій роботі та відмітила позитивні зміни, що відбуваються в освітній галузі міста загалом.

Теплі слова та привітання із Днем позашкільника виголосила заступник голови батьківської ради Палацу дітей та молоді міста Новограда-Волинського Колесник О.М.

Із привітаннями та словами подяки міській владі за надані підтримку, фінансову допомогу виступив Кашук М.В., директор ДЮКФП.

Протягом заходу вихованці зразкового фольклорного ансамблю «Мальва» Палацу дітей та молоді (керівник Кучинська Г.О.) дарували присутнім свята музичні номери.

Друга частина свята була представлена майстер-класами: ялинкова прикраса в техніці «декупаж» (Свиденюк Г.Л., Бурлаченко О.В., ЦНТТУМ), новорічна іграшка (вироби з фетру) (Сворцова С.В., Ільчук Н.М., ЦНТТУМ), новорічна іграшка в техніці «артишок» і «кракле» (Уварова В.Г., ПДМ), футбол (вправи з технічної підготовки) (Блізніченко В.А., ДЮКФП). На завершення учасники подарували свої роботи з новорічними побажаннями для наших захисників, які перебувають в зоні АТО.

Педагогічні працівники позашкільних навчальних закладів міста працюють з метою надання якісної позашкільної освіти, залучення якнайбільшої кількості дітей до гурткової роботи, досягнення високих результатів спільної з вихованцями праці.

Регіональна (не)конференція mini-Edcamp Новоград-Волинський

ОКСАНА АНДРІЙЧУК,
вчитель колегіуму

«Ніщо велике ніколи не було досягнуто без ентузіазму» – говорив філософ Ральф Емерсон. 5 квітня 2017 року в Новоград-Волинському колегіумі зібралося понад сто активних освітян задля надзвичайної події – регіональної (не)конференції mini-Edcamp Новоград-Волинський, мета якої полягає у генерації нового вчительства, яке б не заціклювалося на старих стереотипах навчання. EdCamp уперше був проведений у 2010 році натхненними едукаторами із США. Засновниця Ed-Camp – вчителька із США Хедлі Фергюсон. На сьогодні близько 950 заходів у 26-ти країнах світу об'єднали 70 000 учителів і різноманітних стейкхолдерів навчального процесу з усіх куточків земної кулі для відкритого обміну педагогічним досвідом, співпраці й вирішення спільних завдань.

Формат EdCamp є шостим у світовому

рейтингу найбільш інноваційних освітніх організацій 2015 року. Україна стала 9-ою країною у світі та 3-ою в Європі, яка долучилася до цієї міжнародної спільноти. Організатори

EdCampUkraine – Олександр Елькін (натхненник) і Марина Пашенко (експертка у побудові спільноти) – засновники, «освітні продюсери та технологічні гурмани».

(Не)конференції EdCamp проводяться у всьому світі в новому дискусійному форматі для співтворчості вчителів. Це захід для професійного зростання, відкритий обмін педагогічним досвідом і співпраця за принципом «give – get» («дай, якщо можеш – візьми, якщо хочеш»). Кожен учасник є агентом змін. Ефективна модель для трансформацій на рівні щоденного уроку, окремо взятої школи, регіону чи країни в цілому.

Цього року серед 63 освітніх закладів конкурсним журі було обрано 24 унікальних міні-EdCampи – одним з таких закладів став Новоград-Волинський колегіум. Координаторками нашого заходу стали Камілія Седлецька та Оксана Андрійчук.

Під час урочистого відкриття учасників заходу вітав зразковий ансамбль «Пролісок» (ке-

рівники Артур Дірко, Світлана Світельська-Дірко). Вітальні слова звучали від заступника міського голови Оксани Гвозденко, завідувача ІМЦ Світлани Філанчук, депутата міської ради Сергія Халчука, директора Камілії Седлецької. Весь день з учасниками були ведучі Любов Парандій, Оксана Андрійчук.

32 експерти з Києва, Білої Церкви, Житомира, Новограда-Волинського презентували надзвичайні виступи, феєричні майстер-класи, змістовні та корисні тренінги. Знайомство з експертами проходило у форматі speed-eeking – новому, рухливому, цікавому, швидкому. Практичними та змістовними були учительські сесії. (Не)конференція вчителів зібрала енергійних, творчих, креативних агентів змін у системі освіти. Перебування в колегіумі було комфортним та організованим на ви-

сокому рівні завдяки директору Камілії Седлецькій та всьому колективу. По завершенню роботи всі учасники отримали сертифікати, а експерти дипломи за натхненне проведення свого виступу. «EdCamp для педагогів – як Діснейленд для дітей: вир позитивних емоцій, незабутніх вражень, шалених ідей... Побувавши раз, ніколи не забудеш!». Сподіваємося, що саме з такими думками залишали освітняни наш колегіум. Дякуємо за підтримку міській владі, управлінню освіти і науки, інформаційно-методичному центру, Камілії Седлецькій, колективу колегіуму, учням, всім, хто провів з нами цей день та команді EdCampUkraine за ідею, формат, а за консультативну підтримку Юлії Маннохін. Разом МИ ПОБУДУЄМО СПІЛЬНОТУ ВІДПОВІДАЛЬНОГО ВЧИТЕЛЬСТВА!!!

Палітра інтерактивних заходів у дошкіллі

ІННА КОНДРАТЕЦЬ,
методист інформаційно-методичного центру

Якщо у Вас є яблуко, і у мене є яблуко, і ми обмінюємося цими яблуками, то у Вас і у мене залишається по одному яблуку. А якщо у Вас є ідея і у мене є ідея, і ми обмінюємося ними, то у кожного з нас буде по дві ідеї

Бернард Шоу

Новоград-Волинський називають фестивалем містечком. Це – правда. У пам'яті звягельських освітан – яскраві й незабутні Фестивалі проектів, ОЗОНівський фестиваль, Фестиваль діяльній педагогіки і т.ін.

За ініціативою інформаційно-методичного центру та при підтримці управління освіти і науки започатковано нову форму роботи з педагогами-«дошкільниками» – Фестиваль педагогічних ідей, який сприятиме обміну інноваційними знахідками, досвідом, перспективним баченням розв'язання конкретних професійних задач.

У перекладі з французької Festival означає свято. Протягом року відбулось справжнє свято спілкування однодумців, відкриття для кожного учасника нового в собі й своїй картині Світу, усвідомлення основних чинників формування успішного педагога й того, що він може дати своїм вихованцям.

Своїми ідеями ділилися головний спеціаліст управління освіти і науки Самойленко І.Р. («Управлінський стиль, орієнтований на людиноцентризм»), вихователь-методист ДНЗ №16 Косяк Т.В. («Алгоритм створення ситуації успіху педагога й роль мовної парадигми в цьому»), методист ІМЦ Кондратець І.В. («Нейрографіка – арт-терапевтичний метод трансформації власного життя»); вихователь-методисти ДНЗ №№1, 2, 5, 13 Тесленко О.В., Лиса Л.П., Романюк О.І., Семісинова Л.О. та інші педагоги.

Результатом конструктивного полілогу на фестивалях стало визначення успішного педагога як людини, яка здатна вибудовувати партнерські стосунки з усіма учасниками освітнього процесу; готова «дев'ять разів упасти, але кожного разу вставати»; уміє здійснювати

роботу над власними помилками і приймати Уроки життя («помилки, якщо їх визнавати, обертаються з утрат на здобутки»); спроможна допомогти собі відновити емоційний і психологічний стан, зокрема, за допомогою рефлексивних вправ, мовних афірмацій або прийомів нейрографіки; розуміє, що «Важливо не порівнювати себе ні з ким, лише з собою – вчорашнім, нинішнім і завтрашнім. А порівнювати – означає бачити зміни, жадати змін». Саме такий педагог здатен знайти спільну мову з батьками і разом виховати успішну й щасливу дитину.

Третій рік поспіль інформаційно-методичний центр управління освіти з вихователями дошкільних навчальних закладів проводить педагогічне читання в інтерактивній формі: статті науковців і практиків, надруковані у всеукраїнських фахових часописах, презентуються через емоційне сприйняття і позицію модераторів за допомогою графічних й ілюстративних методів або ІКТ.

У 2016-2017 н.р. така форма роботи урізноманітнювалась відповідною тематикою: «Шляхи формування мотивації дитини і дорослого для досягнення свого «акме», «Акмеологічна модель для професійної компетентності педагога дошкільного навчального закладу», «Акмеологічний потенціал: умови для творчого саморозвитку й особистого вдосконалення дитини дошкільного віку», «Педагогічні методи для виховання успішних батьків».

Доступно і цікаво було розкрито зміст статей Т. Піроженко та Л. Соловйової «Психологічний аскет педагогіки розуміння», О. Кононко «Брати і сестри – родичі, друзі, суперники?», Н. Цибуляк «Спостережливий вихователь: який він?», Г. Гуменюк «Професійна успішність особистості: бути, реалізуватися, здійснитися», О. Каплуновської «Тьюторство – дієва форма методичного супроводу педагогів», Ж. Кучеренко «Емоційний інтелект дошкільників: шляхи розвитку» та ін., розміщених у журналах «Дошкільне виховання», «Вихователь-методист», «Практичний психолог: дитячий садок».

Для закріплення озвучених питань та мотивації у самостійному опрацюванні матеріалів учасникам пропонувались пам'ятки та рефлексивні бліц-блокноти.

Уважаємо, формат сучасних педагогічних читань має бути тільки інтерактивним, саме так кожен зможе відчувати і позицію автора статті й того, хто її презентує.

Засідання в Школі педагогічної майстерності для вихователів новоград-волинських ДНЗ у 2016-2017 році дещо змінено у форматі: тепер їх проводять керівники міських методичних об'єднань. Чіткість і логічність у побудові заняття, поєднання теоретичного матеріалу з

прикладом практичних ситуацій, результатами спостережень та діагностувальних досліджень, доступність, підбір цікавих вправ і завдань, риторичне мистецтво й особистісна щирість і відкритість модераторів забезпечили високий рівень професійного навчання, ефективність і позитивні емоції у спільній діяльності всіх учасників.

Всебічно, цікаво й різноманітно було розкрито теми: «Прийоми створення успіху на заняттях з дітьми молодшого віку» (Тесленко О.В., вихователь-методист ДНЗ №1, керівник ММО вихователів молодших груп); «Особливості адаптації дитини раннього віку: теоретичні й практичні аспекти» (Зінчук Т.В.,

вихователь-методист ДНЗ №15, керівник ММО вихователів раннього віку); «Партнерське спілкування з дітьми середнього дошкільного віку – складник педагогіки розуміння» (Левківська Г.С., вихователь ДНЗ №16, керівник ММО вихователів середніх груп); «Використання соціоадаптивних ігор у взаємодії з дітьми дошкільного віку» (Рижківська Р.М., вихователь ДНЗ №6, керівник ММО вихователів старших груп).

Інформаційно-методичний центр планує продовжити практику проведення подібних форм фахового навчання з урахуванням тематичного року формування ціннісних орієнтацій у дітей і дорослих.

День науки

ОЛЕНА КОСТЮК,
методист інформаційно-методичного центру

День науки встановлено в Україні на підтримку ініціативи відомих вчених, наукових установ України згідно з Указом Президента України «Про день науки» від 14 лютого 1997 року.

17 травня 2017 року за ініціативи управління освіти і науки міської ради на базі ЗОШ №7 вперше відбулося міське свято «День науки». На святі були присутні Вашук Т.В., начальник управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради, Філанчук С.В., завідувач інформаційно-методичного центру, Найдюк В.І., директор центру науково-технічної творчості м.Новограда-Волинського, Морозов А.В., кандидат технічних наук, декан факультету інформаційних технологій Житомирського державного технологічного університету, Громовий О.А., кандидат технічних наук, доцент, декан факультету інженерної механіки Житомирського державного технологічного університету, представники Новоград-Волинського вищого професійного училища, Новоград-Волинського промислово-економічного технікуму, адміністрації шкіл та учні міста.

Метою свята була демонстрація наукових винаходів, зацікавлення учнів навчальних закладів міста, майбутніх абітурієнтів, до вступу на технічні спеціальності, фізико-математичні факультети, факультети інформаційних технологій та інженерної механіки. Гостей свята вразила виставка технічних та наукових розробок. Команда викладачів та студентів ЖДТУ презентувала власні винаходи та проекти. Учні мали змогу поринути у віртуальну реальність, за допомогою 3D окулярів, спеціальна комп'ютерна програма, розроблена студентом I курсу Арсеном Петросяном, генерувала у візерунок вишиванки ім'я учнів. Присутні з цікавістю спостерігали за роботою 3D-принтера та 2D-плоттера. Справжній захват викликала роботизована колісна платформа та роботизована електронна рука. Центр робототехніки «Voteon» пропонував здійснити дитячі мрії і вирушити у справжню міжпланетну подорож у літній школі роботехніки сезону 2017 – «Космічне поселення» Voteon.

Не менш цікавою була експозиція Новоград-Волинського вищого професійного училища, на якій були представлені роботи учнів різного спрямування: макети будинків, радіокерований корабель, перуки, дизайнерське вбрання тощо.

Жоден учень не проминув виставки центру науково-технічної творчості, кожна авіа чи автомобіль виглядала як витвір технічного мистецтва.

Варто відзначити технічні та експериментальні розробки учнів ЗОШ №7. Відвідувачі з інтересом спостерігали за роботою фонтану Герона та пристроїв для перевірки знань, які були розроблені та сконструйовані власне самими учнями ЗОШ №7.

У привітанні начальник управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради Вашук Т.В. розповіла про підтримку точних наук на рівні міста, адже це надзвичайно важлива і копітка праця, тому управління освіти і науки виступило основним ініціатором проведення свята в такому форматі, яке сприятиме зацікавленню учнів новітніми розробками в сфері інформаційно-комп'ютерних технологій, робототехніці, механіці тощо.

Філанчук С.В. відзначила, що для того, щоб відкрити світ науки та наукових винаходів, і організовано це свято, відмітила, що не випадковою стала і дата проведення свята, адже 17 травня – Всесвітній день телекомунікації та інформаційного суспільства.

Продовжили захід виступи учнів-членів МАН України Зайця Вадима, учня ЗОШ №7, Кирдан Дар'ї, учениці ЗОШ №2 та Шміда Анатолія, учня ЗОШ №7. Юні дослідники розповіли про власні наукові досягнення, експерименти та винаходи у сфері фізико-математичних наук.

Наступним етапом свята стали виступи представників Житомирського державного технологічного університету Морозова А.В.,

декана факультету інформаційно-комп'ютерних технологій, Богдановського М.В., старшого викладача кафедри автоматизації і комп'ютерно-інтегрованих технологій. Морозов А.В. розповів про наукову діяльність університету, цікаві проекти та стартапи, які започаткували студенти під супроводом викладачів ВНЗ. Богдановський М.В. ближче познайомив із практичними розробками університету та представив підприємства, де вони впроваджуються.

Колесник О.О., кандидат педагогічних наук, викладач комп'ютерних дисциплін Новоград-Волинського промислово-економічного технікуму, продемонструвала відео про технічні спеціальності технікуму, особливості наукової діяльності закладу.

Найдюк В.І., директор Центру науково-технічної творчості учнівської молоді, детально розповіла про роботу гуртків авіа та авто моделювання, описала моделі, які було сконструйовано та апробовано на базі ЦНТТУМ.

На завершення заходу для присутніх на стадіоні ЗОШ №7 відбулися показові польоти моделей гуртка авіамоделювання та заїзди моделей гуртка автомоделювання.

Ведуча та співорганізатор свята Костюк О.М., методист ІМЦ, подякувала усім, хто долучився до проведення міського свята «День науки». Адже саме такі зустрічі сприяють розкриттю талантів учнів, які отримують можливість творити, рости та вдосконалюватися. Можливо дехто саме в цей час зрозумів, що в майбутньому хоче стати винахідником, інженером чи програмістом, пов'язати свою діяльність з наукою.

Фестиваль обдарованості

ТЕТЯНА БАЛАУШКО,
методист інформаційно-методичного центру

З метою стимулювання творчого розвитку учнів, виявлення і підтримки обдарованої учнівської молоді, залучення її до активної участі в конкурсах, змаганнях, створення сприятливих умов для самовизначення, самореалізації шляхом входження в систему суспільних і творчих стосунків, удосконалення всіх форм позакласної та позашкільної роботи з учнями 1 червня 2017 року у Палаці культури імені Лесі Українки відбувся міський фестиваль обдарованості «Сузір'я талантів». На святі були присутні гості: Тетяна Володимирівна Вашук, начальник управління освіти і науки міської ради; Аліна Олександрівна Табакова, заступник начальника управління освіти і науки міської ради; Світлана Валентинівна Філанчук, завідувач інформаційно-методичного центру; депутати міської ради; начальники управлінь та відділів міської ради; керівники навчальних закладів, педагоги, талановиті діти, батьки.

Слова подяки прозвучали на адресу приватних підприємців, які долучилися до придбання подарунків обдарованим дітям.

На фестивалі відбулося нагородження кращих з кращих учнів міста, які стали переможцями й призерами обласних олімпіад з навчальних дисциплін, конкурсу науково-дослідницьких робіт МАН України, інтелектуальних і творчих конкурсів, турнірів, змагань.

Завданням сучасної школи є сприяння

розвитку всіх обдарувань, в тому числі, і інтелектуальних, що успішно реалізується через проведення учнівських олімпіад з навчальних дисциплін. Учні шкіл Новограда-Волинського мають неабиякі успіхи у цій справі. Дипломами I ступеня обласного етапу учнівської олімпіади нагороджено 2 учні, дипломами II ступеня – 18 учнів, а дипломами III ступеня – 39 учнів. Дипломи I ступеня обласного етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту учнівських науково-дослідницьких робіт в МАН України отримали 2 учні, а дипломи II ступеня – 3 учні.

Сьогодні на державному рівні підтримується науково-технічна галузь. Новоград-Волинський пишається власними здобутками і досягненнями у цьому напрямку. Нагороджено сім вихованців Центру науково-технічної творчості учнівської молоді за перемогу у Всеукраїнських та обласних змаганнях.

Не залишилися поза увагою юні представники творчої еліти. Було відзначено 20 учнів-переможців Всеукраїнських, обласних конкурсів художньо-естетичного напрямку.

Дипломами управління освіти і науки міської ради нагороджені учні 1-11 класів, що мають значні досягнення та результативність у творчій діяльності (пишуть вірші, прозу, співають, танцюють, створюють фільми тощо) у номінаціях:

1. Живопис, графіка, декоративно-ужиткове мистецтво – 9 учнів.
2. Поезія, проза – 8 учнів.
3. Дитяче кіно та телебачення – 7 учнів.

4. Музичне мистецтво – 11 учнів.

5. Танцювальне мистецтво – 10 учнів

Серед учасників у номінації «Живопис, графіка, декоративно-ужиткове мистецтво» – учасники і переможці міських, обласних, Всеукраїнських та Міжнародних конкурсів, виставок, випускники міської школи мистецтв, художньо – творчі особистості.

Учасники номінації «Поезія, проза» – це талановиті діти, які пишуть власні вірші, оповідання, дитячі казки та декламують їх на конкурсах читців.

У номінації «Дитяче кіно та телебачення» відзначені талановиті діти, які вміють створювати короткометражні фільми, що показують людям світ прекрасного, приносять радість і користь.

Учасники номінації «Музичне мистецтво» – переможці обласних і всеукраїнських конкурсів, фестивалів, діти, які не мислять себе без пісні, і дарують радість людям своїм співом.

Учасники номінації «Танцювальне мистецтво» – це танцювальні колективи, ансамблі – переможці та призери конкурсів та фестивалів, які виконують різножанрові танці.

Яскравим супроводом фестивалю стали поетичні, танцювальні і вокальні номери учнів міста.

У завершальному слові Т.В. Вашук, начальник управління освіти і науки висловила сподівання на те, що успіхам і талантам дітей – зростати, високому майбутньому держави – бути!

ОБМІНЮЄМОСЯ ДОСВІДОМ

Майбутнє – за інтелектом

ЛЮБОВ ГАРБОВСЬКА,
директор ЗОШ №2

За останні 100 років на території, де ми живемо, в освіті відбулося 16 реформ, але жодна з них не завершилась. Вважається, що це нормально, бо реформа – процес, який неможливо закінчити, а можна тільки зупинити. Тому будь-яка реформа продовжується, народжуючи нові позитивні ідеї та ініціативи.

Ось і зараз одне з першочергових завдань, яке постало перед Україною, є чергове реформування системи освіти, що має бути орієнтована на якісні, а не кількісні показники. Без змін якості освіти годі сподіватися на зміни в країні: або ми будемо розумними і заможними, або – неосвіченими і бідними.

Нову початкову школу Україна планує запустити вже з наступного року. Однак дискусії щодо змісту та стандартів початкової освіти й досі точаться у професійному середовищі. Адже чітко не визначені основні ідеологічні засади, зміст і стандарти. То до якої мети йдемо? За основу хочемо взяти то фінську, то голландську, то канадську, то, насамкінець, польську систему навчання, забуваючи чи спеціально не говорячи про те, що рівний доступ до якісної освіти означає, в першу чергу, однакове забезпечення матеріально-технічної бази шкіл, підготовка вчителів, а потім уже вимоги, моніторинг і висновки.

Поки що зупинились на тому, що слід переходити від школи, де дітей напихають знаннями, до школи сучасних компетентностей, школи життя. Яким чином? МОН наполягає на організації навчального процесу за тематично-інтегрованим принципом, заперечуючи предметне навчання в 1 і 2 класах. Чи всім вдасться зробити цікавим навчання за таким принципом?

На мою думку, у сучасному розмаїтті новітніх технологій слід обирати такі, які мають достатнє методичне забезпечення для вчителя. Адже всі ми заздримо зарубіжним учителям, яким дають досконалі, відповідно опрацьовані вченими методичні розробки, що дозволяють учителю не втрачати час на постійні пошуки цікавого матеріалу, апробування його і часті змінювання у пошуках чогось нового і дієвішого.

Мабуть, і цей аспект зіграв не останню роль у тому, що з початку минулого навчального року ми стали учасниками науково-педагогічного проекту «Інтелект України». Проект учи́ть орієнтуватися в інформаційному просторі; дає підходи, які мотивують до навчання і вчать учитись; дають можливість розвивати компетенції, завдяки яким діти стають успішними і вчать із задоволенням. Основа навчання – діяльнісний підхід. Знання не передаються від учителя учням, а формуються навички і вміння правильно використовувати отриману інформацію. Діти навчаються у проєктних класах за спеціально розробленими планами, навчальними програмами, засоба-

ми ІКТ. Щомісяця учні отримують друковані зошити, а вчителі – весь потрібний набір науково-технічного забезпечення. Тут виграє вчитель. На жаль, за рахунок батьків, але і це можемо вирівняти, якщо зрозуміємо, наскільки це важливо, тоді і влада допоможе коштами. На щастя, ми у минулому році отримали від міської влади часткову оплату науково-методичної літератури, за що щиро вдячні.

Над методичними рекомендаціями, розробками уроків працює 60 учених. Проєкт співпрацює з Інститутом охорони здоров'я дітей та підлітків Національної академії медичних наук України, адже дуже важливо, щоб усі: вчителі, лікарі, батьки, учні – розуміли, що навчання в школі – це праця, яка впливає на обумовлені віком зміни стану організму дитини. Тому прийоми, методи навчання дійсно дібрані з урахуванням вікових, психологічних особливостей учнів, основані на наукових тенденціях (наприклад, крива забування Еббінгауза, правила раціонального запам'ятовування, теорія графів Ейлера і т.д.). Основний девіз учасників цього проєкту – «Не кажи «не вмію», кажи «навчуся», що теж сприяє бажанню дитини вчитися.

Враховуючи, що у 30-40-х роках ХХІ ст. найбільш оплачуваними будуть фахівці широкого профілю (наприклад, одночасно потрібні будуть знання фізики, програмування, біології, психології, англійської мови), можна говорити про фундаменталізацію освіти. Тому кожен урок має бути поліфункціональним. У цьому проєкті методи і прийоми, що рекомендуються для застосування (а їх не так багато) сфокусовані на розвитку і формуванні основних умінь і навичок. Ці форми роботи використовуються на всіх уроках і сприяють розвитку уваги, пам'яті, мислення, мовлення тощо. Не муштрують учнів, а розвивають! Основою проєкту є формування якісної математичної освіти, що передбачає зовсім інший підхід до вивчення математики, ніж у традиційній школі. Зокрема, вводиться новий предмет «Еврика», основним завданням якого є формування умінь і навичок, розв'язування різних задач.

Діти з першого класу знайомляться з до-вкіллям: уміють без контурної карти зобразити обриси держави Україна, назвати її сусідів, побувати з Центравриком у космосі, знайомляться з картою... І все це у цікавій ігровій формі, у співпраці з героями улюблених мультиків на уроках «Навчаймося разом».

А що ж батьки наших учнів? Ось враження, які висловили вони на зборах у кінці навчаль-

ного року:

«Дитина з великим бажанням ходила до школи, а ввечері розповідала про цікавинки, які дізналась на уроках. Кожен урок був цікавим, з багатьма прикладами, піснями, танцями» (родина Маші Касьян).

«Я дуже задоволена, що моя дитина навчається за програмою «Інтелект України». Навчального матеріалу великий обсяг, але його складність компенсується використанням відеороликів, мультфільмів, пісень. Дитині цікаво вчитися, легше засвоїти матеріал. Наприклад, урок «Людина і світ» – один з улюблених уроків, де дитина дізнається про навколишній світ. Змагання «Великі перегони» та «Зоряні перегони» підтримують мотивацію вчитися» (мама Раюка Дениса).

«Дитині цікаво вчитися, що допомагає легше засвоїти матеріал. Навчальний процес зручно поставлений, з добре ілюстрованими робочими зошитами, завдання-змагання «Великі перегони» допомагають і сприяють бажанню вчитися. Звісно, навантаження досить велике, але діти справляються і отримують знання з цікавістю та задоволенням» (родина Бугайчук Ліни).

«Моя донька, Гнітецька Софія, навчається в 1-Б класі за програмою «Інтелект України». Коли віддавали дитину до цього класу, сумнівалися, чи легко буде засвоїти програму, чи підійде така форма навчання нашій дитині. За перший рік навчання враження і відгуки лише позитивні! Програма нелегка, але водночас цікава (переглядають мультфільми, обговорюють сюжети). У дитини навчання викликає інтерес. Є така інформація, якої навіть батьки не знають. Плюсом вважаю, що матеріал перетікає з попереднього уроку в наступний, тому весь час повторюється і дитина легше засвоює. Подобаються «Великі перегони». Із задоволенням виконує завдання та радіє своїм успіхам. З усього вище сказаного можна зробити висновок, що ми не помилились» (мама Гнітецької Софії).

«Дитина із задоволенням відвідує школу, щодня ділиться тим, що вже засвоїла. Спостерігаючи за успіхами моєї дитини, можу зробити висновок, що проєкт себе виправдовує. Спочатку ми переживали, чи дитині буде не важко, але наші переживання були марними. Дитині подобалося виконувати домашні завдання, вчити вірші. У неї є інтерес до навчання. Щірі слова вдячності за впровадження та реалізацію у нашій школі цього проєкту» (Крикун Леся Миколаївна).

Отже, батьки задоволені, про що свідчить і той факт, що жодна дитина не покинула проєктний клас.

Хочу застерегти, що я не агітую, просто ділюсь роздумами про те, як можна вже зараз зробити навчання дієвим і цікавим. Просто потрібно хотіти бути отим «агентом змін», про який не втомлюється говорити наш міністр. А чому саме «агентом»? Але це вже інша історія...

«ВІД СЕРЦЯ ДО СЕРЦЯ»: досвід співпраці з родинами

ЛІДІЯ БАШИНЬСКА,
завідувач ДНЗ №4

Педагогічний колектив дошкільного закладу №4 «Сонечко» постійно перебуває в пошуку нових форм, методів та змісту роботи з сім'єю. Налагодження ефективної співпраці з родинами підвищує якість навчально-виховного процесу, адже дає педагогам змогу більше дізнатися про індивідуальні особливості дітей, з'ясувати їхні захоплення, цінності та стиль виховання у сім'ї.

Важливу роль у становленні особистості малюка відіграють бабусі та дідусі, які, як правило, мають значний життєвий досвід у вихованні дітей. Урахування потреби старшого покоління передати онукам свою мудрість, любов і традиції надихнуло педагогічний колектив на створення Клубу бабусь і дідусів «Від серця до серця», перше засідання якого відбулося у грудні 2016 року. Для того, щоб спланувати роботу клубу було визначено мету його діяльності – партнерство в ім'я становлення особистості дитини, збереження здоров'я та забезпечення інтелектуального розвитку. Відтак були сформульовані основні завдання Клубу: сприяти усвідомленню старшим поколінням того, що гармонійному всебічному розвитку особистості сприяє ефективна взаємодія сім'ї з дошкільним закладом; перетворити старше покоління на однодумців у здійсненні навчально-виховного процесу; зміцнювати взаємодію навчального закладу із сім'ями на основі взаємоповаги та взаємодопомоги.

Прийнявши рішення про створення Клубу, розробили Положення про Клуб бабусь і дідусів «Від серця до серця», що регламентує його роботу, спланували напрями роботи, визначили теми, які найбільше цікавлять, розробили план заходів. Планування роботи клубу здійснювали за результатами опитувань та анкетування бабусь, дідусів та батьків вихованців, а також з урахуванням гуманітарно-естетичного

напрямку діяльності дошкільного закладу.

Заходами та подіями, які найяскравіше проілюстрували злагоджену взаємодію між навчальним закладом і сім'ями, стали такі види роботи: круглий стіл «Давайте познайомимось», бабусина вітальня – зустріч біля свічки «Сім'я міцна своїми традиціями», іграшка для бабусь, виставки ляльок-мотанок «З бабусиною скрині», «А ми з дідусем уміємо», виготовлення сімейного календаря.

Незабутньою була зустріч із дитячою письменницею, лауреатом премій Лесі Українки, Олени Пчілки Пономаренко М.А., у ході якої присутні щиро обмінювалися досвідом збереження сімейних традицій.

По закінченню кожного такого засідання

проводиться рефлексивна вправа, учасники діляться своїми враженнями, щоразу наголошуючи на тому, що з нетерпінням чекають таких зустрічей.

Завдяки цікавій, творчій роботі Клубу нам вдалося залучити до його діяльності значну кількість активних учасників. Злагоджена робота клубу дала змогу задіяти життєвий досвід бабусь і дідусів для поліпшення організації єдиного розвивального освітнього простору в навчальному закладі, якісно поліпшити спілкування з сім'ями, вибудувати стосунки на основі взаєморозуміння та співпраці. А головне – учасники клубу усвідомили, що лише спільними зусиллями можна виховати гармонійних особистостей.

Щасливі діти бувають тільки у щасливих батьків

СВІТЛАНА ТКАЧУК,
завідувач ДНЗ №5
ОКСАНА РОМАНЮК,
вихователь-методист ДНЗ №5

Ми завжди концентруємося на тому, що радісною, щасливою і успішною має бути дитина. Це, звісно, так і є, але при цьому ми часто забуваємо про те, що родина складається не тільки з дітей: батьки теж мають бути щасливими, радісними, здоровими... Очевидно, що піклуючись про себе, відчувачи радість і впевненість у собі, батьки водночас роблять щасливою свою дитину. На жаль, не в кожній родині розуміють, яку стратегію виховання застосувати до своїх малюків, але ті батьки, які стають учасниками освітнього процесу,

однозначно роблять крок до усвідомленого батьківства.

Наразі пріоритетами дошкільного навчального закладу №5 є особистісна спрямованість (не лише на дитину, а й на педагогів і батьків), відкритість змісту, форм, методів роботи тощо. Акцент робиться на активне залучення родин вихованців до освітньо-виховного процесу.

Вирішуючи питання педагогізації батьків у дошкільному закладі, ми акцентуємо увагу на:

- дитину, як найбільшу цінність, що виховується відповідно до сімейних традицій;
- батьків (сім'ю, родину) – найбільшу моральну цінність, оберіг моралі й духовності;
- педагога – професіонала, партнера, який створює дух творчості, спрямовує взаємодію, учить мистецтву життя, життєвої компетентності.

Сучасне життя спонукає до урізноманітнення форм спільної роботи дошкільного закладу і сім'ї. Батьки, спостерігаючи за життям дитини в садочку, починають розуміти проблеми своєї дитини, бачать її успіхи, які в повсякденному житті приховані за домашніми клопатами.

В.О. Сухомлинський говорив: «Діти – це щастя, створене нашою працею. Заняття, зустрічі з дітьми, звичайно, вимагають душевних сил, часу, праці. Адже і ми щасливі тоді, коли щасливі наші діти, коли їхні очі наповнені радістю». Тому і виникла ідея – нехай радісні зустрічі відбуваються постійно і будуть яскравими, корисними й захопливими, адже в результаті їх проведення формуються позитивні взаємини батьків зі своїми дітьми, встановлю-

ються емоційні контакти.

Традиційними у нашій установі стали щомісячні тематичні дні «Ігри, іграшки, забави». Гра – не порожня забава, вона необхідна для щастя дітей, для їхнього здоров'я і правильного розвитку. Саме цього прагнуть усі працівники дошкільного закладу і батьки наших вихованців.

Для малюка гра – це один із основних засобів пізнання світу, навчання і виховання. Щоправда, з іграми зараз успішно конкурують і навіть витісняють їх із життя дітей комп'ютер, телевізор і усілякі гаджети. Усе частіше зу-

стрічаються сім'ї, у яких малюки практично не грають у традиційні дитячі забави. Невтішний вирок сучасності: не дивлячись на те, що невід'ємною частиною культури українського народу є народна гра, з кожним роком наші діти все менше грають у народні ігри.

Тож організовуючи тематичні дні, ми ставимо за мету: 1) привернути увагу батьків до дитячої гри; 2) гармонізувати дитячо-батьківські взаємини засобами гри; 3) розвинути педагогічну компетентність батьків.

Педагог дошкільного навчального закладу назве безліч завдань, які вирішуються за

допомогою гри. А от далеко не кожний батько знає, що багато домашніх справ можна легко перетворити для дітей у цікаві ігри та при цьому чомусь навчити малюків. І для дитини гра стає вдвічі цікавішою, коли нею зацікавлені найрідніші й найулюбленіші люди.

Окрім бесід та консультацій для батьків, ми стали запрошувати у вечірні години татусів і мам у групу пограти з дітьми, поспостерігати за іграми дошкільнят. Присутність батьків у групових кімнатах дозволяє створити особливу психологічну атмосферу.

Спрямування тематичних днів для дітей і батьків протягом року змінюється: день української народної гри «Котилася торба з високого горба», день спортивних ігор «Ми маленькі олімпійці», день інтелектуальної гри «Розумники і розумниці», день театральних ігор «Маленькі актори».

Тематичні дні «Ігри, іграшки, забави» доповнюються фотовиставками «Нудьгувати ми не станемо, разом в гру пограємо», «Я граю роль...»; майстер-класами для батьків «Ігри на щодень», «Наша сімейна гра».

Щоразу після таких заходів і у дітей, і у батьків очі світяться щастям. Батьки зізнаються, що не завжди знаходять час пограти з дитиною; дякують за поради щодо організації вдома такої гри, яка не відволікала б маму й тата від домашніх клопотів, а для дитини стала б забавою.

Наш досвід довів: «Гра – річ корисна, гра з дорослими – річ дуже корисна, гра з батьками – річ особливо корисна й необхідна!».

У садочку ми не тужимо – зі спортом і піснею дружимо!

ВАЛЕНТИНА МИСЬКО,
завідувач ДНЗ №9

Сучасним завданням дошкільного закладу і сім'ї є навчання дітей умінню цінувати своє життя і здоров'я, як найбільший дарунок природи. Необхідно викликати у дітей прагнення зберігати і зміцнювати своє здоров'я, переконувати в тому, що здоров'я кожного значною мірою залежить від способу його життя.

Давно відомо, що хороший настрій і гарно організоване свято має цілющу силу. Навіть його очікування викликає у дітей позитивні емоції, а рухливі ігри й сюрпризи, якими насичена програма будь-якої розваги, – щирий сміх, захоплення, радість. А тим більше – спортивне свято.

Щомісячно у нашому закладі проходить День здоров'я. Яскравим і веселим стало спортивне свято «У садочку ми не тужимо, з спортом, з піснею ми дружимо!», яке відбулось у січні 2017 р.

Вихователі старшої групи Горбатюк І.І., Франчук І.В. спільно з музичним керівником Розвельчук І.М. підготували й провели цікаві ігри та конкурси, доклали чимало зусиль аби свято було не лише цікавим і незабутнім, а й принесло багато користі для зміцнення фізичного, психічного здоров'я вихованців.

У змаганнях брали участь дві команди дітей: «Веселка» та «Сонечко», а також дві команди батьків. Діти продемонстрували свої спортивні уміння і досягнення, проявили спритність та веселились від душі. Вихователі й батьки хвилювалися за успіхи обох команд, але найактивнішими вболівальниками були найменші дошкільники закладу.

За результатами оцінювання компетентного й справедливого журі (завідувач Мись-

ко В.М. та завгосп Осипчук Л.В.) перемогла дружба. Найактивніші родини Євгена Вознюка та Максима Мойсеєнка було відзначено подяками, а дошкільники отримали спортивні нагороди та подарунки. На завершення свята всі присутні затанцювали танок дружики.

Для нас дуже важливо, щоб вихованці отримували на таких святах запас бадьорості й активності, масу позитиву, енергії та бажання займатись спортом всією сім'єю.

НАШІ ДОСЯГНЕННЯ

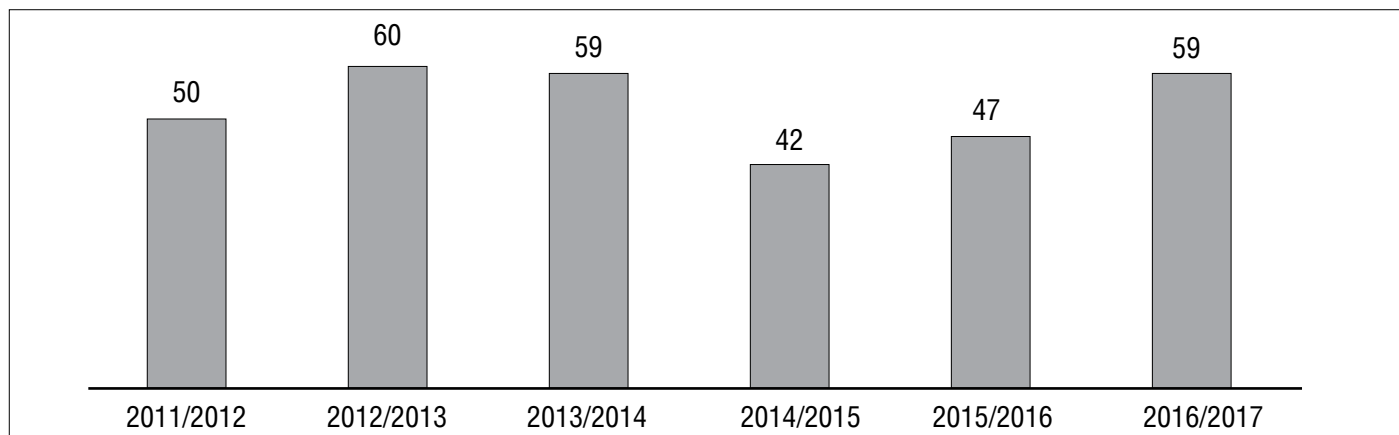
Результативність діяльності учасників навчально-виховного процесу

**ЯКІСНИЙ ПОКАЗНИК УЧАСТІ ЗНЗ МІСТА В ІІІ ЕТАПІ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ УЧНІВСЬКИХ ОЛІМПІАД З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ
У 2016-2017 Н.Р.**

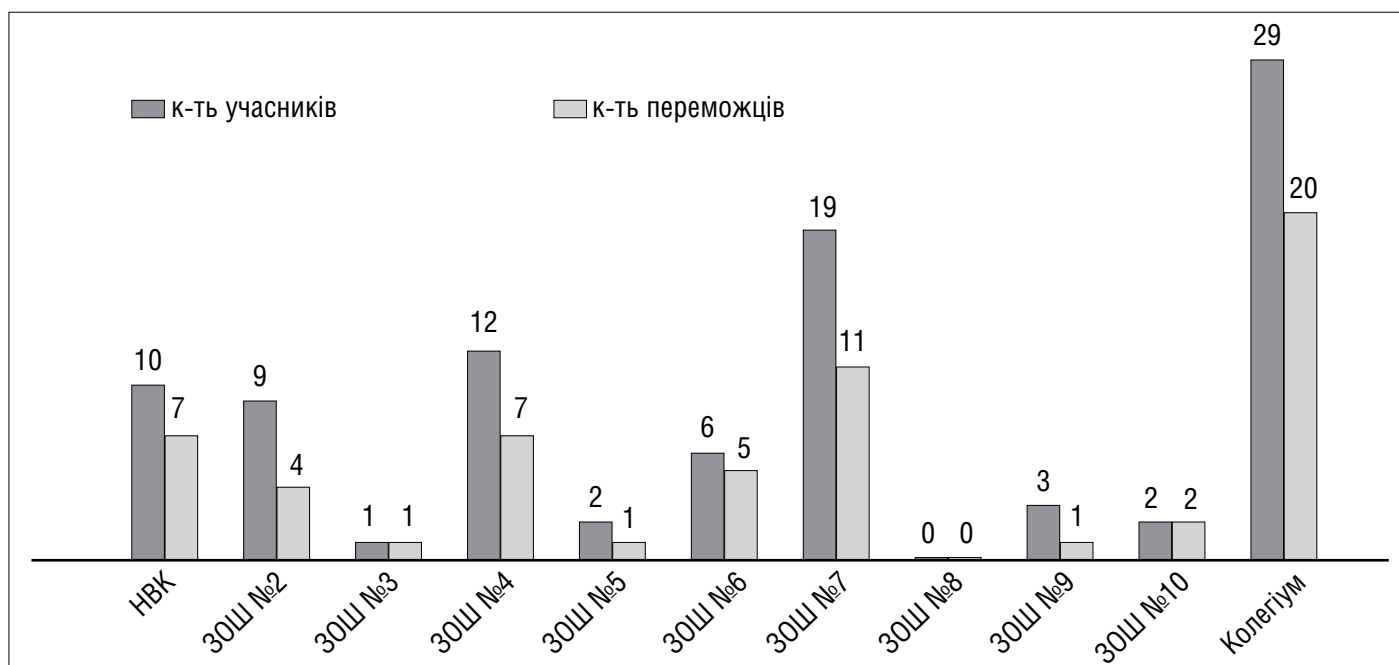
№ з/п	Олімпіада	Кількість учасників (заклад)	Кількість переможців
1	Екологія	2 (1 уч. – колегіум, 1 уч. – ЗОШ №10)	2: Диплом ІІІ ст. учениця 10 кл. ЗОШ №10, учень 11 кл. колегіум
2	Астрономія	3 (1 уч. – НВК, 1 уч. – ЗОШ №7, 1 уч. – колегіум)	2: Диплом ІІІ ст. учень 10 кл. ЗОШ №7, учень 11 кл. колегіум
3	Українська мова та література	7 (3 уч. – ЗОШ №2, 1 уч. – СШ №4, 2 уч. – ЗОШ №6, 1 уч. – колегіум)	3: Диплом ІІ ст. учень 8 кл. ЗОШ №6 Диплом ІІІ ст. учениця 11 кл. ЗОШ №2, учениця 11 кл. ЗОШ №2
4	Історія	6 (1 уч. – ЗОШ №3, 1 уч. – ЗОШ №6, 4 уч. – колегіуму)	4: Диплом ІІІ ст. учень 8 кл. ЗОШ №6, учень 8 кл. колегіум, учень 9 кл. ЗОШ №3, учень 11 кл. колегіум
5	Математика	8 (4 уч. – НВК, 1 уч. – СШ №4, 2 уч. – ЗОШ №7, 1 уч. – колегіум)	5: Диплом ІІ ст. учениця 7 кл. НВК Диплом ІІІ ст. учениця 9 кл. НВК, учениця 9 кл. колегіум, учень 10 кл. НВК, учень 10 кл. ЗОШ №7
6	Географія	6 (2 уч. – колегіум, 1 уч. – НВК, 1 уч. – ЗОШ №2, 1 уч. – СШ №4, 1 уч. – ЗОШ №7)	3: Диплом ІІ ст. учень 11 кл. колегіум Диплом ІІІ ст. учениця 8 кл. колегіум, учень 10 кл. ЗОШ №7
7	Фізика	6 (3 уч. – колегіум, 1 уч. – НВК, 1 уч. – ЗОШ №6, 1 уч. – ЗОШ №7)	4: Диплом ІІ ст. учень 10 кл. НВК Диплом ІІІ ст. учень 8 кл. ЗОШ №6, учениця 9 кл. колегіум, учень 10 кл. ЗОШ №7
8	Англійська мова	5 (1 уч. – ЗОШ №2, 2 уч. – СШ №4, 1 уч. – ЗОШ №7, 1 уч. – колегіум)	3: Диплом ІІ ст. учень 9 кл. колегіум, учень 10 кл. СШ №4 Диплом ІІІ ст. учениця 9 кл. СШ №4
9	Французька мова	2 (1 уч. – ЗОШ №9, 1 уч. – колегіум)	---
10	Польська мова	5 (1 уч. – ЗОШ №2, 2 уч. – СШ №4, 1 уч. – ЗОШ №7, 1 уч. – колегіум)	2: Диплом ІІ ст. учень 9 кл. колегіум, учень 10 кл. СШ №4 Диплом ІІІ ст. учениця 9 кл. СШ №4
11	Хімія	6 (2 уч. – НВК, 1 уч. – ЗОШ №2, 1 уч. – СШ №4, 1 уч. – ЗОШ №6, 1 уч. – ЗОШ №7)	6: Диплом І ст. учень 10 кл. НВК Диплом ІІ ст. учениця 11 кл. НВК Диплом ІІІ ст. учень 8 кл. СШ №4, учень 9 кл. ЗОШ №2, учень 9 кл. ЗОШ №7, учень 11 кл. ЗОШ №6
12	Біологія	8 (3 уч. – ЗОШ №7, 1 уч. – ЗОШ №9, 1 уч. – ЗОШ №10, 3 уч. – колегіум)	5: Диплом І ст. учениця 10 кл. ЗОШ №10 Диплом ІІ ст. учениця 9 кл. ЗОШ №9, учень 10 кл. ЗОШ №7 Диплом ІІІ ст. учениця 8 кл. колегіуму, учень 11 кл. колегіуму
13	Економіка	4 (2 уч. – колегіум, 1 уч. – СШ №4, 1 уч. – ЗОШ №7)	4: Диплом ІІ ст. учень 10 кл. ЗОШ №7 Диплом ІІІ ст. учень 11 кл. СШ №4, учень 11 кл. колегіум, учень 11 кл. колегіум
14	Німецька мова	5 (1 уч. – НВК, 2 уч. – СШ №4, 2 уч. – колегіум)	4: Диплом ІІ ст. учениця 9 кл. СШ №4, учень 9 кл. колегіум Диплом ІІІ ст. учениця 9 кл. НВК, учень 11 кл. колегіум
15	Російська мова	4 (2 уч. – колегіум, 1 уч. – ЗОШ №6, 1 уч. – ЗОШ №7)	2: Диплом ІІ ст. учениця 11 кл. ЗОШ №6 Диплом ІІІ ст. учень 9 кл. колегіум
16	Інформаційні технології	4 (1 уч. – ЗОШ №2, 1 уч. – ЗОШ №5, 1 уч. – ЗОШ №7, 1 уч. – колегіум)	3: Диплом ІІ ст. учениця 10 кл. ЗОШ №2 Диплом ІІІ ст. учень 10 кл. ЗОШ №7, учениця 11 кл. ЗОШ №5
17	Інформатика	5 (1 уч. – ЗОШ №2, 3 уч. – ЗОШ №7, 1 уч. – ЗОШ №9)	2: Диплом ІІІ ст. учень 10 кл. ЗОШ №7 Диплом ІІІ ст. учень 9 кл. ЗОШ №7
18	Трудове навчання (технології)	4 (1 уч. – ЗОШ №5, 2 уч. – ЗОШ №7, 1 уч. – колегіум)	2: Диплом ІІ ст. 1 учениця 11 кл. колегіуму Диплом ІІ ст. 1 учениця 9 кл. ЗОШ №7
19	Правознавство	3 (1 уч. – СШ №4, 2 уч. – колегіум)	3: Диплом ІІІ ст. учениця 9 кл. колегіум Диплом ІІІ ст. учениця 9 кл. колегіум Диплом ІІІ ст. учень 11 кл. СШ №4
Загальна кількість		93	59

ЯКІСНИЙ ПОКАЗНИК УЧАСТІ (КІЛЬКІСТЬ ПЕРЕМОЖЦІВ) УЧНІВ ЗНЗ МІСТА У ІІІ ЕТАПІ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ УЧНІВСЬКИХ ОЛІМПІАД З 2011-2012 Н.Р. ПО 2016-2017 Н.Р.

СПІВВІДНОШЕННЯ МІЖ УЧАСНИКАМИ ТА ПЕРЕМОЖЦЯМИ ІІІ ЕТАПУ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ УЧНІВСЬКИХ ОЛІМПІАД У РОЗРІЗІ ЗНЗ МІСТА В 2016-2017 Н.Р.

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО УЧАСТІ ШКІЛ М. НОВОГРАДА-ВОЛИНСЬКОГО У МІЖНАРОДНИХ, ВСЕУКРАЇНСЬКИХ КОНКУРСАХ 2016-2017 Н.Р.

№ з/п	ЗНЗ	«Бобер 2017»	«Кенгуру 2016-2017»		«Левеня 2017»	«Гринвіч 2017»	«Паєл 2017»	«Лелека 2017»	«Геліантус 2017»	«Соняшник 2017»	«Мультест 2017»	Загальна кількість учасників	Кількість учнів 1-11 класів в ЗНЗ	% учасників від загальної кількості учнів 1-11 класів в школі
			2-6 кл.	2-11 кл.										
1	НВК	-	-	159	22	-	-	55	-	38	-	274	756	36
2	ЗОШ №2	-	-	156	23	-	13	25	-	126	-	343	593	58
3	ЗОШ №3	21	-	93	14	-	15	35	-	29	-	207	439	47
4	СШ №4	-	-	141	26	41	-	41	-	-	-	249	1016	25
5	ЗОШ №5	-	-	40	5	-	-	9	-	-	-	54	396	14
6	ЗОШ №6	-	-	5	12	-	22	19	39	11	-	108	474	23
7	ЗОШ №7	11	58	137	21	-	28	-	-	55	-	310	677	46
8	ЗОШ №8	-	48	24	14	15	-	11	48	56	-	216	305	70
9	ЗОШ №9	17	-	57	15	-	-	30	25	40	20	204	589	35
10	ЗОШ №10	24	-	54	-	39	-	17	-	62	-	196	456	43
11	Колегіум	-	9	160	34	35	18	168	-	64	-	488	728	67
Загальна кількість		73	123	1026	186	130	96	410	112	481	20	2649	6429	41

АНАЛІЗ УЧАСТІ ПЕДАГОГІВ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ У ПРОЕКТІ ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНОГО ЦЕНТРУ «МЕТОДИЧНА СКАРБНИЧКА. СТВОРЮЄМО РАЗОМ»

ЗНЗ	2011-2012 н.р.		2012-2013 н.р.		2013-2014 н.р.		2014-2015 н.р.		2015-2016 н.р.		2016-2017 н.р.		Загальна к-ть за 6 років	
	Кількість робіт	Кількість вчителів	Кількість робіт	Кількість вчителів	Кількість робіт	Кількість вчителів	Кількість робіт	Кількість вчителів	Кількість робіт	Кількість вчителів	Кількість робіт	Кількість вчителів	Кількість робіт	Кількість вчителів
НВК	2	2	13	11	20	12	27	14	21	6	11	4	94	49
ЗОШ №2	0	0	3	2	15	11	14	8	4	1	3	3	39	25
ЗОШ №3	5	3	8	5	15	9	20	10	15	8	13	5	76	40
ЗОШ №4	0	0	5	3	41	23	39	26	25	24	15	10	125	86
ЗОШ №5	0	0	2	1	2	2	0	0	1	1	1	1	6	5
ЗОШ №6	0	0	5	5	15	10	8	6	8	6	6	4	42	31
ЗОШ №7	5	5	11	5	10	5	26	15	5	4	12	5	69	39
ЗОШ №8	2	2	0	0	12	5	0	0	1	1	0	0	15	8
ЗОШ №9	1	1	5	3	7	7	1	1	14	12	10	5	38	29
ЗОШ №10	4	4	3	2	13	6	4	2	9	7	11	5	44	26
колегіум	2	1	11	9	17	12	15	18	16	12	3	3	64	55
Всього:	21	18	66	46	167	102	154	100	119	82	85	45	612	393

Зустріч міського голови з медалістами

НАТАЛІЯ МАРЧЕНКО,
методист інформаційно-методичного центру

27 червня 2017 року у великій залі Будинку рад відбулась зустріч міського голови В.Л. Весельського з гордістю та майбутнім нашого міста – медалістами загальноосвітніх навчальних закладів. Цього року в місті із золотими медалями закінчили школу 12 випускників і 10 випускників отримали срібні медалі.

Під час звернення до молодого покоління очільник міста, зокрема, зазначив: «Міська влада пишається як вчителями, так і достойними учнями. Саме тому рішенням міської ради від 21 липня 2016р. №115 «Про затвердження Програми розвитку міста Новограда-Волинського на 2016-2020 роки» передбачено виплату стипендії міського голови з місячним

фондом 3 тис. грн. кращим учням загальноосвітніх та позашкільних закладів. З метою ефективної підготовки до участі в обласних та Всеукраїнських олімпіадах з базових навчальних дисциплін з листопада 2016 року відновила роботу Школа «Обдарована дитина» для учнів-призерів міського етапу олімпіад. Як результат – 59 перемог в обласних олімпіадах, на противагу 47 минулорічним.

Освітня галузь міста є серед пріоритетних галузей, тому я, як міський голова, сприяю її постійному розвитку. Так, тільки на оновлення матеріально-технічної бази навчальних закладів у 2016 році було спрямовано близько 8 млн. грн. коштів міського бюджету, а в 2017 році – 5 млн. 592 тис. грн. Також я підтримую всі ініціативи заступника міського голови

Гвозденко Оксани Василівни та начальника управління освіти і науки міської ради Ващук Тетяни Володимирівни щодо впровадження різноманітних інноваційних проектів. Зокрема, відбулася зустріч нашої делегації на чолі із заступником міського голови Гвозденко Оксаною Василівною з заступником Міністра освіти і науки Хобзеем Павлом Кузьмовичем щодо участі в пілотному проекті із впровадження нових державних стандартів у початковій школі».

А також Віктор Леонідович додав: «Дорогі медалісти! Життя людині дається один раз. І жоден подих, жодне слово, жодну посмішку не змінити і не повторити, не пережити вдруге. Перегортається сторінка дитячих літ, перед вами чистий аркуш. Заповніть його без помилок, так, як учили вас ваші наставники.

Кожен із вас має свою найзаповітнішу мрію. Цінуйте її, боріться за неї і нехай поруч з вами крокують віра в майбутнє, надія на позитивне і любов до прекрасного. Шануйте вчителів, які дали вам знання і прагнули виховати вас чесними і добрими людьми. Любіть свій край, чесно і високо несіть горде наймення людини. Не забувайте, що ви навчаєтеся для того, щоб розум і серце, свої знання віддати людям. Не запламуйте доброго імені своїх батьків і честі рідного міста. Хай чистим полотном стеляться ваші життєві шляхи. Пам'ятайте, що справжні скорби – скорби вашої душі: доброта, щирість, совість. Хай ще потужніше б'ють джерела вашого таланту і натхнення. Незламного вам оптимізму та творчих сил для плідної праці в ім'я розвитку нашого міста, нашої держави. В добрий час вам!»

Крім того, із напутніми словами до обда-

рованих дітей, що стоять на порозі дорослого життя, звернулися секретар міської ради О.А. Пономаренко, заступник міського голови О.В. Гвозденко та начальник управління освіти і науки міської ради Т.В. Ващук, які підкреслили, що усі випускники-медалісти є гордістю Новограда-Волинського, бо прославляють свої школи і рідне місто. А також побажали юній еліті здійснення мрій, успішного вступу до вузів, завжди впевнено йти до поставленої мети, плекати любов до рідного міста і свято берегти пам'ять про своє коріння.

Найкращим випускникам загальноосвітніх навчальних закладів міста було вручено золоті та срібні медалі, а також вітальні листи.

Інтелектуальна молодь підготувала для присутніх цікаві художні номери. Так, медалісти СШ №4 виконали пісню про Новоград, в якій йдеться про славу історію міста, його ма-

льовничі краєвиди, унікальні пам'ятки історії, культури та архітектури, квітучі вулиці, скелясті береги річки Случ, залишки старого Городища та середньовічної фортеці.

Медалісти ЗОШ №2 провели інтерактив із залом, в результаті чого впродовж буквально декількох хвилин підготували есе про місто, яке поширили епітетами про Новоград-Волинський, які лунали від присутніх.

Надзвичайно мелодійно прозвучала пісня «За лісами, горами» у виконанні випускниці ЗОШ №5 Марії Писаренко. З відеозверненням до прийдешніх поколінь звернулися медалісти колегіуму, а креативна молодь НВК «Гімназія ім. Лесі Українки – школи І ступеня» підготувала «Послання до випускників майбутнього» у капсулі, яку було передано у гімназію для розміщення на Алеї талантів.

Робота Школи «Обдарована дитина»

НАТАЛІЯ МАРЧЕНКО,
методист інформаційно-методичного центру

Завданням сучасної школи є сприяння розвитку всіх обдарувань, в тому числі, й інтелектуальних, що успішно реалізується через проведення учнівських олімпіад з базових дисциплін, навчання у Школі «Обдарована дитина», участь у різноманітних конкурсах і турнірах. Мета такої діяльності – формування інтелекту нації, майбутньої наукової еліти України. Така робота школярів є однією з актуальних форм задоволення інтересів і потреб особистості у додатковій освіті та професійному самовизначенні.

У рамках реалізації міської Програми розвитку освіти міста Новограда-Волинського на 2016-2020 роки, затвердженої рішенням міської

ради від 21.07.2016 р. №115, з метою забезпечення відповідного рівня освіти та створення умов для якісної підготовки учнів загальноосвітніх навчальних закладів міста до участі в обласному етапі всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін, пошуку, навчання та підтримки обдарованих дітей у 2016 році відновлено роботу Школи «Обдарована дитина». Це стало можливим завдяки підтримці міської влади, управління освіти і науки. І це лише початок справи. Ми впевнені, що потужний потенціал творчої та обдарованої молоді міста розкриється значними досягненнями.

У 2016-2017 н.р. у роботі Школи «Обдарована дитина» брали участь понад 230 дітей. Додаткові заняття зі школярами, розробка завдань підвищеної складності, пошук матеріалів

– всю цю непомітну, але таку важливу роботу здійснювали 29 педагогів, керівників відділень. Підсумком роботи Школи стали контрольні зрізи для її учасників, за результатами яких були сформовані міські команди для участі у III (обласному) етапі учнівських олімпіад. Загальний результат участі представників команд міста на обласних олімпіадах – 59 призерів (у минулому 2015-2016 н.р. – 47 призерів).

XXI століття – це століття освіти й духовності, пріоритетності знань і швидких змін. Участь в олімпіадах, у роботі Школи «Обдарована дитина» – це щоденна робота на уроках і після уроків, у школі і вдома, з досвідченими вчителями і самостійно. Відтак, навчання набуває нових ознак: потрібно вчити вчитися. Ці зміни відчули й учні, і вчителі.

Сучасний урок – спільна творчість учителя та учнів

ТЕТЯНА САВЧУК,
учитель англійської мови НВК

Зміна ставлення до вивчення іноземної мови закладена у державних навчальних програмах: сьогодні це вже не просто навчальний предмет, а життєве уміння. Згідно з програмою володіння іноземною мовою – це не знання сукупності правил і граматичних конструкцій, а уміння використовувати мову в повсякденному житті. Таке зміщення акценту збігається із сучасною тенденцією – компетентнісним підходом до навчального процесу, за яким спілкування іноземною мовою є однією з десяти ключових компетентностей людини XXI століття. Ми усвідомлюємо, що вчимо не просто школярів навчальному предмету, а працюємо з молодими людьми, які вміють шукати інформацію самостійно, а іноземна мова їм потрібна ще й для вирішення простих життєвих ситуацій: як замовити відпочинок для сім'ї, забронювати номер у готелі чи запитати дорогу тощо.

Для того, щоб ефективно розв'язати ці ситуації, необхідні життєві вміння. Простого використання низки лексичних одиниць і певних граматичних структур недостатньо, адже ці ситуації виходять за лінгвістичні межі. Тож виклики сучасного життя змушують учителів змінювати уроки іноземної мови та враховувати розвиток життєвих умінь: критичне мислення, креативність, колаборація, (між)культурне усвідомлення, комунікація, комп'ютерна грамотність, кар'єрна та навчальна впевненість.

Сучасний урок англійської мови в НВК орієнтований на розвиток компетентностей учня, а вчителів відводиться роль фасилітатора, модератора, тренера, ментора. У методичці існує багато підходів до сучасного уроку, але надзвичайно важливо виробити свій власний і розташувати його в загальній системі, врахувавши потенціал учнів, запити й потреби батьків, можливості навчального закладу, усвідомлення своєї ролі як учителя, і, звичайно, прогнозування кінцевого результату – випускника гімназії.

Упродовж останніх років учителями англійської мови здійснюється робота з використання особистісно-орієнтованого, діяльнісного та комунікативно-когнітивного підходів до навчання іноземним мовам; формування лінгвістичної та мовленнєвої компетенції учнів,

здатності і готовності здійснювати іншомовне особистісне спілкування з носіями мови; використання інформаційно-комунікаційних технологій, інноваційних моделей навчання, системи комплексів педагогічних методів і прийомів з метою залучення учнів до активної навчально-пізнавальної діяльності, розвитку їх критичного мислення, організації роботи з реалізації програми «Обдарована дитина», вдосконалення власного алгоритму підготовки випускників гімназії до ДПА та ЗНО.

Результативність роботи кафедри підтверджують щорічні перемоги міських та обласних етапів предметних олімпіад, результати зовнішнього незалежного оцінювання, високий показник вступу до вищих навчальних закладів випускників гімназії, які пов'язали своє майбутнє з іноземною мовою.

Складові нашого успіху:

Відповідне оформлення та оснащення навчального кабінету англійської мови ТЗН, мультимедійними засобами.

Кабінет обладнаний 15 сучасними комп'ютерами випуску 2016 року з ліцензійними Windows і Microsoft Office, проектором, інтерактивною дошкою, ксероксом, принтером, сканером. На кожному комп'ютері встановлені навчальні програми для роботи з інтерактивними матеріалами, є навушники для роботи з аудіоматеріалами.

Медіатека класу складає навчальні відеофільми, аудіозаписи, матеріали до підручників. Зібрана колекція країнознавчої літератури, довідників, граматичних посібників, матеріалів для підготовки до ЗНО та ДПА, колекція дидактичного та роздаткового матеріалу. Динамічне розташування робочих місць дає можливість організації роботи в групах і парах та індивідуального підходу. Стіни рекреації оформлені експозиціями змінного характеру, що дає можливість учням поділитися результатами своєї роботи.

Клас має власне хмарне середовище, учні отримують завдання через Інтернет та забезпечуються он-лайн-інструментами, що дають учням можливість спільно малювати і робити записи, брати участь у спільній роботі над проектами, виконувати тренувальні вправи, самостійно тестувати свої знання та забезпечують рефлексію. Використання можливостей та сервісів хмарного середовища дало нам

можливість принести та на практиці застосувати «перегорнутий клас» або «перевернене навчання». Змішане навчання – це технологія, що поєднує традиційну класно-урочну систему та он-лайн навчання. Учень навчається в класі, але при цьому широко використовуються Computer – Mediated Activities, тобто медіатором навчальної активності є комп'ютер, он-лайн режим, мобільні гаджети і спеціальні навчальні програми/платформи/ресурси. Великої популярності в нашому навчальному закладі набули такі форми роботи, як E-learning і адаптивне навчання.

Активною є співпраця з представництвом видавництва Pearson (семінари для педагогічних працівників та методична допомога методистів).

Підручник видавництва Pearson не лише навчає англійській мові, а й інформує учнів щодо питань громадянства, літератури, історії, географії, мистецтва, науки і технологій, а також висвітлює проблеми повсякденного життя, спонукаючи учнів формулювати та відстоювати власну точку зору на проблеми сьогодення. Сучасний матеріал в екзаменаційному форматі та дизайн підручника враховують новітні методичні тенденції.

Участь учителів школи в практичних, науково-методичних міських, регіональних, міжобласних, всеукраїнських та міжнародних семінарах, конференціях, що забезпечує високий рівень навчання і духовного розвитку школярів. Кафедра англійської мови співпрацює з Британською Радою та є членом Міжнародної асоціації викладачів англійської мови.

Участь учнів у міжнародних проектах (залучення педагогів школи до участі в конкурсних відборах, що проводяться Управлінням міжнародного співробітництва Міністерства освіти України за право поїздки для навчання та стажування до США та інших країн. Учні школи проходять навчання в мовних школах Великобританії).

Протягом декількох років відбувається налагодження партнерських зв'язків через електронне листування та спілкування в Скайп (EO Muncie Elementary School Indiana, USA; Cardinal Newman Catholic High School Warrington in the Northwest of England).

Протягом цього року вчителі кафедри беруть активну участь у проекті eTwinningPlus, який дає можливість вивчати англійську мову не тільки за допомогою підручників, а й під час спілкування з носіями мови. eTwinning – це навчальна програма Європейської Комісії, започаткована в 2005 р. з метою розвитку співпраці європейських шкіл. Учителі та учні, зареєстровані в мережі eTwinning, отримують можливість реалізації спільних проектів з іншими європейськими школами. Ключовою складовою навчання є використання інформаційно-комунікаційних технологій. Проект eTwinning розширює сферу освітніх можливостей для учнів та вчителів, підвищує мотивацію до навчання і ступінь відкритості до Європи.

Основна мета навчання іноземним мов у НВК (англійська, польська і німецька мови) полягає у розвитку в учнів умінь використовувати іноземну мову як інструмент у діалозі

культури і цивілізацій сучасного світу. Ця мета передбачає взаємопов'язані комунікативні вміння і соціокультурний розвиток учнів засобами іноземної мови для підготовки їх міжкультурного спілкування в різноманітних сферах життєдіяльності.

Учні беруть участь у проектній лінгвокраїнознавчій роботі, здійснюють уявні подорожі до країн, мову яких вивчають; відзначають національні свята цих країн, листуються з ровесниками із зарубіжних країн. У старших класах гімназисти стають організаторами країнознавчих вечорів та свят, а саме: Дня Святого Валентина, Хеллоуїна, Дня подяки, Різдва, Великодня, Дня народження Шекспіра, Дня англomовної музики.

Сприяють засвоєнню лінгвокультуроснавчих знань, умінь і навичок театральні постановки вистав англійською мовою, розучування та презентація англomовних пісень, перегляд та обговорення фільмів, проектна лінгвокраїнознавча діяльність; знайомство з національними святами країн, мову яких вивчається.

Креативність і гімназисти – ці поняття завжди крокують поряд. Живемо, навчаємося, прагнемо, ставимо цілі, досягаємо мети. Так, 14 грудня 2017 року у НВК було оголошено Днем англійської мови. Гімназисти й тут неординарно підійшли до залучення якомога біль-

шої кількості учнів до широкомасштабної акції в межах закладу. Цього дня старшокласники перетворилися на справжніх представників англomовних культур та організували для школярів Клуб спілкування. Виключно англійська мова, сучасна та цікава інформація про культуру та історію країн, мова яких вивчається, сприйнялися гімназистами на «УРА!» Шквал емоцій, задоволені посмішки, спілкування зі старшокласниками – все це результат сучасного підходу для зацікавлення учнів у вивченні англійської мови.

Учні 9-10-х класів взяли участь у брейн-ринзі під назвою «The Globe». Старшокласники влаштували справжній екскурс у життя і творчість геніального англійського драматурга У. Шекспіра, а потім позмагалися за звання найрозумнішого, відповідаючи на запитання інтерактивної вікторини.

Влітку 2016 року в Україні розпочали роботу мовні табори GoCamps, засновані ініціативою GoGlobal, у яких працювали 117 мовних волонтерів із 38 країн світу. У таборах взяли участь понад 9000 українських школярів. Наша школа стала одним із шести навчальних закладів області, що потрапили до програми GoCamps-GoGlobal.

Мовний табір GoCamp зосереджений на вивченні англійської мови через спілкування та

ігри. Основним завданням проекту є показати дітям, що вивчення мов – це легко і просто, а літній табір може бути веселим та яскравим. Начальник табору Савчук Т.А., вчитель англійської мови НВК, пройшла попередню підготовку на тренінгах, організованих громадською організацією GoGlobal спільно з Посольством Сполучених Штатів Америки. Професор Орегонського університету Леслі Опп-Бекмен і запрошений тренер від Посольства США Кевін МакКоуї передали вчителям ефективні методики проведення мовного табору.

Табір зібрав кращих учнів 5-8 класів, які мали бажання удосконалити рівень вивчення англійської мови. Відбір здійснювався за результатами вивчення англійської і мав стати стимулом для покращення свого рівня. У таборі вивчати та практикувати англійську мову дітям допомагали вчителі школи, учні десятого класу з поглибленим вивченням англійської та волонтер з США Gagandeep Phagoora. Волонтер працювала в таборі разом із учителями впродовж двох тижнів і мала нагоду ближче познайомитися з дітьми. А для школярів приїзд волонтера – це можливість не лише попрактикувати англійську, але й відчувати себе частиною полікультурного суспільства.

Вивчення англійської мови для учнів гімназії – це справжня радість.

Вручення стипендій міського голови

НАТАЛІЯ МАРЧЕНКО,
методист інформаційно-методичного центру

З метою стимулювання обдарованих учнів у Новограді-Волинському було прийнято Положення про стипендію міського голови, згідно з яким і були відібрані достойні стипендіати.

У листопаді 2016 року відбулося урочисте вручення дипломів про відзначення за участю заступника міського голови Гвозденко О.В., начальника управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради Ващук Т.В., заступника начальника управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради Табакової А.О. Цей диплом став результатом численних зусиль. А ще – символом впевненості молодого покоління у власних силах.

За досягнення у навчальній і науково-дослідницькій діяльності відзначені такі учні:

1. Вінський Владислав Віталійович, учень 10 кл. НВК;
2. Лопатюк Владислав Сергійович, учень 10 кл. ЗОШ №6;

3. Бірюченко Олексій Вікторович, учень 10 кл. ЗОШ №7;
4. Сорока Олександра Миколаївна, учениця 10 кл. ЗОШ №10;
5. Лавренюк Ірина Ігорівна, учениця 11 кл. ЗОШ №10;
6. Гуцул Денис Борисович, учень 11 кл. колегіуму;
7. Гончарук Олександр Вікторович, учень 11 кл. колегіуму.

За досягнення в галузі спорту відзначені такі учні:

8. Засць Вадим В'ячеславович, учень 11 кл. ЗОШ №7;
9. Карпишина Аліна Юріївна, учениця 10 кл. НВК.

За досягнення в галузі культури і мистецтв:

10. Целак Віктор Віталійович, учень 11 кл. ЗОШ №2;
11. Федюк Софія Ігорівна, учениця 10 кл. СШ №4;
12. Кальченко Марія Іванівна, учениця 10 кл. НВК, вихованка ПДМ.

За досягнення в громадській і позашкільній діяльності:

13. Орехова Іванна Олександрівна, учениця 11 кл. ЗОШ №6.

Стипендіатка Кабінету Міністрів України:

14. Мухаровська Ірина Олегівна, учениця 11 кл. ЗОШ №2.

Перемог було багато, адже серед стипендіатів практично кожен – переможець предметних олімпіад різних рівнів, є юні науковці, які спробували себе у Малій академії наук, переможці творчих, спортивних та мистецьких конкурсів. Саме такі прославляють наше місто і займають гідне місце серед розумних і талановитих.

Це справжнє диво – народження нового покоління і перші його кроки у самостійне життя. Молодим і талановитим, продовжувати самостійно приймати свідомі рішення, здобувати досвід, власними силами й здібностями будувати своє щасливе майбутнє, яке повинно бути нерозривно пов'язане з майбутнім нашої держави.

УЧНІВСЬКІ КОНКУРСИ

«Швидше, вище, сильніше!»

СВІТЛАНА БОНДАРЧУК,
методист інформаційно-методичного центру

Спеціальним гаслом Олімпійських ігор є три слова: «Citius. Altius. Fortius!». Ці слова в перекладі з латинської означають – «Швидше, вище, сильніше!». Олімпійське гасло закликає всіх учасників олімпійського руху до вдосконалення та гармонії, формування навичок і культури здорового способу життя, залучення до активних занять фізичною культурою та спортом відповідно до ідей і принципів олімпізму.

Загальноосвітні навчальні заклади міста завжди беруть активну участь в олімпійських заходах, ініційованих МОН України та Національним олімпійським комітетом.

Протягом вересня 2016-2017 навчального року у школах міста проходили заходи з нагоди Дня фізичної культури і спорту та Олімпійського тижня. Основною метою проведення таких заходів є прищеплення учням навичок здорового способу життя, активне залучення школярів до занять фізичною культурою та спортом, популяризація занять у спортивних секціях і гуртках, що працюють у нашому місті.

Традиційно Олімпійський тиждень у загальноосвітніх навчальних закладах міста розпочинається загальношкільною лінійкою із внесенням і підняттям олімпійського прапора кращими спортсменами школи, запаленням олімпійського вогню, показовими виступами

спортсменів. Кожний навчальний заклад має власний план організації й проведення заходів у рамках Олімпійського тижня. У класах та фойє шкіл організовані виставки малюнків і плакатів на олімпійську тематику, створені фотогалереї кращих спортсменів школи, міста та України. Цікаво проходять рухливі перерви і «Веселі старты» для учнів 1-4 класів. Для учнів 5-11 класів проведені виховні години і олімпійські уроки на тему «Олімпійці серед нас», «Стань у ряди олімпійців», «Олімпійський рух», «Історія розвитку олімпійських ігор» тощо. Варто зазначити, що учасниками олімпійських уроків є ветерани спорту, спортсмени і тренери спортивних секцій нашого міста. Олімпійський тиждень завжди насичений спортивними змаганнями між класами. Найпопулярніші із них – це футбол, волейбол, настільний теніс, шахи, шашки. Завершується Олімпійський тиждень загальношкільним «Днем здоров'я». «День здоров'я» – це, насамперед, туристичний похід учнівського і педагогічного колективів на берег р. Случ, у рамках якого відбуваються різноманітні інтелектуальні конкурси й змагання. Кульмінацією таких походів є перетягування канату, нагородження учнів, класів і вчителів, які показали кращі спортивні результати і виявили високу активність щодо участі й організації Олімпійського тижня.

Цікавим й емоційно насиченим є Всеукраїнський спортивно-масовий захід серед дітей «Олімпійське лелечення», який проводиться

відповідно до Положення про проведення Спортивних ігор школярів Житомирщини. У 2016-2017 н.р. на базі ДЮКФП був проведений міський етап спортивних змагань «Олімпійське лелечення». У міських змаганнях брали участь усі загальноосвітні навчальні заклади міста. Учні змагалися в інтелектуальних і спортивних випробуваннях. Учителі фізичної культури, керівники шкільних учнівських команд відповідально поставилися до участі у міських змаганнях: команди-учасники мали відповідну форму, емблеми з олімпійською символікою, опрацювали теоретичний матеріал щодо історії Олімпійських ігор, розвитку олімпійського руху в світі та в Україні, підготувалися до естафети.

Перемогу здобула команда учнів ЗОШ №2 під керівництвом Перебийноса С.В. та Сидорчука О.В., учителів фізичної культури ЗОШ №2.

За підсумками обласного етапу, який у травні проходив у м. Житомирі, команда ЗОШ №2 виборола ще одну перемогу – 1 місце в обласних змаганнях Всеукраїнського спортивно-масового заходу серед дітей «Олімпійське лелечення-2017»! Переможці змагань були нагороджені дипломами, пам'ятними призами та сувенірами.

Управління освіти і науки, інформаційно-методичний центр вітають команду учнів і вчителів фізичної культури ЗОШ №2 із яскравою перемогою в обласних змаганнях «Олімпійське лелечення-2017».

Міський конкурс «Я – шкільний лідер – за мною майбутнє»

ТЕТЯНА БАЛАУШКО,
методист ІМЦ

За ініціативи управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради та інформаційно-методичного центру 4 травня 2017 року в ЗОШ №10 проведено перший міський конкурс на кращого лідера учнівського самоврядування «Я – шкільний лідер – за мною майбутнє».

Мета конкурсу: привернення уваги громадськості до проблем виховання і соціалізації особистості, визначення виховного та розвиваючого потенціалу, виявлення і підтримки творчої обдарованої молоді, поширення кращого досвіду роботи лідерів учнівського самоврядування.

Конкурс зібрав у дружньому колі лідерів учнівського самоврядування загальноосвітніх шкіл міста: НВК, ЗОШ №2, 3, 6, 8, 10, СШ №4, колегіуму. Оцінювали майстерність конкурсантів журі у складі: Філанчук С.В., завідувача ІМЦ, Балаушко Т.М., методиста ІМЦ, Отверченко Л.П., заступника директора з навчально-виховної роботи Новоград-Волинського вищого професійного училища, Брашкевич Т.А.,

педагога-організатора Новоград-Волинського медичного коледжу.

Згідно з програмою конкурсу, його учасники брали участь у двох конкурсних завданнях: «Візитна картка лідера». У ході завдання учасники продемонстрували своє життєве кредо, діяльність лідера учнівського самоврядування навчального закладу, соціальну позицію та власні творчі здібності;

«Лідер-практика» (творче завдання). Під час виконання творчого завдання лідери розробляли проекти проведення в навчальному закладі певної творчої справи відповідно до обраної тематики і презентували їх глядацькій аудиторії та журі.

Конкурсанти разом з групами підтримки продемонстрували свої організаторські, творчі, інтелектуальні здібності, лідерський потенціал та винахідливість.

Журі дуже складно було визначитися з переможцем, оскільки всі учасники були креативними, творчими, розумними і винахідливими. І все-таки у наполегливій боротьбі кращим лідером учнівського самоврядування стала Скаковська Вікторія, учениця колегіуму.

За результатами конкурсів та рішенням журі переможцями визнано:

1. Номінація «Лідер-активність» – Кальченко Марія, учениця НВК.
2. Номінація «Лідер-креативність» – Мософірова Анна, учениця ЗОШ №2.
3. Номінація «Лідер-практик» – Бойко Дарина, учениця ЗОШ №3.
4. Номінація «Лідер-толерантність» – Шульга Дар'я, учениця СШ №4.
5. Номінація «Лідер-організатор» – Кривдіна Ольга, учениця ЗОШ №6.
6. Номінація «Лідер-новатор» – Плисак Вікторія, учениця ЗОШ №8.
7. Номінація «Лідер-працелюбність» – Захарець Тетяна, учениця ЗОШ №9.
8. Номінація «Лідер-оригінальність» – Василенко Марія, учениця ЗОШ №10.

Варто відмітити дружню атмосферу, що панувала на святі, а завершилось дійство яскравими музичними номерами у виконанні учнів ЗОШ №10.

Найкращі учні – лідери шкіл міста довели, що тільки талант, розум і високий професіоналізм здатні змінити світ на краще.

Нащадки козацької слави

СВІТЛАНА БОНДАРЧУК,
методист
інформаційно-методичного центру

Історію українського народу неможливо уявити без козацтва. Твердість у православ-

ній вірі, гарячий патріотизм і безмежна хоробрість завжди були і залишаються відмінними рисами українських козаків. З метою вивчення історико-культурних традицій свого народу, його героїчного минулого, виховання патріотизму у місті Новограді-Волинському щорічно

проводяться заходи військово-патріотичного і спортивно-оздоровчого спрямування.

Традиційними є фізкультурно-оздоровчий патріотичний фестиваль «Козацький гарт», який проводиться в рамках Спортивних ігор школярів Житомирщини. Нащадки

славних козаків змагаються за звання кращих знавців історії українського козацтва і беруть активну участь у швидкісно-силових конкурсах. У цьому навчальному році кращими знавцями історії українського козацтва стали команди учнів СШ №4, 30Ш №2, НВК. У змаганнях на силу, швидкість та міцність безумовну перевагу здобула команда школярів 30Ш №10, яка і представляла наше місто на обласному етапі фізкультурно-оздоровчого патріотичного фестивалю «Козацький гарт» у м. Коростені.

Актуальною нині є Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («ДЖУРА»). У квітні 2017 року у Новограді-Волинському за ініціативи управління освіти і науки міської ради та підтримки управління у справах сім'ї, молоді, фізичної культури та спорту міської ради, Новоград-Волинської районно-міської організації ТСОУ на базі військової частини А-3814 відбувся міський етап дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («ДЖУРА»). Такий захід є однією з позакласних форм оборонно-масової і спортивно-оздоровчої роботи, початкової військової та фізичної підготовки, морально-психологічного та національно-патріотичного виховання учнівської молоді.

Урочисте відкриття забезпечили командир військової частини Борисов М.М.; стар-

ший лейтенант військової частини Мандер Д.М.; військовий оркестр 30-ї механізованої бригади; учні колегіуму на чолі із заступником директора з виховної роботи Гончарук Л.І.; прапороносний колектив учнів СШ №4 під керівництвом учителя навчального предмета «Захист Вітчизни» Храпливого І.Я. З вітальним словом до учасників змагань звернулися: Ващук Т.В., начальник управління освіти і науки, Борисов М.М., командир військової частини А-3814, Дроздюк О.М., генерал українського козацтва, обласний отаман.

У військово-спортивній патріотичній грі «Сокіл» («ДЖУРА») брали участь усі загальноосвітні навчальні заклади міста. Відповідно до Положення кожна команда-рій підготувала форму, емблему, патріотичну пісню і продемонструвала виконання стройових прийомів. Рої також змагалися в спортивних та інтелектуальних конкурсах, зокрема, у конкурсі «Впоряд», стрільбі з пневматичної гвинтівки, конкурсі знавців історії «Відун», змаганні «Рятівник», конкурсі звітів «Добре діло», творчо-мистецькому конкурсі «Ватра», долали туристсько-спортивну смугу перешкод.

Кожен рій гідно продемонстрував свої досягнення, вміння й здобутки. Проте, як і у будь-якому конкурсі, є переможці. І місце виборів рій НВК «Хмель» під керівництвом

учителя захисту Вітчизни Наумовича С.О., II місце – рій 30Ш №10 «Сміливі» під керівництвом учителя захисту Вітчизни Онищука В.Л., III місце – рій 30Ш №5 «Соколята» під керівництвом учителя захисту Вітчизни Тарасенка А.М. Рої-переможці були нагороджені кубками, цінними подарунками, грамотами.

Але на цьому випробування для нащадків козацької слави не закінчилися. 29-31 травня 2017 року рій «Хмель» НВК у складі 10 чоловік: 8 учнів, учитель захисту Вітчизни і учитель фізичної культури, брав участь в обласному етапі військово-спортивної патріотичної гри. Протягом трьох днів на околицях м. Житомира у с. Зарічани 30 команд Житомирщини боролися за перемогу. На відміну від міського етапу, основою обласного етапу є таборування – у лісовому масиві поблизу с.Зарічани, рої розміщувалися в польових умовах. Щоб підготуватися до проживання у навікопшньому середовищі, керівники команди провели значну підготовчу роботу: закупили продукти та питну воду, організували побут та проживання, подбали про техніку безпеки під час перебування в таборі. За результатами трьохденного перебування у польовому таборі та змагань команда НВК здобула 13 місце серед представників районів, міст та ОТГ Житомирщини.

ПІДБИВАЄМО ПІДСУМКИ

Плекаємо особистість – майбутнє нашої держави

ТАМАРА ВОЗНЮК, ТЕТЯНА ЦИБУЛЬСЬКА,
заступники директора ЗОШ №3

В українському суспільстві найактуальнішим на сьогодні залишається питання про конкурентоспроможних спеціалістів в умовах ринкової економіки, стрімких технологічних змін, глобалізації суспільства. На нашу думку, успіх вирішення цієї проблеми безпосередньо залежить від працівників освітньої сфери. Ми вважаємо, що удосконалення та підвищення рівнів професійної компетентності вчителів загальноосвітніх навчальних закладів – один із основних напрямів реформування сучасної системи освіти.

Саме тому на сучасному етапі модернізації системи освіти і виховання особливої гостроти й актуальності набувають питання підвищення професійної компетентності вчителів.

Уже недостатньо бути на уроці та поза ним актором, режисером, діловодом, диригентом, дипломатом, психологом, новатором і компетентним фахівцем. Модель сучасного вчителя передбачає готовність до застосування нових освітніх ідей, здатність постійно навчатися, бути у творчому пошуку. Ці якості не видаються додатком до диплома про педагогічну освіту, а формуються у щоденній учительській праці.

Згідно з графіком проведення атестаційної експертизи навчальних закладів міста, відповідно до наказу управління освіти і науки Новоград-Волинської міської ради у період з 17 жовтня по 04 листопада 2016 року було проведено атестаційну експертизу ЗОШ №3. Атестаційна експертиза показала, що педагогічний колектив школи на належному рівні забезпечує реалізацію державної політики в галузі освіти, виконання вимог чинного законодавства, завдань, визначених Національною доктриною розвитку освіти України. У цьому навчальному році ми розпочали роботу над новою науково-методичною проблемною темою школи «Підвищення професійної компетентності вчителя як ефективний засіб забезпечення якості освіти». З огляду на це, пріоритетними цілями школи в 2016-2021 рр. є:

- підвищення рівня професійної компетентності педагогів, зростання мотивації до самовдосконалення;
- створення здорового мікроклімату в школі, сприятливих умов для навчання і виховання, співпраці педагогів і учнів;
- підвищення рейтингу школи;
- реалізація компетентісного навчання і виховання з використанням інноваційних технологій;
- широке використання ефективних педагогічних технологій;
- результативність участі учнів школи у всеукраїнських олімпіадах із базових дисциплін,

творчих конкурсів;

- підготовка конкурентоспроможних випускників, адаптованих до життя у суспільстві, яке швидко змінюється;
- працевлаштування випускників.

Адміністрація школи, науково-методична рада вивчали інноваційний потенціал, яким володіє педагогічний колектив, кадрове забезпечення, результативність роботи методичних комісій. Результатом проведеної роботи були вироблені рекомендації до планування роботи предметних комісій.

У ході діагностичного етапу вчителі вивчають та аналізують педагогічний досвід з науково-методичної теми, опрацьовують методичну літературу. Було проведено педагогічну раду «Професійна компетентність учителя як необхідна умова ефективності навчально-виховного процесу», під час якої проаналізовано роль професіоналізму вчителя та творчого потенціалу школяра, педагогічну раду-аукціон «Удосконалення процесу виховання шляхом вибору ефективних форм виховної роботи» з метою обґрунтування доцільності впровадження інтерактивних форм у виховний процес, круглий стіл «Шляхи підвищення професійної компетентності вчителя». Педагогічний колектив залучався до широкого дискусійного обговорення питань використання ефективних форм виховання, презентації сучасних технологій, напрацювань колег, майстер-класів, поширення передового педагогічного досвіду колег закладу, проводилися оперативні наради, методичні ради, засідання методичних об'єднань учителів-предметників, де обговорювалися результати діагностичних досліджень щодо вибору науково-методичної теми.

З метою популяризації своїх творчих педагогічних здобутків учителі школи беруть участь у конкурсі «Учитель року». Учасником конкурсу у 2016-2017 н.р. стала Беляк Л.М., учитель початкових класів.

Окрім того, педагоги поширюють свій досвід через публікації у фахових виданнях (Подгальська М.В., Новиченко О.В., Рибачок М.Р., Тарасюк І.П.), розміщують уроки на сайті УОН та ІМЦ у розділі «Методична скарбничка. Створюємо разом».

Серед колективних форм підвищення ролі вчителя в навчально-виховному процесі особливе місце відводиться семінарам: учителів початкових класів «Технологія виховання успішної особистості» (Новиченко О.В., Рибачок М.Р., Косяк Л.М.); фізики «Проектна діяльність на уроках фізики як засіб формування ключових компетентностей учнів» (Максимчук О.А., Кучинська Л.А.); біології та основ здоров'я «Використання інформаційно-комунікативних технологій у навчально-виховному процесі з природничих дисциплін» (Кобильнік Н.П., Подгальська М.В., Мамчик

А.В.), а також майстер-клас з учителями щодо використання електронного програмного забезпечення для конструювання завдань та окремих етапів уроку у навчально-виховному процесі з біології (Подгальська М.В.), учителів історії та правознавства «Національно-патріотичне виховання на уроках історії та правознавства» (Музичук О.П., Дорошенко А.О.), художньої культури «Формування пізнавальних, художньо-естетичних, світоглядних орієнтацій та компетентностей на уроках художньої культури» (Ніколаєнко І.Ф., Цибульська Т.Л., Новиченко О.В., Мамчик А.В.), технічної праці «Розвиток практичних умінь і навичок на уроках технічної праці» (Лівечко О.І., Марчук Т.А.). Під час семінарів-практикумів педагогам було надано багато цікавих практичних ідей. Упродовж майстер-класів панувала творча та доброзичлива атмосфера, що об'єднала вчителів-одномудців, сповнених бажанням професійного зростання та самовдосконалення.

Свідченням ефективності методичної роботи є якісні показники навчання і виховання дітей. Варто відзначити, що в цьому навчальному році на II етапі олімпіад з базових дисциплін учні школи вибороли 8 призових місць.

Багато цікавої й корисної інформації дізналися учні нашої школи протягом тижня, присвяченого дню народження Лесі Українки. За цей період у всіх класах було проведено бесіди, виховні години, пролунали повідомлення про життя і творчість славетної землячки.

У міській інтелектуальній грі «Що? Де? Коли?», присвяченій 146-й річниці з дня народження Лесі Українки, команда учнів 10-11-их класів ЗОШ №3 посіла почесне перше місце серед команд загальноосвітніх шкіл та ВНЗ міста (учителі Класович С.П., Вознюк Т.С., Маліновська Н.П.).

Виховання патріота України, особистості з громадянською позицією – основна мета всього навчально-виховного процесу, сфери духовного життя.

Тому, враховуючи роботу попередніх років, результативність, втілюємо в життя закладу нові заходи з патріотичного виховання, об'єднуючи учнівський, педагогічний, батьківський колективи та установи міста: філії бібліотеки №5 і міської бібліотеки імені Юрія Ковальського-го.

До Дня захисника України вперше був проведений захід «Супер-тато», у якому взяли участь татусі, учасники АТО. Гордість за батьків переповнювала кожну дитину, а ми пишалися мужністю, спритністю наших захисників.

13 грудня 2016 року за участю бібліотек-рів центральної міської бібліотеки імені Юрія Ковальського проведено з учнями 6-их класів народознавчо-патріотичний вечір «Нащадки козацької слави». Почесними гостями свята були отаман Житомирського обласного укра-

їнського реєстрового козацтва генерал-майор Дрозднюк О.М., берегиня реєстрового козацтва Ксендзук В.А. Активність виявили і батьки, приготувавши козацькі страви та поділившись рецептами їх приготування. Після закінчення змагань Отаман провів урочисту посвяту учнів у козачата: хлопців посвятали у «Соколята», а дівчата – у «Лелі».

До Дня Гідності та Свободи спільно з працівниками центральної міської бібліотеки імені Юрія Ковальського на базі школи провели інформаційний діалог «Україна гідна Свободи» і презентацію книги Марка Рудневича «Я – з Небесної Сотні», літературний флешмоб «Поезія народжена майданом», під час якого працівники бібліотеки спільно з учнями й педагогами прочитали вірші, написані учасниками АТО та Майдану.

Протягом 22 днів у рамках шкільного проєкту учнівського самоврядування «Добре діло» проведено флешмоб 22 PushupChallenge і організовано благодійний марафон «Ми пам'ятаємо Ваш подвиг» на підтримку поранених воїнів АТО.

Актуальність патріотичного виховання юного покоління в сучасності, у період становлення незалежної держави України, зумовлюється процесом формування в Україні громадянського суспільства, становлення єдиної нації, патріотизму, любові до Батьківщини, свого народу, турботи про своє і за-

гальне благо, активне сприяння утвердженню України як суверенної й незалежної, правової, демократичної, соціальної держави.

Ми щиро зичимо нашій молоді подальших успіхів, щоб обраний шлях був радісним

і світлим.

Шановним учителям і наставникам бажаємо творчої наснаги, мудрості, терпіння, наполегливості у навчанні та вихованні підростаючого покоління.

Роботі з обдарованими дітьми – нашу увагу

ІГОР ТРОФИМЧУК,
заступник директора ЗОШ №6

Сучасна українська держава має потребу в людях творчих, діяльних, обдарованих, інтелектуальних. І підготувати таких людей – завдання школи. Педагогічний колектив нашого навчального закладу переконаний у тому, що кожна дитина обдарована і по-своєму неповторна. Хтось має здібності до музики чи малювання, хтось пише вірші чи оповідання, а хтось виявляє здібності до точних наук. Василь Сухомлинський у своїй книзі «Сто порад учителю» писав: «Немає абстрактного учня. Мистецтво й майстерність навчання і виховання полягає в тому, щоб розвивати сили й можливості кожної дитини, дати їй радість успіху в розумовій праці». І з цим важко не погодитись. Як вчителі, ми повинні допомагати учневі знайти себе в житті, пробудити й розвинути в дитині ті творчі здібності, які закладено від народження.

Виявлення обдарованих і талановитих дітей – це досить тривалий процес, але необхідний для того, щоб розпочати роботу у цьому напрямку. Як виявити таких дітей і заохотити їх до роботи? По-перше, на уроці має панувати атмосфера довіри, без цього неможливий творчий процес. Довіра – це один із компонентів творчого розвитку. Тому, розвиваючи творчі здібності учнів, сам учитель повинен багато працювати над власним розвитком. Атмосферу довіри можна створити шляхом упровадження інтерактивних технологій. Це й робота в групах, проєктне навчання, поста-

новка проблемних питань, які розвивають критичне мислення, ігрові завдання та вправи (складання й розгадування ребусів, кросвордів)... Інтерактивні технології дають можливість підвищити самооцінку учня і допомогти йому самовиразитись. По-друге, необхідно організувати системну роботу з творчо обдарованою дитиною. Одна з характерних особливостей цих дітей полягає в тому, що вони можуть тривалий час концентрувати увагу на одній справі, буквально «занурюються» у те, що їм цікаво. По-третє, дітей треба вчити самостійно працювати з різними джерелами інформації. Звичайно, готуючи дітей до творчих конкурсів, треба надавати їм психологічну допомогу й підтримку.

Отже, творчі здібності обдарованих дітей можна розвинути, створюючи проблемні ситуації, прищеплюючи критичне сприйняття дійсності й залучаючи до творчої пошукової роботи. Вдало проведена робота завжди потребує значних зусиль і плідної співпраці вчителя і учня.

Питання виявлення та розвитку обдарованих дітей у сучасних умовах перейшли на якісно новий рівень. Повага до обдарованої особистості, сприяння її розвитку є головним імпульсом діяльності Новоград-Волинської загальноосвітньої школи I – III ступенів №6. Ці питання педагогічний колектив розглядає як виконання тривалої програми з урахуванням різноманітних методів і форм роботи. Розпочинають цю роботу вчителі початкових класів, серед яких досвідчені педагоги Мартинюк Г.І., Шпичак Н.В., Марценюк В.А., Лібега Н.Й., Пшенишна .А., Лавренюк Ж.А., Гнесь Н.Ф., Ящук А.І., які спільно з практичним психологом Шереметою Я.В. здійснюють цілий комплекс вивчення особистості кожної дитини. На уроках вчителі спостерігають за дітьми, виявляють їх природні задатки, нахили та здібності. У середній і старшій ланці педа-

гоги розвивають їх та поглиблюють, запроваджуючи принципи особистісно зорієнтованого навчання. При складанні навчального плану адміністрація школи раціонально розподіляє години шкільного компетенту для організації факультативних занять. Вони дозволяють дати обдарованій дитині інтелектуальне навантаження відповідно до її здібностей та інтересів. Одним із завдань проектування очікуваних результатів такої роботи є забезпечення участі обдарованих дітей у всеукраїнських учнівських олімпіадах із базових предметів. Учні успішно виконують завдання, демонструючи вміння творчо застосовувати теоретичні знання на практиці, обґрунтовувати отримані результати, робити узагальнення та висновки, відстоювати власну думку. До участі в III етапі олімпіад було залучено 4 учнів, із них троє стали призерами, а окремі учні вибороли декілька дипломів. Досягнуті успіхи свідчать про цілеспрямовану роботу педагогів із питань роботи з обдарованими дітьми, талановитою учнівською молоддю, про ефективність використання варіативної частини навчального плану.

Адміністрація школи і весь педагогічний колектив наполегливо працюють над підвищенням якості знань учнів, їхнім розвитком, наданням різноманітних компетентностей.

Головні завдання, які ставить перед собою педагогічний колектив школи:

1. Вивчення вчителями характерних особливостей обдарованих дітей та специфіки роботи з ними.
2. Створення учителями-предметниками та класними керівниками індивідуальних програм і планів роботи з обдарованими дітьми.
3. Проведення навчання вчителів, які працюють з обдарованими дітьми, психологом школи.
4. Розгляд питання роботи з обдарованими дітьми на педагогічних радах і засіданнях шкільних методичних об'єднань.

5. Організація роботи спецкурсів, факультативів згідно з творчими потребами дітей.

6. Проведення в школі предметних тижнів, до участі в яких залучати обдарованих дітей.

7. Організація і проведення предметних олімпіад з базових дисциплін серед учнів 5-11 класів.

8. Проведення систематичної підготовки дітей до участі у міських та обласних олімпіадах з базових дисциплін.

9. Ефективне впровадження інноваційних технологій навчання.

10. Створення дієвої моніторингової системи оцінки навчальних досягнень учнів.

Головні завдання, які ставить перед собою адміністрація школи:

1. Організація педагогічного процесу з метою забезпечення розвитку здібностей обдарованих учнів.

2. Визначення варіативної частини робочого навчального плану.

3. Розробка комплексу науково-методичних та навчальних матеріалів, конкретних методичних рекомендацій.

4. Підбір педагогічних кадрів відповідного рівня, здатних сприяти творчій праці учня.

5. Постійне вивчення педагогічної майстерності вчителів, забезпечення умов для їх самостійної діяльності, підвищення загальнокультурного та професійного рівня.

6. Забезпечення участі обдарованих учнів у конкурсах, змаганнях, олімпіадах, конференціях, конкурсах-оглядах творчих і наукових учнівських робіт, виставок, спрямованих на виявлення і самореалізацію обдарованих дітей.

7. Затвердження спеціалізованих навчальних планів та програм.

8. Розширення географії наукових відділень МАН, до яких залучати обдарованих учнів.

9. Організація проведення інтернет-олімпіад з основ наук, створення належних умов для участі у них обдарованих дітей.

Дитячі роки – найсприятливіший період для творчості

ОКСАНА НЕЧИПОРУК,
заступник директора ЗОШ №8

Справжній зміст роботи з розвитку творчої особистості учня полягає в організації життя дитини, де досить важливо стимулювати позитивну мотивацію кожного учня в процесі організації різних видів діяльності. Це логічно й очевидно – навчити і виховати можна тільки в дії.

Співтворчість учителів та учнів ЗОШ №8, діяльність яких ґрунтується на взаємодії й діалозі, дає змогу отримувати прекрасні результати у вигляді юних талантів, якими ми щиро пишаємося. Саме таким є танцювальний ансамбль «Перлина», керівником якого є хореограф Светікова О.І.

Ансамбль «Перлина» – це родзинка і гордість нашої школи, ансамбль є учасником міських і шкільних тематичних заходів: відкриття міської Новорічної ялинки, участь

у конкурсі «Сонячне коло», святі до Дня української писемності та мови, у заходах з нагоди Дня комунального працівника, участь у Відкритому чемпіонаті з карате, фестивалі культур англomовних країн, у святі до Міжнародного дня рідної мови, танцювальний виступ на конкурсі «Спортсмен року», танцювальний флешмоб до Дня Незалежності України та багато інших.

Щорічно діти дивують різнобарвними гранями свого таланту. Їх активність, креативні ідеї, юнацький запал відображаються у яскравих творчих злетах школи, що викликають захват у вчителів, батьків та гостей наших заходів.

Творчим проривом цього навчального року стала нещодавно створена педагогом-організатором Запольською Я.О. театральна група «Грані» за участю учнів 8-9 класів. Приємно вразили постановки й виступи групи, присвячені Дню Святого

Валентина, заходу «Королева натхнення» до Дня 8 Березня. Виявили школярі власні таланти і при створенні фільму «Молитва» у рамках Житомирського учнівського кінофестивалю.

Усі вчителі нашої школи використовують різні форми, методи, сучасні технології в організації різноманітних свят, що впливає на інтелектуальний, емоційний, духовний, творчий розвиток особистості учнів.

Щоп'ятниці ми проводимо радіолінійку, редактором якої є учениця 9 класу Ілона Пилипчук, а Михеева Анастасія – ведучою. Школярі мають змогу дізнаватися про останні новини школи, міста та країни, приймати привітання з днем народження, а також прослухати улюблені композиції.

Президент шкільного парламенту Плиса Вікторія у тандемі з відео оператором Ляшук Дмитром відчули себе справжніми журналістами, взявши участь у проєкті 8 класу «Мое рідне місто», поспілкувавшись із жителями Новограда-Волинського на тему історії та сьогодення Зв'язеля.

Продовженням цього проєкту став творчий конкурс відеофільмів «Я люблю Україну»,

який вразив вчителів та учнів нашої школи новизною, креативним підходом до створення фільмів та вмінням працювати з програмами монтажу фільмів.

Спостерігаючи за тим, наскільки велике бажання учнів розвивати свої здібності, наскільки безмежні їхні можливості, ми переконаємося, що досягаємо головної мети – виховуємо творчих особистостей, так як це робить учитель музики Наумова Н.М. Вона прищеплює дітям любов до української пісні, а прекрасні виступи її вихованців на різноманітних святах і конкурсах не залишають байдужим жодне серце.

Результатом такої праці став співочий ансамбль «Козачата», у якому беруть участь хлопчики 3-4 класів. Колектив створений нещодавно, але вже є активним учасником позакласного життя нашої школи. Пісні у виконанні дуєту Трохимчук Аліни та Лушнікової Ольги, вокальної групи дівчат 8-9 класів у складі Плиса Вікторії, Бредіхіної Діни, Куприянчук Катерини, Нестеренко Олени, Зембицької Діани, Чуданович Аміни, чарують своєю мелодійністю та ніжністю.

Золотими голосами нашого дружнього ко-

лективу є сестри Ольшеські. Ліна та Ліза дуже талановиті, що підтверджує їх беззаперечна перемога у шкільному етапі конкурсу «Сузір'я талантів» у номінації «Музичне мистецтво».

Зірочкою нашого музичного олімпу є учениця 7 класу Тимошенко Вікторія, учасниця міських конкурсів «Сонячне коло», «З Україною в серці», концерту до Дня захисту дітей та багатьох інших міських та шкільних свят.

Не тільки у піснях діти описують красу нашої Батьківщини. Усі барви красуні України вони відображають на папері. Художня творчість учнів представлена на постійно діючій виставці малюнків, яку організовує вчитель образотворчого мистецтва Кравчук З.М.

Важливим аспектом є розвиток не лише артистичних здібностей учнів, а й їхньої технічної творчості. На базі ЗОШ №8 діють гуртки бісероплетіння, дизайну одягу, технічного моделювання.

Упевнено можна сказати про те, що нашим учням надано простір у виборі та втіленні своїх талантів. Діти вдало це використовують, а ми пишаємося їхніми результатами.

Цінності й традиції закладу

ВАЛЕНТИНА ЯКОВЕНКО,
вчитель ЗОШ №9

Є у нашому житті прекрасна традиція – святкувати ювілеї. Вони бувають різні: великі й маленькі, радісні й сумні. Але це завжди підсумок пройденої частини життя.

Для загальноосвітньої школи I-III ступенів №9 першопроєкт 2016-2017 н.р. освячений визначним ювілеєм – 95-ю річницею від дня заснування. Святковий настрій розділили учні та їх батьки, випускники різних років, а також запрошені гості: Шалухін В.А., заступник міського голови, випускник школи, Нусбаум С.А., депутат обласної ради, Лінчук В.К., методист ІМЦ, Мікац О.М., випускник 1992 року, генерал-майор Збройних сил України, Савченко Л.Д., випускниця 1965 р., голова ветеранської організації педагогічних працівників школи.

Школа – це не тільки стіни. Насамперед, це – дух, пам'ять, традиції, наступність поколінь. Це педагоги: і ті, хто щодня переступають поріг, сіючи зерна доброго, розумного, вічного; і ті, кого вже немає сьогодні, але завжди живуть вони в пам'яті учнів, колег; і вчителі-пенсіонери, для яких найвища нагорода в житті – успіхи колишніх вихованців, їхні щирі слова подяки на традиційному вечорі зустрічі шкільних друзів, де впізнають вони один одного, незважаючи на сивину, за блиском завжди молодих очей.

ЗОШ №9 – одна з найстаріших шкіл міста, але вона має не тільки багате минуле, а й широкі перспективи розвитку в майбутнє. Упевненість у завтрашньому дні ґрунтується на високому професіоналізмі вчительського колективу, на багаторічних традиціях, сучасних методах виховання, тісній співпраці з випускниками, батьками, спонсорами. А очолює ЗОШ №9 (уже понад 35 років!) заслужений працівник освіти, випускник 1968 р., Мельник Віктор Кузьмич – людина, для якої рідна алма-матер є невід'ємною частиною життя.

За підсумками підготовки шкіл до нового 2016-2017 н.р. ЗОШ №9 увійшла в трійку найкращих, на святковій лінійці була вручена

Подяка міського голови за якісну підготовку закладу освіти до нового навчального року, створення комфортних умов перебування учнів і працівників у навчальному закладі, залучення позабюджетних коштів на покращення матеріально-технічної бази школи. Було проведено ремонт системи водозабезпечення школи, здійснено капітальний ремонт багатьох навчальних кабінетів, зокрема, встановлено підвісну стелю, люмінесцентні освітлювачі, здійснено штукатурку стін, декоративне фарбування шпалер, замінено входні двері, замінено підлогу, проведено капітальний ремонт актового зали, закуплено і встановлено ТЗН та ін. Усе це стало можливим завдяки спільним зусиллям колективу ЗОШ №9, батьків та шефів із ДП «Новоград-Волинське досвідне лісомисливське господарство». Значну матеріальну допомогу на функціонування школи надає Нусбаум С.А., депутат обласної ради, директор ДП «Новоград-Волинське ДЛМГ», який напередодні ювілею подарував школі 2 комп'ютери та 15 плазмових телевізорів для навчальних кабінетів.

Життя школи – це її щоденні здобутки, певні традиції. Кожної осені в школі проходить Свято квітів. Тематика цього року – «Нашій школі – 95», «Барви шкільного життя». Дуже багато композицій із квітів були присвячені рідній школі: «Квітни, дев'ята школо!» (11-А), «Рідна школо, з ювілеєм!» (5-Б), «Оберег школи» (9-Б), «Шкільний віночок» (5-А), «95 років на крилах дитинства» (6-Б), «Нашій школі – 95!» (6-А).

Щовесни відбувається творчий звіт школи, на який запрошується громадськість міста. Цього року він приурочений ювілею школи.

Традиційними шкільними заходами є День здоров'я, Андріївські вечорниці, 8 Березня, Новий рік, святкові благодійні ярмарки, родинні свята, День рідної мови, «Гордість школи», акція «Милосердя», конкурси читців-декламаторів поезій Тараса Шевченка, Лесі Українки, які сприяють розвитку обдарованості дитини в різних сферах.

Незмінним у дев'ятій школі є дух співробітництва, взаємодопомоги, любові до учня та від-

даність педагогів обраній професії. Досвідчені фахівці завжди діляться досвідом із молодими колегами. У грудні 2016 року відбувся майстер-клас учителя української мови та літератури Дейнеки Людмили Василівни на тему «Як продуктивно й ефективно підготувати випускника до ЗНО з української мови і літератури». Його учасниками були вчителі української мови і літератури з різних шкіл міста. На базі школи було проведено міські семінари з хімії, фізичної культури, французької мови, класних керівників 10-11 класів, учителів початкових класів. Уроки та виховні заходи були присвячені 95-річному ювілею школи. Методичні матеріали з досвіду роботи, підготовлені учителями впродовж року, були представлені на педагогічній виставці «Сучасна освіта Новограда-Волинського – 2017», авторські розробки уроків та виховних заходів поповнили проєкт «Методична скарбничка. Створюємо разом», який реалізується на сайті управління освіти і науки Новограда-Волинської міської ради та ІМЦ. Упродовж навчального року всіма шкільними методичними об'єднаннями було проведено предметні декади, матеріали яких оформлено у звітах, а результати висвітлено на шкільному сайті.

М. Пирогов говорить: «Усяка школа славна не числом, а славою своїх учнів». У результаті створення сприятливих умов для навчання і виховання учнів, вони стали переможцями і призерами різних конкурсів та предметних олімпіад.

Наші випускники – люди різних професій, які прославляють школу своїми досягненнями, талантами, чесною і відданою працею, добрими вчинками; вони час від часу навідуються до школи, переймаються її проблемами, цікавляться шкільним життям, здобутками учнів та вчителів.

Але найважливіше в дев'ятій школі – її душа, яка, скільки б років не минуло, усе одно залишиться молододою завдяки дзвінким дитячим голосам, якими будуть наповнюватися ці стіни. І під шкільними вітрилами дитинства летітиме вона в майбутнє, до свого 100-річчя...

Переможці міського етапу всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2017»

ЗАЙКА**Ірина Петрівна,**

переможець міського етапу у номінації «Початкова освіта»,
учитель II кваліфікаційної категорії СШ №4

ЛЕВИЦЬКА**Олена Петрівна,**

переможець міського етапу конкурсу у номінації «Музичне
мистецтво», учитель I категорії колегіуму

АНДРОЩУК**Наталія Дмитрівна,**

переможець міського етапу конкурсу у номінації «Біологія»,
учитель I кваліфікаційної категорії НВК

ПРИГОЦЬКА**Олена Вячеславівна,**

переможець міського етапу конкурсу у номінації «Інформатика»,
учитель II кваліфікаційної категорії ЗОШ №10

Лауреати обласного етапу всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека – 2017»

БРИКОВЕЦЬ**Вікторія Станіславівна,**

переможець міського та лауреат обласного етапів конкурсу
у номінації «Бібліотека – виховний простір навчального
закладу», бібліотекар ЗОШ №10

ТЕЛЕНИК**Надія Валентинівна,**

переможець міського та лауреат обласного етапів конкурсу
у номінації «Читання і діти: діапазон бібліотечних ідей і
можливостей», бібліотекар колегіуму

Переможці відкритого рейтингу популярності Гордість міста Новограда-Волинського 2016

ОСВІТЯНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ОЛІМП

**Креативний
методист**

КОНДРАТЕЦЬ
Інна Вікторівна,
методист
ІМЦ

**Майстер
справи**

РОЗБИЦЬКИЙ
Юльян Францевич,
учитель хореографії
НВК

**Учитель-
новатор**

ВЕРХОЛАНЦЕВА
Світлана Анатоліївна,
учитель початкових
класів колегіуму

**Серце
віддаю дітям**

ТЕТЕРЯ
Алла Миколаївна,
учитель німецької мови
СШ №4

УЧНІВСЬКА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ГВАРДІЯ МІСТА

**Кращий студент
міста**

ЛУК'ЯНОВА Ганна,
студентка КВНЗ
«Новоград-Волинський
медичний коледж»

**Академічний
успіх**

МУХАРОВСЬКА Ірина,
учениця
11 класу ЗОШ №2

**Кращий знавець
іноземних мов**

ГУМЕНЮК Богдана,
учениця
11 класу НВК

ДЯКУЄМО, ЩО ЧИТАЄТЕ ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ЧАСОПИС «ПЕДАГОГІЧНИЙ ВІСНИК»!

Рішення щодо наповнення часопису ухвалено редакційною колегією. Редакційна колегія з вдячністю прийме матеріали про події у вашому навчальному закладі, методичні поради та розробки, але залишає за собою право відбору та редігування надісланих матеріалів. У разі необхідності редакційна колегія буде погоджувати відредагований текст матеріалу з його автором.